

**2010. évi törvény
a természetes személyek adósságrendezési eljárásáról**

Az Országgyűlés a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő vagy fizetéseképtelen természetes személyek adósságának szabályozott adósságrendezési eljárásban, a hitelezőkkel való egyezségkötéssel történő rendezése, a valamennyi érintett számára kedvező, kiegyensúlyozott eljárási rend érdekében a következő törvényt alkotja:

I. fejezet

Általános szabályok

A törvény hatálya

1. §

- (1) E törvény szabályozza a természetes személy adósok adósságrendezési eljárását, amely magába foglalja az egyezségkötési eljárást, a gyorsított csődeljárást, valamint a tartós törlesztési eljárást.
- (2) Az egyezségkötési eljárás olyan eljárás, amelynek során az adós – az adósságrendezési terv elfogadása érdekében – a hitelezőkkel történő egyezség megkötésére tesz kísérletet.
- (3) A gyorsított csődeljárás olyan eljárás, amelynek célja, hogy a sikertelen egyezségkötési eljárást követően a felosztási terv alapján a hitelezők az e törvényben meghatározott módon kielégítést nyerjenek.
- (4) A tartós törlesztési eljárás olyan eljárás, amelynek célja, hogy a vagyonfelügyelő a gyorsított csődeljárást követően, az adós kötelezettségvállalása alapján – a törvényben előírt időtartam alatt – a csődvagyon terhére kielégítést nyújtson a hitelezők részére.

2. §

- (1) E törvény hatálya az adós természetes személyekre és ezek hitelezőire terjed ki.
- (2) Az adós bármely jogcímen fennálló tartozás esetében kérheti adósságrendezési eljárás lefolytatását.

Értelmező rendelkezések

3. §

E törvény alkalmazásában

1. adós: azon

a) magyar állampolgár;

b) vízum kiadása, tartózkodási engedély vagy letelepedett jogállás megszerzése, illetve honosítás iránti ügyel kapcsolatban jogi segítségnyújtást kérő olyan személy, akinek a felmenője magyar állampolgár vagy az volt, továbbá a visszahonosításra irányuló eljárásban, valamint a menekültügyi eljárásban részt vevő személy;

c) nem magyar állampolgár az államának a Magyar Köztársasággal kötött nemzetközi megállapodása vagy viszonyosság alapján;

d) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy;

e) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és lakóhellyel vagy szokásos és jogszerű tartózkodási hellyel rendelkezik a Magyar Köztársaság területén, az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvező személy;

f) humanitárius célú tartózkodási engedéllyel rendelkező személy,

aki esedékességkor nem képes tartózkodási megfizetésére vagy várhatóan hat hónapon belül erre nem lesz képes;

2. hitelező: az egyezségkötési eljárásban – a gyorsított csődeljárás kezdő időpontjáig – az a személy, akinek az adóssal szemben jogerős és végrehajtható bírósági, hatósági határozaton (végrehajtható okiraton) alapuló, nem vitatott, vagy elismert, lejárt pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van, továbbá a gyorsított csődeljárás kezdő időpontja után az, akinek a gyorsított csődeljárás kezdő időpontjában még le nem járt, de elismert pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van; illetve, akinek az adóssal szemben pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van (ide értve a jótéjesítési, illetve szavatossági garanciából eredő, függő követeléseket is, amelyeknek beállta és esedékessége még bizonytalan), amennyiben az említett követeléseket a vagyonfelügyelő nyilvántartásba vette;

3. vagyon: a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 3. §-ának 29., 30., 31. és 34. pontjában meghatározottak;

4. jövedelem: az Szja tv. 4. §-ának (1) bekezdésében meghatározottak;

5. munkaviszonyból származó jövedelem: az Szja 3. §-ának 22. pontjában meghatározottak;

6. bevétel: az Szja tv. 4. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak;

7. bér: az Szja tv. 3. §-ának 21. pontjában meghatározottak;

8. nyugdíj: az Szja tv. 3. §-ának 23. pontjában meghatározottak;

9. a természetes személy összes jövedelme az adóévben: az Szja tv. 3. §-ának 75. pontjában meghatározottak;

10. eljárás alól kivett jövedelem: a bírósági végrehajtási eljárásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 74. §-ában meghatározottak;

11. eljárás alól kivett vagyon: a Vht. 90. §-96/B §-ában meghatározottak;

12. eljárás alá vont jövedelem: az adós eljárás alól kivett jövedelmén kívüli jövedelme;

13. eljárás alá vont vagyon: az adós olyan vagyontárgyai, amelyek nem tartoznak az eljárás alól kivett vagyonelemek közé;

14. lakás: az Szja tv. 3. §-ának 73. pontjában meghatározottak.

Egyéb általános szabályok

4. §

(1) Az egyezségkötési eljárás, a gyorsított csődeljárás és a tartós törlesztési eljárás az adós lakóhelye szerint illetékes helyi (kerületi) bíróság (a továbbiakban: bíróság) hatáskörébe tartozó nemperes eljárás.

(2) Azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket e törvény külön nem szabályoz, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) rendelkezései - a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel - megfelelően irányadóak.

5. §

(1) Az adós az ellene folyamatban lévő bírósági végrehajtási eljárás jogerős befejezéséig a (2) bekezdésben foglaltak kivételével nem kezdeményezheti az adósságrendezési eljárás megindítását.

(2) Ha a végrehajtási eljárás során a hitelezői választmány hozzájárul, az adós kezdeményezheti adósságrendezési eljárás megindítását.

(3) Az adósságrendezési eljárás folyamatban léte alatt a bírósági végrehajtás iránti kérelmet az adósságrendezési eljárás megszüntetéséig a bíróság hivatalból felfüggeszti.

II. fejezet

Egyezségkötési eljárás

Az egyezségkötési eljárás megindítása

6. §

(1) Az adós egyezségkötési eljárás lefolytatása iránti kérelmet nyújthat be a lakó vagy tartózkodási helye szerint illetékes bírósághoz.

(2) Az adós és a vele egy háztartásban élő, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. § b) pontja szerinti közeli hozzátartozója – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – egyezségkötési eljárás iránti újabb kérelmet a korábbi egyezségkötési eljárás megindításának időpontjától számított 10 évig nem nyújthat be.

(3) Az adós jogosult egyezségkötési eljárás iránti kérelem benyújtására, amennyiben a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó akkor vette igénybe az adósságrendezési eljárás kezdeményezésének lehetőségét, amikor még nem élt közös háztartásban az adóssal.

(4) Az adós nem nyújthat be egyezségkötési eljárás iránti kérelmet ha

a) gazdasági bűncselekmény elkövetése, illetve a hitelezők megkárosítása miatt jogerősen elítélték, mindaddig, amíg nem mentesül a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól;

b) valótlan adatok szolgáltatása miatt a banki negatív adósnilyvántartásba bejegyzésre került;

c) jogerősen bírsággal sújtották a bírósági végrehajtási eljárás vagy az adóigazgatási eljárás során tanúsított rosszhiszemű magatartása, illetve mulasztása miatt, az erre vonatkozó döntés jogerőre emelkedésétől számított három évig.

7. §

(1) A 6. § szerinti kérelem benyújtásához mellékelni kell az adós

- a) arról szóló nyilatkozatát, hogy fizetéseképtelen vagy fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került,
- b) tartozáselismerő nyilatkozatát mindazon hitelezői követelések vonatkozásában, amelyekre figyelemmel fizetéseképtelenségének, fenyegető fizetéseképtelenségének bekövetkeztét alapozza,
- c) vagyoni helyzetére, jövedelmére, tartozásaira, hitelezőire vonatkozó külön jogszabály szerinti adatokat és okiratokat,
- d) az eljárás kezdeményezését megelőző 5 naptári éven belül megkötött vagyonátruházási jogügyleteire, az engedményezett követelésekre, a harmadik személytől átvállalt tartozásokra vonatkozó kimutatást és az okiratokat
- e) nyilatkozatát, melyben vállalja, hogy az egyezségkötési eljárás sikertelensége esetén a gyorsított csődeljárásban a vagyonfelügyelő az eljárás alá vont vagyonba tartozó vagyonával, jövedelmével a törvény keretei között a hitelezők javára rendelkezhet,
- f) nyilatkozatát arról, hogy nem esik valamely, törvényben meghatározott kizáró feltétel alá.

(2) Az adósnak a kérelemben igazolnia kell, hogy az eljárási illetéket megfizette vagy annak megfizetése, illetve előlegezése alól mentességet kapott.

8. §

(1) Az adós mentes az eljárási illeték megfizetése alól, ha

- a) rendelkezésre álló havi nettó jövedelme nem haladja meg a megállapított öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, vagyona pedig - a szokásos életszükségleti és berendezési tárgyakon felül – nincs,
- b) rendszeres szociális segélyben részesül vagy rendszeres szociális segélyben részesülő, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés d) pontja szerinti közeli hozzátartozójával él közös háztartásban,
- c) közgyógyellátásban részesül vagy egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságát állapították meg, vagy
- d) átmeneti szállást igénybe vevő hajléktalan személy,
- e) menekült, menedékes, menekültkénti vagy menedékeskénti, illetve hontalankénti elismerését kérő, továbbá az ideiglenes vagy kiegészítő védelemben részesítését kérő személy, és a jövedelmi és vagyoni helyzetéről tett nyilatkozata alapján a számára biztosított ellátásra és támogatásra jogosult,
- f) vízumkiadása, tartózkodási engedély vagy letelepedett jogállás megszerzése, illetve honosítás iránti ügyel kapcsolatban jogi segítségnyújtást kérő olyan személy, akinek a felmenője magyar állampolgár vagy az volt, továbbá a visszahonosításra irányuló eljárásban részt vevő személy, vagy
- g) a családjában olyan gyermeket gondoz, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapították.

(2) Az adós mentes az eljárási illeték megfizetése alól akkor is, ha egyedülálló és az (1) bekezdés a) pontjában foglaltak figyelembevételével vagyontalan fél rendelkezésre álló havi nettó jövedelme nem haladja meg a nyugdíjminimum 150%-át.

(3) Kivételesen mentességet lehet az adós számára engedélyezni akkor is, ha a fenti feltételek nem állnak fenn, de a bíróság a fél egyéb körülményeinek figyelembevételével megállapítja, hogy a fél létfenntartása veszélyeztetett.

(4) Illetékfeljegyzési jog iránti kérelem esetén a bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) rendelkezései alapján, a kérelmező fél jövedelmi és vagyoni viszonyai figyelembevételével határoz.

(5) Az illetékfeljegyzési jog külön vizsgálat nélkül megilleti a felet, ha a rendelkezésre álló havi nettó jövedelme nem haladja meg a tárgyévet megelőző második év - a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett - nemzetgazdasági bruttó havi átlagkeresetének 43%-át, és vagyona - az (1) bekezdés a) pontjában foglaltak figyelembevételével - nincs.

9. §

A bíróság az adós egyezségkötési eljárás megindítására vonatkozó kérelmét elutasítja, ha

a) az adóst gazdasági bűncselekmény elkövetése, illetve a hitelezők megkárosítása miatt jogerősen elítélték, mindaddig, amíg nem mentesül a büntetett előélet következményei alól;

b) az adós valótlan adatok szolgáltatása miatt a banki negatív adósnylvántartásba bejegyzésre került;

c) az adóst jogerősen marasztalták a bírósági végrehajtási eljárás vagy az adóigazgatási eljárás során elkövetett rosszhiszemű magatartása illetve mulasztása miatt, az erre vonatkozó döntés jogerőre emelkedésétől számított három évig;

d) az adós munkaviszonyát a kérelem előterjesztésétől számított három éven belül a munkavégzéssel összefüggő normák súlyos megsértése miatt szüntette meg a munkáltató;

e) az adós – a 6. § (3) bekezdésében foglaltak kivételével – egyezségkötési eljárás iránti újabb kérelmét a korábbi egyezségkötési eljárás megindításának időpontjától számított 10 éven belül nyújtotta be;

f) az adós ellen bírósági végrehajtási eljárás van folyamatban, és a Vht. szerinti hitelezői választmány nem járult hozzá az eljárás megindításához.

10. §

(1) Az illetékes bíróság 15 munkanapon belül határoz az egyezségkötési eljárás elrendeléséről, ha annak nincs törvényes akadálya. A bíróság haladéktalanul intézkedik az egyezségkötési eljárás megindításáról szóló végzésnek, az adósságrendezi eljárás céljára létrehozott honlapon (a továbbiakban: honlap) való közzétételéről.

(2) Az egyezségkötési eljárás kezdő időpontja az eljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja.

(3) Az egyezségkötési eljárás megindításáról szóló, fizetési haladékot tartalmazó, közzétételre kerülő végzésnek tartalmaznia kell

a) a bíróság nevét és az ügy számát;

b) az adós nevét és lakóhelyét;

b) az eljárás kezdő időpontját;

c) a bíróság által kirendelt vagyonszelő nevének és székhelyét;

d) azt, hogy a végzés közzétételétől mely napig illeti meg az adóst fizetési haladék (moratórium) a vele szemben a fizetési haladék kezdő időpontját megelőzően, illetve azt követően esedékessé váló pénzkövetelések vonatkozásában.

(4) A bíróság a fizetési haladékot tartalmazó, eljárást megindító végzésével egyidejűleg kirendeli a vagyonszelőt is.

11. §

Az adóست az eljárást megindító végzés közzétételétől számított kilencven napra fizetési haladék illeti meg. A törvényben meghatározott kivételektől eltekintve az adós az esedékes hitelezői követeléseket csak a vagyonfelügyelő ellenjegyzésével teljesítheti.

12. §

(1) A fizetési haladék

a) az egyezségkötési eljárás kezdő időpontjában fennálló és kezdő időpontja után keletkezett követeléseken alapuló tartásdíj, életjáradék, kártérítési járadék, illetve a vagyonfelügyelő költségei; továbbá

b) az egyezségkötési eljárás kezdő időpontja után keletkezett követeléseken alapuló esedékes általános forgalmi adó, továbbá

c) az adós fizetési számlájára történt téves átutalás visszatérítésének kifizetése alól nem mentesít.

(2) A fizetési haladék tartama alatt a pénzfizetési kötelezettség nem teljesítéséhez vagy késedelmes teljesítéséhez fűződő jogkövetkezmények - a (3)-(4) bekezdésben foglaltak kivételével - nem állnak be.

(3) A fizetési haladék tartama alatt a hitelezői követelések - ha a szerződés másként nem rendelkezik - kamatoznak.

(4) A fizetési haladék időtartama alatt

a) az adóssal szemben beszámítással csak az a hitelező élhet, akivel szemben az adós követelést érvényesít, és az egyezségkötési eljárás iránti kérelem benyújtását megelőzően keletkezett követelését a vagyonfelügyelő elismert vagy nem vitatott követelésként nyilvántartásba vette, továbbá ez a követelés nem került engedményezésre,

b) az adós fizetési számlájának terhére – az (1) bekezdésben foglalt jogcímek kivételével - fizetési művelet nem teljesíthető, az adóssal szemben nem lehet fizetési műveletet kezdeményezni,

c) az adóssal szemben a pénzkövetelések végrehajtása – az (1) bekezdésben foglalt követelések kivételével – szünetel,

d) az adós vagyonával szemben követelésen alapuló zálogjog alapján, valamint zálogtárgyból nem lehet kielégítést szerezni, továbbá az adóssal szemben az egyezségkötési eljárás kezdő időpontja előtt kikötött biztosítékot (ide értve a biztosítéki célú vételi jogot is) nem lehet érvényesíteni, a biztosítéki célú tulajdon átruházás esetén pedig az adós csak a vagyonfelügyelő ellenjegyzése mellett adhatja ki a hitelező tulajdonjoga ingatlannyilvántartási bejegyzéséhez szükséges okiratot, ingóság esetén pedig csak a vagyonfelügyelő ellenjegyzése mellett adhatja át a biztosíték tárgyát a hitelezőnek,

e) az adós – az (1) bekezdésben meghatározott követelések kivételével – az egyezségkötési eljárás kezdő időpontjában fennálló követeléseken alapuló kifizetéseket nem teljesítheti, a hitelező pedig nem érvényesíthet vele szemben ilyen kifizetéseket célzó igényeket,

f) az adós új kötelezettséget csak akkor vállalhat, ha ahhoz a hitelezői választmány által meghatározott kereteken belül a vagyonfelügyelő hozzájárult,

g) a hitelezői választmány által meghatározott esetekben az adós vagyona terhére kifizetések csak a vagyonfelügyelő ellenjegyzésével teljesíthetők.

(5) A fizetési haladék időtartamával az adóssal szemben a külön jogszabályok szerinti, vagyoni igények érvényesítésére, ilyen igényekkel összefüggésben keresetindításra meghatározott határidők meghosszabbodnak.

11. §

Az adóst az eljárást megindító végzés közzétételétől számított kilencven napra fizetési haladék illeti meg. A törvényben meghatározott kivételektől eltekintve az adós az esedékes hitelezői követeléseket csak a vagyonfelügyelő ellenjegyzésével teljesítheti.

12. §

(1) A fizetési haladék

a) az egyezségkötési eljárás kezdő időpontjában fennálló és kezdő időpontja után keletkezett követeléseken alapuló tartásdíj, életjáradék, kártérítési járadék, illetve a vagyonfelügyelő költségei; továbbá

b) az egyezségkötési eljárás kezdő időpontja után keletkezett követeléseken alapuló esedékes általános forgalmi adó, továbbá

c) az adós fizetési számlájára történt téves átutalás visszatérítésének kifizetése alól nem mentesít.

(2) A fizetési haladék tartama alatt a pénzfizetési kötelezettség nem teljesítéséhez vagy késedelmes teljesítéséhez fűződő jogkövetkezmények - a (3)-(4) bekezdésben foglaltak kivételével - nem állnak be.

(3) A fizetési haladék tartama alatt a hitelezői követelések - ha a szerződés másként nem rendelkezik - kamatoznak.

(4) A fizetési haladék időtartama alatt

a) az adóssal szemben beszámítással csak az a hitelező élhet, akivel szemben az adós követelést érvényesít, és az egyezségkötési eljárás iránti kérelem benyújtását megelőzően keletkezett követelését a vagyonfelügyelő elismert vagy nem vitatott követelésként nyilvántartásba vette, továbbá ez a követelés nem került engedményezésre,

b) az adós fizetési számláinak terhére – az (1) bekezdésben foglalt jogcímek kivételével - fizetési művelet nem teljesíthető, az adóssal szemben nem lehet fizetési műveletet kezdeményezni,

c) az adóssal szemben a pénzkövetelések végrehajtása – az (1) bekezdésben foglalt követelések kivételével – szünetel,

d) az adós vagyonával szemben követelésen alapuló zálogjog alapján, valamint zálogtárgyból nem lehet kielégítést szerezni, továbbá az adóssal szemben az egyezségkötési eljárás kezdő időpontja előtt kikötött biztosítékot (ide értve a biztosítéki célú vételi jogot is) nem lehet érvényesíteni, a biztosítéki célú tulajdon átruházás esetén pedig az adós csak a vagyonfelügyelő ellenjegyzése mellett adhatja ki a hitelező tulajdonjoga ingatlannyilvántartási bejegyzéséhez szükséges okiratot, ingóság esetén pedig csak a vagyonfelügyelő ellenjegyzése mellett adhatja át a biztosíték tárgyát a hitelezőnek,

e) az adós – az (1) bekezdésben meghatározott követelések kivételével – az egyezségkötési eljárás kezdő időpontjában fennálló követeléseken alapuló kifizetéseket nem teljesítheti, a hitelező pedig nem érvényesíthet vele szemben ilyen kifizetéseket célzó igényeket,

f) az adós új kötelezettséget csak akkor vállalhat, ha ahhoz a hitelezői választmány által meghatározott kereteken belül a vagyonfelügyelő hozzájárult,

g) a hitelezői választmány által meghatározott esetekben az adós vagyona terhére kifizetések csak a vagyonfelügyelő ellenjegyzésével teljesíthetők.

(5) A fizetési haladék időtartamával az adóssal szemben a külön jogszabályok szerinti, vagyoni igények érvényesítésére, ilyen igényekkel összefüggésben keresetindításra meghatározott határidők meghosszabbodnak.

13. §

- (1) A bíróság az eljárásban résztvevő vagyonfelügyelőként kizárólag a vagyonfelügyelő névjegyzékében szereplő természetes személyt jelölhet ki.
- (2) A vagyonfelügyelőként kijelölhetők körét, a felvétel követelményeit a Kormány rendelettel állapítja meg. A Kormány a vagyonfelügyelő névjegyzékébe történő felvételre nyilvános pályázatot ír ki.
- (3) A vagyonfelügyelő büntetlen előéletű, nem áll közügyektől vagy foglalkozásának gyakorlásától eltiltás hatálya alatt. Vagyonfelügyelőnek csak szakirányú szakképzettséggel rendelkező személy nevezhető ki.
- (4) Nem nevezhető ki vagyonfelügyelőnek az a személy,
- a) aki az adós hitelezője,
 - b) aki az adós közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont],
 - c) akinek a közeli hozzátartozója az adós hitelezője,
 - d) aki olyan gazdasági társaság vezető tisztségviselője, amely az adós hitelezője,
 - e) aki a d) pontban jelölt vezető tisztségviselő közeli hozzátartozója,
 - f) aki maga, vagy akinek közeli hozzátartozója olyan jogi személyben vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaságban tag, részvényes, amely az adós hitelezője,
 - g) aki maga, vagy akinek közeli hozzátartozója olyan jogi személyben vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaságban tag, részvényes, amely faktoring tevékenységet, ingatlanforgalmazási, ingatlanközvetítési, ingatlanértékelési, követelésbehajtási, árverés szervezési tevékenységet végez.
- (5) A vagyonfelügyelő a kijelölést tartalmazó végzés kézhezvételétől -, illetve, ha a kizárási ok később következik be, annak bekövetkeztétől - számított 5 munkanapon belül köteles bejelenteni a bíróságnak, ha vele szemben kizárási ok áll fenn. A vagyonfelügyelő a kijelölést csak ebben az esetben utasíthatja vissza. Ha a vagyonfelügyelő a kizárási ok bejelentését elmulasztja, a bíróság kezdeményezi a vagyonfelügyelői névjegyzékből való törlését. A vagyonfelügyelő az adósságrendezési eljárás megindítását elrendelő végzés kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül köteles a kijelölt vagyonfelügyelő nevét és lakóhelyét bejelenteni a bíróságnak. A vagyonfelügyelőt kijelölő rendelkezés ellen külön fellebbezésnek nincs helye.
- (6) Ha a kijelölést követően a bíróság megállapítja, hogy a vagyonfelügyelővel szemben kizárási ok áll fenn, vagy a vagyonfelügyelőt a vagyonfelügyelői névjegyzékből törölték, a bíróság a vagyonfelügyelőt hivatalból felmenti.
- (7) A bíróság - erre irányuló kifogás hiányában is - felmenti a vagyonfelügyelőt, ha az eljárás adataiból végzésében megállapítja, hogy a vagyonfelügyelő súlyosan vagy ismétlődően megsérti a jogszabályt. A végzésben a bíróság új vagyonfelügyelőt is kijelöl. A vagyonfelügyelő felmentését ezekre az okokra hivatkozva a hitelezői választmány (választmány hiányában a hitelezők képviselője) is indítványozhatja. A bíróság a kérelem tárgyában annak beérkezésétől számított 8 munkanapon belül dönt, és felmentésről rendelkező végzés meghozatala esetén egyidejűleg új vagyonfelügyelőt jelöl ki.
- (8) A (6)-(7) bekezdés szerinti végzés fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható. A végzés ellen a felmentéssel érintett vagyonfelügyelő élhet fellebbezéssel 5 munkanapon belül, amelyet a másodfokú bíróság soron kívül, de legfeljebb 8 munkanapon belül bírál el.
- (9) A vagyonfelügyelő működése során az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondossággal köteles eljárni. Kötelezettségeinek megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség szabályai szerint felel.

(10) A vagyonfelügyelő a bíróság vagy a hitelezői gyűlés (hitelezői választmány) felhívására, 8 munkanapon belül köteles saját tevékenységéről és az adós vagyoni helyzetéről beszámolni.

(11) A vagyonfelügyelő jogszabálysértő vagy a hitelezők, illetve más személy jogos érdekét sértő tevékenysége vagy mulasztása ellen a sérelmet szenvedett személy vagy szervezet, továbbá a hitelezői választmány – a tudomásszerzéstől számított 5 munkanapon belül – az egyezségkötési eljárást lefolytató bíróságnál kifogással élhet. A bíróság a kifogás elbírálásáról soron kívül, de legfeljebb 5 munkanapon belül dönt. Ha a bíróság a kifogást megalapozottnak találja, a vagyonfelügyelő intézkedését megsemmisíti, vagy kötelezi a megfelelő intézkedés megtételére, ellenkező esetben a kifogást elutasítja. A kifogás elbírálása tárgyában hozott végzés ellen külön fellebbezésnek nincs helye.

14. §

A vagyonfelügyelői tisztség az adósságrendezési (egyezségkötési, gyorsított csődeljárás, vagy tartós törlesztési) jogerős megszüntetésével vagy befejezetté nyilvánításával szűnik meg.

15. §

(1) A vagyonfelügyelő – a hitelezői érdekek védelmének szem előtt tartásával, és a hitelezőkkel kötendő egyezség előkészítése érdekében – figyelemmel kíséri az adós pénzügyi helyzetét, vagyoni ügyleteit. Ennek keretében

a) áttekinti az adós vagyoni helyzetét, erről a hitelezőket haladéktalanul tájékoztatja,

b) ellátja a követelések nyilvántartásba vételével, besorolásával kapcsolatos feladatokat [19. § (2)-(4) bekezdés],

c) jóváhagyja, ellenjegyzi az adósnak az egyezségkötési eljárás kezdő időpontját követően keletkező vagyoni jellegű kötelezettségvállalásait – kivéve a mindennapi élet szokásos kísértékü ügyleteit,

d) felhívja az adóst követeléseinek érvényesítésére, és ellenőrzi annak végrehajtását,

e) megtámadhatja azokat a jognyilatkozatokat vagy szerződéseket, amelyeket az adós a c) pontban megkövetelt jóváhagyása vagy ellenjegyzése nélkül tett, illetve kötött,

f) részt vesz az egyezségi javaslat hitelezőkkel való elfogadtatását célzó tárgyalásokon, annak jegyzőkönyveit ellenjegyzi, és az egyezség bírósági jóváhagyásra való bemutatásakor nyilatkozik arról, hogy az megfelel-e a 24. §-ban és a 25. § (1) bekezdésben foglaltaknak.

(3) Az (1) bekezdés e) pontjában említett jogügyletek eredményes megtámadása esetén a Ptk. érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) A vagyonfelügyelőnek haladéktalanul be kell jelentenie az adós számláit vezető pénzforgalmi szolgáltató részére a (2) bekezdés c) pontjában meghatározott jogosítványait és hitelt érdemlő módon igazolt aláírását.

Az adós és az eljárásban részt vevő személyek adatainak beszerzése, ellenőrzése és kezelése

16. §

(1) Az adósságrendezési eljárás eredményes lefolytatása érdekében a vagyonfelügyelő beszerzi az adós személyének azonosítására szolgáló, továbbá az adós lakóhelyére (tartózkodási helyére), munkahelyére (egyéni vállalkozására), jövedelmére és eljárás alá vonható vagyontárgyaira (ingó, ingatlan vagyon, fizetési számla, betét, értékpapír, érdekeltség gazdasági társaságban stb.) vonatkozó adatokat.

(2) A vagyonfelügyelő az (1) bekezdésben megjelölt eljárása során megkeresheti az adósra és vagyonára vonatkozó adatokat kezelő hatóságokat, szervezeteket, így különösen a rendőrséget, a gépjárműveket nyilvántartó hatóságot, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartó szerveket, okmányirodát, nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet, az egészségbiztosítási igazgatási szervet, adóhatóságot, cégbíróságot, pénzforgalmi szolgáltatókat, befektetési vállalkozásokat, biztosító intézményeket, önkéntes- és magánnyugdíjpénztárakat, ingatlanügyi hatóságot, a vízi és légi járművek lajstromát, illetve nyilvántartását vezető szerveket, a távközlési szervezeteket, elektronikus hírközlési szolgáltatókat, az ingó jelzálogjogi nyilvántartást (a továbbiakban: zálogjogi nyilvántartás), vezető közjegyzőket a nyilvántartásba történő betekintés céljából.

(3) A nyilvántartásokat vezető hatóságok és szervezetek a vagyonfelügyelő megkeresésének 8 napon belül, illeték- és díjmentesen kötelesek eleget tenni.

(4) A vagyonfelügyelőnek az (1) bekezdésben foglalt adatok beszerzése iránti megkeresésében meg kell jelölnie az ügy számát.

(5) A vagyonfelügyelő a hivatalos eljárása során tudomására jutott adatokat köteles megvédeni a jogosulatlan hozzáférés, nyilvánosságra hozás, és azok törvényellenes módon vagy ilyen célból történő felhasználása ellen, azokat csak jogszabályban meghatározott esetben tüntetheti fel az intézkedéseiről szóló iratokban, és hozhatja mások tudomására.

(6) Ha a vagyonfelügyelőnek az iratokban szereplő adatokon kívül az adósra vonatkozó egyéb adatok vannak a birtokában, az ügy irattárba helyezésekor ennek tényéről jegyzőkönyvet készít, és a jegyzőkönyv egy példányát az iratok között helyezi el. Az (1) bekezdésben foglalt adatok az ügy irattárba helyezését követő 10 évig kezelhetők, ezt követően a vagyonfelügyelő az adatokat tartalmazó iratokat megsemmisíti, illetve az adatok törléséről egyéb módon gondoskodik.

(7) A vagyonfelügyelő az (1) bekezdés szerinti adatok beszerzése céljából elektronikus úton is megkeresheti az adatokat elektronikus úton nyilvántartó hatóságokat, szervezeteket.

17. §

(1) A vagyonfelügyelő a (2) bekezdésben foglalt személy által

a) a személyazonosságának és lakcímének igazolása érdekében a vagyonfelügyelő rendelkezésére bocsátott adatai nyilvántartási adatokkal való egyezőségének és

b) a személyazonosságának igazolására alkalmas, bemutatott hatósági igazolványa, és tartózkodásra jogosító, illetve azt, vagy a regisztrációt igazoló okmánya (a továbbiakban együtt: igazolvány) nyilvántartási adatokkal való egyezőségének és érvényességének ellenőrzése céljából megkeresheti a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást, a járművezetői engedély-nyilvántartást, az útiokmány-nyilvántartást vezető vagy a központi idegenrendészeti nyilvántartás (a továbbiakban e §-ban együtt: nyilvántartás) adatait kezelő hatóságot.

(2) Az ellenőrzés az adós, valamint az adósságrendezési eljárásban részt vevő azon személy adatainak ellenőrzésére terjedhet ki, akinek a személyazonosítását a vagyonfelügyelő elvégzi. Az ellenőrzéssel érintett, valamely eljárási cselekménynél jelenlévő, nem adós személyt a vagyonfelügyelő az ellenőrzés megkezdése előtt tájékoztatja az ellenőrzés céljáról, módjáról és tartalmáról, a (9) bekezdésében megjelölt bejelentési kötelezettségről, valamint az ellenőrzés során megismert adatok kezeléséről.

(3) Az ellenőrzés elektronikus úton történő adatigényléssel valósul meg; az adatigénylés iránti megkeresést a vagyonfelügyelő hivatali elektronikus aláírásával látja el.

(4) A vagyonfelügyelő a nyilvántartásból a következő adatokat ellenőrizheti:

a) természetes személyazonosító adatok,

b) állampolgárság, hontalanság, menekült, bevándorolt, letelepedett jogállás,

- c) lakcím,
- d) arcképmás,
- e) aláírás,
- f) az igazolvány, valamint a személyazonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolvány okmányazonosítója és az okmányazonosító alapján nyilvántartott következő tények:
 - fa) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 17. §-ának (4) bekezdése szerinti tények,
 - fb) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 24. §-ának f) pontja szerinti tények és az okmány érvényességi ideje,
 - fc) a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 8. §-ának i)-j) pontjai szerinti tények,
 - fd) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 76. §-ának d) pontja, 80. §-ának b) és c) pontja, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 95. §-a (1) bekezdésének g) pontja, 96. §-a (1) bekezdésének g) pontja, továbbá 100. §-a (1) bekezdésének b) és c) pontja szerinti tények.
- (5) A vagyonfelügyelő az adósságrendezési eljárásban az eljárásban részt vevő jogi képviselő képviseleti jogosultságát a jogi képviselő által bemutatott ügyvédi vagy jogtanácsosi igazolvány alapján az illetékes ügyvédi kamara, illetve a jogtanácsosi névjegyzéket vezető megyei bíróság nyilvántartásában szereplő adatok alapján ellenőrizheti.
- (6) A nyilvántartást vezető hatóság az adatigénylés iránti megkeresés teljesítése előtt ellenőrzi a vagyonfelügyelő hivatali elektronikus aláírásához tartozó tanúsítvány érvényességét; a megkeresés teljesítését megtagadja, ha a tanúsítvány érvényességét a hitelesítés-szolgáltató felfüggesztette vagy a tanúsítványt visszavonta.
- (7) A vagyonfelügyelő a nyilvántartásnak az ellenőrzés során megismert, elektronikus formában lévő adatairól papír alapú másolatot készíthet, melyet az ügy iratai között zártan helyez el, és azt csak a bíróság, az ügyész, a büntetőügyben eljáró hatóság, részére adhatja ki, és részükre teheti lehetővé az adatokba történő betekintést. Az adatokat tartalmazó iratokat a vagyonfelügyelő az iratok irattárba helyezésétől számított öt évig tárolja, azt követően gondoskodik a megsemmisítésükről.
- (8) Ha az ellenőrzés során a vagyonfelügyelő azt állapítja meg, hogy az igazolvány elvesztését, ellopását, megsemmisülését bejelentették és megtalálásának vagy megkerülésének ténye nincs nyilvántartva, az igazolvány jogosulatlan felhasználásának megakadályozása céljából az igazolvány felhasználásának tényéről haladéktalanul értesíti az intézkedésének helye szerint illetékes rendőrkapitányságot és az átvett igazolványt részére megküldi vagy átadja. A bejelentési kötelezettség teljesítése nem minősül a vagyonfelügyelői titoktartási kötelezettség megsértésének.
- (9) A 16. és 17. § rendelkezései a gyorsított csődeljárás és a tartós törlesztési eljárás esetében is megfelelően alkalmazandók.

18. §

A vagyonfelügyelő felszólítja a hitelezőket, hogy az adóssal szembeni követeléseiket az egyezségkötési eljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételétől számított 30 napon belül – az egyezségkötési eljárás kezdő időpontját követően keletkező követeléseiket pedig 3 munkanapon belül - jelentsék be neki.

19. §

(1) A vagyonfelügyelő a nyilvántartásba vett követeléseket besorolja a hitelezőkkel folytatandó, egyezségkötést célzó tárgyalások előkészítése céljából. A besorolásban a

zálogjoggal biztosított követeléseket elkülönítetten kell kezelni. Követeléseik nyilvántartásba vételéről és besorolásáról a vagyonfelügyelő a hitelezőket haladéktalanul tájékoztatja. A hitelezői követelések elismert összege és besorolása a többi hitelező számára is megismerhető.

(2) A vagyonfelügyelő külön-külön nyilvántartásba veszi a követeléseket a következőképpen:

a) a 12. § (1) bekezdés szerinti követelések,

b) a 18. § szerinti határidőben bejelentett, követelések, ezen belül külön külön

ba) az elismert vagy nem vitatott (ezen belül a biztosított és a nem biztosított követelések),

bb) a vitatott követelések (függetlenül attól, hogy azokkal összefüggésben bíróság vagy hatóság előtt van-e jogérvényesítés folyamatban),

bc) azok a követelések, amelyek jogosultja olyan gazdálkodó szervezet, amelyben az adós legalább többségi befolyást biztosító részesedéssel rendelkezik, vagy az adós Ptk. 685. §-ának

b) pontja szerinti közeli hozzátartozója;

bd) azok a követelések, amelyek az adós által az egyezségkötési eljárás iránti kérelem benyújtását megelőzően kevesebb mint 180 nappal megelőző tartozásátvállalásából erednek, vagy amelyek jogosultja olyan hitelező, aki mint szerződéses engedményezővel szemben – az egyezségkötési eljárás iránti kérelem benyújtását kevesebb mint 180 nappal megelőzően kötött engedményezési szerződésből eredően - érvényesít az adóssal szemben a Ptk. 330. §-a szerinti kezesi felelősségből eredő igényt, a kötelezett teljesítésének elmaradására tekintettel.

(3) Biztosított követelések a (2) bekezdés ba) pontja szerinti biztosított követelések, amelyekre zálogjogot vagy biztosítéki célú vételi jogot kötöttek ki, továbbá amelyekre vonatkozóan végrehajtási jog van bejegyezve.

(4) Egy követelés a (2) bekezdés szerinti több kategóriába is besorolható. Nem lehet vitatott követelésként nyilvántartásba venni a közokiratba foglalt hitelezői követeléseket [Pp. 195. §]. A követelés nem vitatottként történő besorolása nem minősül tartozáselismerésnek.

(5) Az adóst és a hitelezőket a besorolásról és a nyilvántartásba vett követelés összegéről haladéktalanul értesíteni kell, és legalább 5 munkanapos határidőt kell számukra biztosítani arra, hogy arra vonatkozóan észrevételt tehessenek. Az észrevétel tárgyában a vagyonfelügyelő dönt, és erről haladéktalanul köteles értesíteni a hitelezőt és az adóst, akik az erről történt tudomásszerzéstől számított 5 munkanapon belül nyújthatnak be kifogást a bírósághoz a vagyonfelügyelő besorolásra vonatkozó intézkedése ellen. A bíróság a kifogás elbírálása tárgyában soron kívül, de legfeljebb 8 munkanapon belül határoz. A végzés ellen külön fellebbezésnek nincs helye. A bíróság végzése következtében nem vitatottként nyilvántartásba vett követelés nem minősül az adós általi tartozáselismerésnek, a hitelezővel szembeni igényérvényesítést nem zárja ki.

(6) A követelés nyilvántartásba vételének feltétele az is, hogy a hitelező annak 1%-át - de legalább 5000 forintot és legfeljebb 100 000 forintot - nyilvántartásba-vételi díjként - befizessen a vagyonfelügyelő fizetési számlájára, aki az így beérkezett összeget elkülönítetten köteles kezelni, és azt kizárólag számlával igazolt költségeinek megtérítésére és díjának kiegyenlítésére használhatja fel. Az összeg említett célokra való felhasználásáról a hitelezőknek (hitelezői választmánynak) a vagyonfelügyelő elszámol. Amennyiben a hitelezők által fizetett nyilvántartási díj az említett kiadásokat nem fedezi, annak előlegezésére és viselésére az adós köteles.

Egyezségi tárgyalás a hitelezőkkel, az adósságrendezési terv elfogadása

20. §

(1) A vagyonfelügyelő - az egyezségkötési eljárás kezdő időpontjától számított 45 napon belüli időpontra - összehívja a hitelezőket, egyezségi tárgyalást tart, amelyre a 7. § (1)

bekezdésében meghatározott okiratok megküldésével a nyilvántartásba vett hitelezőket közvetlenül is, az ismeretlen hitelezőket pedig hirdetmény útján hívja meg. A tárgyalás időpontjáról a hitelezői választmányt is értesíteni kell. A meghívót és mellékleteit legalább 8 munkanappal a tárgyalást megelőzően kell a meghívottakhoz eljuttatni, a hirdetményt pedig 8 munkanapon belül két országos napilapban kell közzétenni.

(2) A hirdetménynek tartalmaznia kell:

- a) az adós nevét és lakcímét,
- b) az egyezségkötési eljárás kezdő időpontját,
- c) a tárgyalás helyét és idejét,
- d) az arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a 7. § (1) bekezdésében felsorolt iratokat a hitelezők a tárgyalás előtt hol tekinthetik meg.

(3) Az egyezségi tárgyalásra az adós – a vagyonfelügyelő, illetőleg a családsegítő, az Igazságügyi Hivatal (a továbbiakban: IH) munkatárs bevonásával – köteles a fizetőképesség helyreállítását célzó egyezségi javaslatot készíteni. Az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját 5 munkanappal megelőzően biztosítani kell.

21. §

(1) Az egyezségi tárgyaláson a hitelezők személyesen vagy képviselőjük útján vehetnek részt. A képviselőknek e minőségüket - erre irányuló külön felhívás nélkül is – a vagyonfelügyelő számára is igazolniuk kell.

(2) A tárgyalásról a vagyonfelügyelő köteles jegyzőkönyvet készíteni, amelynek tartalmaznia kell a meghívott és a megjelent hitelezők névsorát, követelésük besorolását, a hitelezőket az egyes hitelezői osztályokban megillető szavazatok számát, a szavazások eredményét, a hitelezőknek az egyezségi javaslatra vonatkozó észrevételeit, az adós azokra adott válaszait. A hitelezői döntéseket nyílt szavazással kell meghozni. A tárgyaláson részt vevők meghatalmazása, aláírás mintája illetve aláírási címpéldánya a jegyzőkönyv mellékletét képezi. A jegyzőkönyvet a tárgyaláson megjelent hitelezők által választott két személy és a vagyonfelügyelő hitelesíti.

(3) Az első tárgyaláson a hitelezők kinyilváníthatják, hogy az egyezségi javaslatot nem támogatják. Ha az adós az egyezségi javaslat átdolgozását nem vállalja, akkor a tárgyalást a vagyonfelügyelő lezárja, erről jegyzőkönyvet vesz fel, és ezt 2 munkanapon belül megküldi a bíróságnak. Ha az adós az egyezségi javaslat átdolgozását vállalja, akkor a hitelezőkkel a fizetési haladék tartama alatt több tárgyalás is tartható. Ha bármelyik tárgyalás eredményeként a hitelezők kinyilvánítják, hogy az egyezség megkötéséhez nem adják meg a 24. §-ban meghatározott arányban a hozzájárulást, a vagyonfelügyelő a tárgyalásokat lezárja, erről jegyzőkönyvet vesz fel, és ezt haladéktalanul megküldi a bíróságnak. A bíróság az említett jegyzőkönyv beérkezését követő 8 munkanapon belül hozza meg döntését az egyezségkötési eljárás megszüntetéséről és a fizetési haladék megszűnéséről.

22. §

(1) Az egyezségi tárgyaláson szavazati joggal rendelkezik az a hitelező,

- a) aki határidőben bejelentette hitelezői igényét,
- és

- b) a nyilvántartásba vételi díjat megfizette, valamint
- c) követelése elismert vagy nem vitatott követelésként került nyilvántartásba.

(2) A szavazatok számításánál a hitelezőket minden 50 000 forint elismert vagy nem vitatott követelésként nyilvántartásba vett szavazat után egy szavazat illeti meg. A 50 000 forint alatti követelések hitelezői is egy szavazattal rendelkeznek. A 19. § (2) bekezdés *bc*)-*bd*) pontja

szerinti hitelezők szavazatát az említett számítási módnál negyedakkora mértékben kell figyelembe venni.

(3) A bíróság 19. § (5) bekezdés szerinti végzése következtében nem vitatottként nyilvántartásba vett követelésnek az adós részéről történő későbbi visszakövetelhetőségére hivatkozva utóbb nem lehet a szavazati jog gyakorlásának jogszerűségét kétségbe vonni.

(4) A hitelezőkkel folytatott tárgyaláson az adós kérheti a hitelezők egyetértését a fizetési haladék meghosszabbításához is oly módon, hogy a fizetési haladék teljes időtartama a meghosszabbítással együtt sem haladhatja meg az egyezségkötési eljárás kezdő időpontjától számított 180 napot.

(5) A fizetési haladék az egyezségkötési eljárás kezdő időpontjától számított 180 napig hosszabbítható meg, ha az adós a kérelemhez a szavazati joggal rendelkező hitelezőktől, a biztosított és a nem biztosított hitelezői osztályokban egyaránt, a követelésekre vonatkozóan a szavazatok többségét külön-külön megkapta.

(6) A vagyonfelügyelő a fizetési haladék meghosszabbításának jóváhagyásáról szóló jegyzőkönyvi határozat általa ellenjegyzett példányát megküldi a honlap kezelőjének. A vagyonfelügyelő ezzel egyidejűleg megküldi a bíróságnak is a közzétételi kérelmet, a hitelezői követelésekről a készített nyilvántartást, a hitelezőkkel folytatott tárgyalás (tárgyalások) jegyzőkönyveit, a hitelezők cégszerű aláírással ellátott nyilatkozatait a fizetési haladék meghosszabbítására vonatkozó hozzájárulásukról.

(7) A fizetési haladék meghosszabbításáról szóló közzétételi kérelemnek tartalmaznia kell

a) az adós nevét, lakcímét, adószámát,

b) a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő nevét, irodájának címét,

c) a bíróság nevét és az ügy számát,

d) az egyezségkötési eljárás kezdő időpontját,

e) azt, hogy az adóst meddig illeti meg a meghosszabbított fizetési haladék

(moratórium) a vele szemben a fizetési haladék kezdő időpontját megelőzően, illetve azt követően esedékessé váló pénzkövetelések vonatkozásában.

(9) A fizetési haladék meghosszabbításáról szóló közzétételi kérelmet az adós és a vagyonfelügyelő köteles az adós számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatóknak is haladéktalanul bemutatni.

Egyezség megkötése

23. §

Az egyezség keretében az adós megállapodik a hitelezőkkel az adósság rendezésének feltételeiről, így különösen megállapodhatnak az adósságra vonatkozó engedményekről és a fizetési könnyítésekről, egyes követelések elengedéséről vagy átvállalásáról, a követelések megfizetéséért való kezességvállalásról és egyéb biztosítékokról, adósságrendezési programról, továbbá mindarról, amit az adós fizetőképességének megőrzése vagy helyreállítása érdekében szükségesnek tartanak, ide értve az egyezség végrehajtása ellenőrzésének módját is.

24. §

(1) Egyezség akkor köthető, ha az adós az egyezséghez a 22. § (1)-(2) bekezdése szerint szavazati joggal rendelkező hitelezőktől - a biztosított és a nem biztosított hitelezői osztályokban egyaránt - a szavazatok többségét külön-külön megkapta.

(2) A megkötött egyezség azokra az egyezségkötésre jogosult hitelezőkre is kiterjed, akik az egyezséghez nem járultak hozzá, vagy szabályszerű értesítésük ellenére az egyezség megkötésében nem vettek részt (kényszeregyezség). Az egyezség azonban ez utóbbi hitelezőkre vonatkozóan nem állapíthat meg kedvezőtlenebb feltételeket, mint amelyeket az egyezséghez hozzájáruló hitelezőkre megállapított.

25. §

(1) Az egyezséget írásba kell foglalni. Az egyezségről szóló szerződésnek tartalmaznia kell különösen

- a) az egyezségkötésben részt vett hitelezők felsorolását, hitelezői osztályát, nyilvántartásba vett elismert vagy nem vitatott követelésük összegét, szavazati jogaik számát,
- b) a hitelezők által elfogadott adósságrendezési programot, a végrehajtás és ellenőrzés módját,
- c) a teljesítési határidők esetleges módosítását, a hitelezők követeléseinek elengedését vagy átvállalását, illetve mindazt, amit az adós és a hitelezők az adósságállomány rendezése, az adós fizetőképességének helyreállítása vagy megőrzése érdekében szükségesnek tartanak,
- d) valamennyi hitelező (képviselője) nevét és postacímét, hitelezői választmány esetén azt is megjelölve, hogy melyik hitelezőket képviselik.

(2) Az egyezséget a felek, törvényes képviselőik vagy meghatalmazottaik aláírják, és azt a vagyonfelügyelő – továbbá ha van hitelezői választmány, akkor a választmányi tanács (elnök) is – ellenjegyzí.

Egyezségkötési eljárás megszüntetése

26. §

(1) A vagyonfelügyelő az egyezségi tárgyalás eredményét köteles az egyezségi tárgyalást követő 5 napon belül a bíróságnak bejelenteni, illetve egyezség esetében az egyezségi megállapodást is köteles mellékelni.

(2) A bíróság az egyezség jóváhagyása tárgyában az (1) bekezdés szerinti kérelem beérkezésétől számított 15 munkanapon belül dönt. Az egyezség jóváhagyására irányuló kérelmet egy alkalommal 3 munkanapos határidővel hiánypótlásra visszaadhatja. A hiánypótlási határidő elmulasztása jogvesztő.

(3) A bíróság az egyezséget akkor hagyja jóvá, ha ahhoz csatolják a 23-25. §-ban szereplő feltételek teljesülését igazoló jegyzőkönyveket, szerződéseket, nyilatkozatokat.

(4) Ha az egyezség megfelel a törvényben foglaltaknak, a bíróság végzéssel azt jóváhagyja, és az egyezségkötési eljárást befejezetté nyilvánítja.

27. §

(1) Ha az adós és a hitelezők az egyezségkötési eljárás kezdetétől számított kilencven napon belül nem kötnek egyezséget vagy a hitelezők nem járulnak hozzá az eljárás legfeljebb három hónappal történő meghosszabbításához, a fizetési haladék a törvény erejénél fogva a kilencvenegyedik napon megszűnik.

(2) Ha az egyezség nem jött létre, a vagyonfelügyelő által előterjesztett kérelem alapján a bíróság az egyezségkötési eljárást végzéssel megszünteti, és elrendeli a gyorsított csődeljárás megindítását.

(3) Ha az egyezség nem felel meg a törvényben foglaltaknak, a bíróság végzéssel állapítja meg az egyezségkötési eljárás megszűnését és a gyorsított csődeljárás megindítását.

(4) A bíróság haladéktalanul gondoskodik a végzésnek a honlapon történő közzétételéről.

- (5) Az egyezségkötési eljárás megszüntetéséről és a gyorsított csődeljárás megindításáról szóló, közzétételre kerülő végzésnek tartalmaznia kell
- a) a bíróság nevét és az ügy számát;
 - b) az adós nevét és lakóhelyét;
 - b) az eljárás kezdő időpontját;
 - c) a bíróság által kirendelt vagyonfelügyelő nevét és székhelyét;
 - d) azt, hogy az egyezségkötés sikertelen volt, vagy a megkötött egyezséget a vagyonfelügyelő nem ellenjegyezte, illetőleg a bíróság nem hagyta jóvá;
 - e) továbbá azt, hogy a bíróság elrendeli a gyorsított csődeljárás megindítását.
- (6) A végzéssel szemben az adós és a hitelezők (a hitelezői választmány) jogorvoslattal élhetnek.

Az egyezség végrehajtása

28. §

- (1) A vagyonfelügyelő figyelemmel kíséri az egyezség végrehajtását.
- (2) Amennyiben az adós részéről az egyezséget megszegő magatartást észlel, felhívja az adóst az egyezségben foglaltak megfelelő teljesítésére.
- (3) Ismételt kötelezettségszegés esetén a vagyonfelügyelő a bíróságtól kéri az egyezség hatályon kívül helyezését és a gyorsított csődeljárás megindítását.
- (4) A hitelezők 24. §-ban meghatározott többsége az adós kötelezettségszegő magatartása esetén kérheti a bíróságtól a gyorsított csődeljárás megindítását.
- (5) A (3)-(4) bekezdés szerinti kérelemről a bíróság 8 munkanapon belül határoz.
- (6) A bíróság haladéktalanul gondoskodik a végzésnek a honlapon történő közzétételéről.
- (7) Az egyezség hatályon kívül helyezéséről és a gyorsított csődeljárás megindításáról szóló, közzétételre kerülő végzésnek tartalmaznia kell
- a) a bíróság nevét és az ügy számát;
 - b) az adós nevét és lakóhelyét;
 - b) az eljárás kezdő időpontját;
 - c) a bíróság által kirendelt vagyonfelügyelő nevét és székhelyét;
 - d) azt, hogy az adós nem teljesítette az egyezségben foglaltakat;
 - e) azt, hogy a bíróság elrendeli a gyorsított csődeljárás megindítását.
- (8) A végzéssel szemben az adós és a hitelezők (a hitelezői választmány) jogorvoslattal élhetnek.
- (9) A hitelezők 24. § szerinti többsége kérheti az adósságrendezési eljárás megszüntetését.
- (10) A (9) bekezdésben meghatározott kérelemről a bíróság 8 munkanapon belül határoz, a határozattal szemben az adós és a hitelezők jogorvoslattal élhetnek.
- (11) A bíróság haladéktalanul gondoskodik a végzésnek a honlapon történő közzétételéről.
- (12) Az egyezség hatályon kívül helyezéséről és az adósságrendezési eljárás megszüntetéséről szóló, közzétételre kerülő végzésnek tartalmaznia kell
- a) a bíróság nevét és az ügy számát;
 - b) az adós nevét és lakóhelyét;
 - b) az eljárás kezdő időpontját;
 - c) a bíróság által kirendelt vagyonfelügyelő nevét és székhelyét;
 - d) azt, hogy az adós nem teljesítette az egyezségben foglaltakat;
 - e) azt, hogy a bíróság elrendeli az adósságrendezési eljárás megszüntetését.

III. fejezet

Gyorsított csődeljárás

A gyorsított csődeljárás megindítása

29. §

(1) A bíróság gyorsított csődeljárás megindítását elrendelő végzésének közzétételétől számított 15 napon belül a vagyonfelügyelő az egyezségkötési eljárásban számbavett adósi vagyon és tartozások alapján – ha az adósnak nincs értékesíthető ingatlana, nagyobb értékű ingósága – felosztási tervet készít és tesz közzé.

(2) A vagyonfelügyelő szükség esetén ismételten felméri az adós vagyoni helyzetét.

(3) A felosztási terv tartalmazza:

- a) az adós eljárás alá vonható vagyontárgyainak felsorolását,
- b) az adós eljárás alá vonható jövedelmének bemutatását,
- c) az adós eljárás alá nem vonható vagyontárgyait és jövedelmét,
- d) a nyilvántartásba vett hitelezők nevét, megnevezését,
- e) az adósnak a hitelezők kielégítésére fordítható vagyona arányos szétosztására vonatkozó javaslatot.

(4) A felosztási tervvel szemben a hitelezők (a hitelezői választmány) és az adós kizárólag akkor jelenthet be kifogást, ha az törvénysértő. Ebben az esetben a bíróság a kifogásról nemperes eljárásban legkésőbb huszonegy napon belül határoz.

(5) Amennyiben az adós illetőleg a hitelezők (a hitelezői választmány) nem jelentettek be kifogást, vagy a kifogás elutasításra került, és a felosztási terv megfelel a törvényben előírtaknak, a bíróság végzéssel jóváhagyja azt.

(6) A jogerős felosztási terv alapján a vagyonfelügyelő legkésőbb a felosztási terv jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül elszámol a regisztrált hitelezőkkel illetőleg a távollevő hitelezők számára járó összeget bírósági vagy ügyvédi, közjegyzői letétbe helyezi.

(7) Ha az adós értékesíthető ingó vagy ingatlan vagyonnal rendelkezik, a vagyonfelügyelő – az adós által az adósságrendezési eljárás megindítása előtt adott felhatalmazó nyilatkozata alapján – a hitelezők javára rendelkezik a vagyonnal, annak értékesítéséről, a befolyó bevétel hitelezők közötti felosztásáról.

Az adós eljárás alá vont vagyontárgyainak értékesítése

30. §

Ha e törvény másképpen nem rendelkezik – az eljárás alá vont vagyontárgyakat a 31-35. §-ban foglaltak szerint kell értékesíteni.

31. §

(1) A vagyonfelügyelő az adóst és a hitelezőket írásban értesíti arról, hogy a meghatározott vagyontárgyat értékesíteni kíván (előzetes értesítés). A vagyonfelügyelő az erről szóló hirdetményt a honlapon is közzé teszi. Az előzetes értesítés és az értékesítés között legalább 30 napnak kell eltelnie.

(2) Az előzetes értesítésről szóló hirdetménynek tartalmaznia kell:

- a) a bíróság megnevezését, az ügy számát,
- b) az adós megnevezését,

- c) az értékesíteni kívánt vagyontárgy megjelölését, ingatlan esetében annak közigazgatási címét és helyrajzi számát,
- d) az értékesítés módját,
- e) az értékesítés helyét és időpontját.

(3) Az adós az előzetes értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül köteles a vagyonfelügyelőnek megnevezni mindazon személyt, akinek - az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogokon és tényeken kívül - a vagyontárgyon zálogjoga vagy más olyan joga áll fenn, amely a vevő tulajdonszerzését akadályozza vagy tulajdonjogát korlátozza.

(4) Ha az értékesíteni kívánt vagyontárgy a 68. § (4) bekezdése szerinti lakóingatlan az előzetes értesítésnek utalnia kell arra is, hogy az ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzatot az értékesítés során a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Lt.) alapján és az abban meghatározott feltételek szerint elővásárlási jog (a továbbiakban: elővásárlási jog) illeti meg.

(5) Lakóingatlan értékesítését megelőzően legalább 30 nappal a vagyonfelügyelő az ingatlan azonosításra alkalmas adatai (település, utca neve, házszám szerinti címe és helyrajzi száma) feltüntetésével a (4) bekezdésben foglaltaknak megfelelően az ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzatot is értesíteni köteles. Az értesítésben – az alkalmazandó értékesítési módra tekintettel – tájékoztatni kell az önkormányzatot arról is, hogy elővásárlási jogát milyen eljárás keretében és hogyan gyakorolhatja.

(6) Ha az értékesíteni kívánt vagyontárgy olyan lakóingatlan, amely esetében a zálogjogosult az ingatlan kiürített állapotban való értékesítését követelheti [Ptké. 48. § (3) bekezdés], a jogosult - az értékesítés céljából - az ingatlan kiürített állapotban való birtokba adására is igényt tarthat. A birtokba bocsátás teljesítésére legalább 3 hónapos határidőt kell szabni. A kiürített állapotban való birtokba bocsátás elmulasztása - a megszabott határidő letelte után - az ingatlan értékesítésének nem akadályozza.

(7) A (6) bekezdés szerinti esetben a zálogkötelezett adóst a birtokba bocsátásra azzal a tájékoztatással kell felhívni, hogy ha bemutatja a települési önkormányzat Lt. szerinti írásbeli kötelezettségvállalását (a továbbiakban: önkormányzati kötelezettségvállalás), úgy a lakóingatlan kiürítésére a felhívásban megjelölt, de attól a naptól számított legalább 30 nappal válik kötelezetté, hogy a jogosulttól olyan írásbeli értesítést kapott, amely szerint az értékesítés során az ingatlan tulajdonjogát nem az önkormányzat szerezte meg. Önkormányzati kötelezettségvállalás esetén a jogosult a lakóingatlant a zálogkötelezett által előbbiek szerint vállalt kiürítési kötelezettség terhével bocsátja értékesítésre.

32. §

(1) A vagyonfelügyelő az értékesítésre irányuló intézkedéseiről, azok időpontjának megjelölésével értékesítési naplót köteles vezetni.

(2) Az értékesítési naplóhoz csatolni kell a leltárt, az intézkedések során keletkezett és az értékesítési naplóban foglaltak igazolására alkalmas okiratokat, az adós illetve a hitelezők, vevők intézkedésekkel kapcsolatosan tett észrevételeit.

(3) Az adós, a hitelezők, illetve a vevők az értékesítési naplót megtekinthetik, arról vagy annak egyes részeiről másolatot készíthetnek.

33. §

(1) Az értékesítés során a vagyonfelügyelő az adott helyzetben általában elvárható gondossággal köteles eljárni, ennek megfelelően az értékesíteni kívánt tárgyat az értékesítési

jogának keretei és az adott piaci körülmények között elérhető legmagasabb áron - a hitelezők és az adós érdekeit is szem előtt tartva - kell értékesítenie.

(2) Ha az értékesítés nem üzletszerű kereskedelmi forgalomban az erre irányadó szabályok szerint történik, a vagyonfelügyelőnek az értékesítés olyan módját kell választania, amely lehetővé teszi, hogy az érintett vagyontárgy tekintetében az adott körülmények között vevőként ésszerűen számításba vehető személyek az értékesítésről tudomást szerezhessenek és egymással versengő ajánlatot tehessenek. Lakóingatlan értékesítése csak a nyilvánosság által megismerhető módon és olyan formában történhet, amelynek során az ingatlanra azonos feltételek mellett bárki ajánlatot tehet (nyilvános pályázat, árverés, versenytárgyalás meghirdetése stb.).

(3) A (2) bekezdésben foglalt követelmény teljesítésétől a vagyonfelügyelő eltekinthet, illetve attól eltérhet, ha ehhez az értékesítés során a hitelezők 24. § szerinti többsége írásban hozzájárul, és az nem jár az adós méltányolható érdekeinek sérelmével.

(4) Lakóingatlan értékesítése esetén a (2) bekezdés szerint választott nyilvános formának megfelelően biztosítani kell, hogy a lakóingatlan fekvése szerinti, önkormányzati kötelezettségvállalással érintett települési önkormányzat

- a) a kapott legkedvezőbb ajánlatot megismerhesse, és legalább 30 napon belül nyilatkozhasson arra vonatkozóan, hogy annak alapján élni kíván-e elővásárlási jogával, vagy
- b) az értékesítés folyamatában maga is részt vehessen, és a más által tett ajánlatot – elővásárlási jogát gyakorolva – a maga ajánlataként is fenntarthassa.

(5) Az értékesítést végző vagyonfelügyelő köteles a honlapon hirdetmény formájában közzétenni a lakóingatlan értékesítésére vonatkozó eljárási rendjét, és erről vagy ennek elérhetőségéről, valamely feltételtől függően választható eljárási rend esetén pedig az adott ingatlan tekintetében alkalmazni kívánt eljárási rendről is, az adóst, illetve az elővásárlásra jogosult települési önkormányzatot tájékoztatni.

34. §

(1) Az értékesítés sikertelen, ha a 31. § szerint közzétett hirdetmény szerinti határidőben és feltételek mellett a vagyontárgy értékesítése nem vezet eredményre.

(2) A kiűritett állapotban értékesítésre kerülő (Ptké. 48. § (3) bekezdés), illetve kiűritési kötelezettség terhével értékesítésre bocsátott lakóingatlan értékesítése ezen felül akkor is sikertelennek tekintendő, ha a lakóingatlan vételára az értékesítésre meghirdetést megelőző hat hónapnál nem régebbi szakértő-becsüs által megállapított beköltözhető forgalmi érték 70 %-ának megfelelő összeget nem éri el, feltéve, hogy a zálogkötelezett az előzetes értesítését megelőző legalább hat hónap óta folyamatosan ebben az ingatlanban lakik, és más lakóingatlannal nem rendelkezik.

(2) Az értékesítés sikertelensége esetén a felek 15 napon belül az értékesítésre újabb határidőben állapodhatnak meg, ennek hiányában az értékesítésre a 36-82. §-ban meghatározottak szerint kerül sor.

35. §

(1) A vagyontárgy értékesítését követően az értékesítés eredményéről a vagyonfelügyelő haladéktalanul írásbeli elszámolást köteles készíteni, amelynek tartalmaznia kell:

- a) az értékesített vagyontárgyak leltár szerinti felsorolását,
- b) a vagyontárgyak ellenében kapott vételárat egyenként, illetve összességében az értékesítés módjától függően,
- c) a vagyontárgy vételárából kielégítendő követelések összegét, jogcímét, rangsorát, és
- d) ha van, az adóst megillető maradványösszeget.

(2) Az írásbeli elszámolást meg kell küldeni az adósnak és a hitelezőknek, továbbá a honlapon közzé kell tenni. A felek az elszámolással kapcsolatos kifogásaikat 8 napon belül írásban jelenthetik be a vagyonfelügyelőnek. A vagyonfelügyelő a kifogásokat továbbítja a többi fél részére, akik észrevételt tehetnek.

(3) Kifogás esetén - az észrevételekre figyelemmel - a vagyonfelügyelő az írásbeli elszámolást fenntartja vagy módosítja. Erről a feleket írásban tájékoztatja. A vagyonfelügyelő döntése ellen a felek kifogást nyújthatnak be a bírósághoz. A benyújtott kifogásról a bíróság soron kívül határoz. Ha a bírósághoz valamely fél kifogást nyújt be és azt a tájékoztatás közlésétől számított 15 napon belül igazolja, a vagyonfelügyelő az értékesítés során befolyt összeget vagy annak vitatott részét köteles bírósági letétbe helyezni.

(4) Kifogás vagy a bírósághoz fordulás igazolásának hiányában a az (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában foglalt tételeket összesíti, a fennmaradó összeget az *c)* pontban foglaltaknak megfelelő rangsor szerint és mértékben a hitelezők között felosztja, ezt követően pedig kiadja a az adósnak az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti maradványösszeget.

Ingóárverés

36. §

Az árverést a következő helyeken lehet megtartani:

- a)* a bírósági árverési csarnokban,
- b)* a bíróság épületében,
- c)* a községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzat épületében vagy a felsorolt önkormányzatok jegyzője által kijelölt helyiségben,
- d)* az adós lakásán,
- e)* a foglalás helyén,
- f)* az ingóság őrzésének helyén,
- g)* a vagyonfelügyelő által kijelölt más helyen.

37. §

Az árverést a vagyonfelügyelő árverési hirdetménnyel tűzi ki, és ebben feltünteti:

- a)* az adós nevét,
- b)* az árverés helyét és idejét,
- c)* az árverésre kerülő ingóságokat és becsértéküket,
- d)* azt, hogy az ingóságokat az árverés előtt hol és mikor lehet megnézni.

38. §

Az árverési hirdetményt kézbesíteni kell:

- a)* a feleknek,
- b)* az árverés helye szerinti községi, városi, fővárosi kerületi jegyzőnek.

39. §

Az árverési hirdetményt a vagyonfelügyelő a honlapon közzéteszi.

(2) Az árverési hirdetménynek az árverést megelőzően legalább 15 napon át és legalább az árverést megelőző napig kell a honlapon elérhetőnek lennie.

(3) Az árverési hirdetményt ki kell függeszteni az eljáró bíróság hirdetőtábláján is.

- (4) A vagyonfelügyelő az árverési hirdetményt közzéteszi az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában is; az elektronikus árverési rendszer az árverést követő napon automatikusan törli a hirdetményt az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásából.
- (5) A vagyonfelügyelő bármelyik fél kérelmére gondoskodik arról, hogy az árverést egyéb megfelelő módon is közzétegyék.
- (6) Az árverés közhírré tételéhez fűződő jogkövetkezmény a bíróság hirdetőtábláján történt kifüggesztéshez kapcsolódik.

40. §

- (1) Az árvezező személyesen vagy megbízottja, illetve képviselője útján árvezezhethet.
- (2) Az ügyben eljáró vagyonfelügyelő továbbá közeli hozzátartozója (Ptk. 685. § *b*) pont) és élettársa, valamint az eljáró bíróság állományába tartozó személy és az adós az árverésen sem személyesen, sem megbízottja vagy képviselője útján nem árvezezhethet, és az ingóságot árvezeztetéssel közvetve sem szerezhethi meg.

41. §

- (1) Az adós meghatározhatja az ingóságok árvezésének sorrendjét. Ha nem élt ezzel a jogával, az ingóságokat a felosztási tervben feltüntetett sorrendben kell árvezezni.
- (2) Az árverés megkezdésekor a vagyonfelügyelő az árvezezőkkel közli az ingóság becsértékét (a kikiáltási árat), és felhívja őket ajánlatuk megtételére.
- (3) Ha a felajánlott vételár nem éri el a kikiáltási árat, azt fokozatosan lejjebb kell szállítani a becsérték egynegyedéig.
- (4) Az árverést addig kell folytatni, amíg ajánlatot tesznek. Ha nincs további ajánlat, a vagyonfelügyelő a felajánlott legmagasabb vételár háromszori kikiáltása után kijelenti, hogy az ingóságot a legtöbbet ajánló megvette.

42. §

- (1) A legtöbbet ajánló köteles a teljes vételárat a megvett ingóság árvezése után köteles aznap kifizetni. Ha nem fizette ki, az ingóságot nyomban tovább kell árvezezni. A fizetést elmulasztó árvezező nem vehet tovább részt az árverésben.
- (2) Ha a ki nem fizetett ingóságot a további árvezés során alacsonyabb áron vették meg, mint amennyit a fizetést elmulasztó árvezező ajánlott, a két ár közötti különbözetet a fizetést elmulasztó köteles azonnal megtéríteni. Ha nem térítette meg, a bíróság őt a különbözet megtérítésére kötelezi. A különbözet az eljárás során befolyt összeget növeli.
- (3) A közigazgatásért és igazságügyekért felelős miniszter az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben az árverési vételár megfizetésének az (1) bekezdésben foglalttól eltérő módját rendeletben is meghatározhatja.

43. §

- (1) A nyilvántartásba vett hitelezőnek joga van követelése és járulékai erejéig az árverésen készpénzfizetés nélkül részt venni, feltéve, hogy a hitelezők 24. §-ban meghatározott többsége hozzájárult a készpénzfizetés nélküli vételhez;
- (2) Az (1) bekezdés akkor alkalmazható, ha a meg nem fizetett illeték, az állam által előlegezett költség, illetőleg a gyorsított csődeljárás költsége már fedezve van, vagy azokat az érintett hitelező azonnal kifizeti.

(3) A vételárat, illetőleg az állam javára kifizetett összeggel, valamint a gyorsított csődeljárás költségeinek megfelelő összeggel csökkentett részét a készpénzfizetés nélkül hitelezőnek a követelésébe be kell számítani.

44. §

(1) Az árverésen eladott ingóságon az árverési vevő a vételár kifizetésével tulajdonjogot szerez.

(2) Ha az árverést megsemmisítették, ez a jóhiszemű árverési vevőnek e törvény szerint megszerzett tulajdonjogát nem érinti.

45. §

(1) Az engedély alapján birtokban tartható ingóság árverésen nem értékesíthető, azt a vagyonfelügyelő az adott dolog forgalmazására jogosult személynek, gazdálkodó szervezetnek adja át bizományi értékesítés céljából a legkisebb vételár (becsérték) meghatározásával.

(2) A vagyonfelügyelő a helyszínen ellenőrizheti, hogy a forgalmazó eleget tesz-e bizományosi kötelezettségének.

(3) Ha a dolgot nem sikerült értékesíteni, 30 nap elteltével a vagyonfelügyelő a vételárat 10 napos határidőkkel fokozatosan a becsérték egynegyedére szállítja le. Ha az értékesítés sikertelen, az ingóságot vissza kell adni az adósnak.

46. §

(1) Az árverésről a vagyonfelügyelő árverési jegyzőkönyvet készít, és ebben feltünteti:

a) a bíróság nevét és az ügy számát;

b) a felek és a jelen levő más érdekelt (a felek képviselői, az adóssal együtt lakó nagykorú családtag stb.) nevét és lakóhelyét, valamint a vagyonfelügyelő nevét és irodájának címét,

c) az árverés helyét és idejét,

d) a követelés jogcímét és összegét (tárgyát),

e) a bíróság nevét és az ügy számát,

f) a cselekmény leírását,

g) a felek és más érdekelt kérélmét és észrevételét,

h) az elárverezett ingóságot, becsértékét és árverési vételárat,

i) az árverési vevő nevét és a személyazonosításra szolgáló okmányának számát, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet esetén a nevét és székhelyét.

(2) A jegyzőkönyvet a vagyonfelügyelő, jelen levő felek és más érdekelt aláírják. Az aláírás megtagadását és ennek okát a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(3) Az árverési jegyzőkönyv másolatát kézbesíteni kell a feleknek és az árverési vevőnek, vízi vagy légi jármű esetén a nyilvántartó hatóságnak is, továbbá meg kell küldeni - a romlandó dolog árverésének esetét kivéve - az állami adóhatóságnak.

(4) A vagyonfelügyelő a természetes személy árverési vevő lakóhelyét feljegyzi, és a feljegyzést az iratok között zárt borítékban helyezi el; arról csak a bíróság, a büntetőügyben eljáró, és az ingóságot nyilvántartó hatóság, továbbá az állami adóhatóság részére ad felvilágosítást.

47. §

(1) Az első árverésen el nem adott ingóságot második árverésen kell értékesíteni.

(2) A vagyonfelügyelő a második árverést az első árveréstől számított 40 napon belüli olyan időpontra tűzi ki, amely a helyi körülmények között a legcélszerűbb.

Elektronikus árverés

48. §

(1) A hitelezők 24. § szerinti többségének kérelmére a 100 ezer Ft-ot elérő becsértékű ingóságot a vagyonfelügyelő elektronikus árverés útján értékesíti, ha a szállítási és tárolási költségeket a hitelezők megelőlegezték.

(2) Nem tartható elektronikus árverés romlandó dolgok értékesítésére, vagy ha e törvény az ingóság bizományosi értékesítését írja elő.

(3) A vagyonfelügyelő az ingóságot elszállítja és gondoskodik a tárolásáról.

(4) Elektronikus árverés tartása során az árverés szabályait a 49-53. §-okban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

49. §

(1) Az ingó- és ingatlan-árverési hirdetmény elektronikus úton történő közzétételére és a vételi ajánlatok elektronikus úton történő megtételére a bírósági végrehajtói kamara által működtetett, az interneten folyamatosan elérhető informatikai keretrendszer (a továbbiakban: elektronikus árverési rendszer) szolgál, amelyen keresztül elérhető a felhasználók számára az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartása, az árverezők elektronikus nyilvántartása és a licitnapló.

(2) A vagyonfelügyelő az elektronikus árverési rendszerbe történő bejegyzéshez (törléshez) a hivatali elektronikus aláírását használja; az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásába és a licitnaplóba történő bejegyzésre (törlésre) csak az általa lefolytatott árverés tekintetében jogosult.

(3) Az elektronikus árverési rendszerbe árverezőként történő belépésre az árverezők nyilvántartásába bejegyzett felhasználó jogosult az e célból megállapított és aktivált felhasználói nevének és jelszavának megadásával.

50. §

(1) A vagyonfelügyelő az árverési hirdetményt az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában teszi közzé; az árverés közzétételéhez fűződő jogkövetkezmény a hirdetmény közzétételétől a licitnapló lezárásáig (a továbbiakban: közzétételi időtartam) történő közzétételhez fűződik. Nem tekinthető közzétettnek az árverés, ha az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartása a közzétételi időtartam 10%-át meghaladó időtartamban nem volt elérhető a felhasználók számára.

(2) Az árverési hirdetmény a 37. §-ban foglaltak mellett az árverési előleg és a legalacsonyabb vételár összegét, az árverés időtartamát és a vételi ajánlat megtételének módját, valamint a vagyonfelügyelői letéti számla számát tartalmazza.

(3) Az elektronikus árverési rendszer az árverési hirdetmény közzétételének és a licitnapló lezárásának (az árverés befejezésének) időpontját automatikusan rávezeti a hirdetményre, amely ezzel kiegészülve jelenik meg az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában.

(4) Az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartása nyilvános, díjmentesen megtekinthető.

51. §

(1) Az árverezők elektronikus nyilvántartásába bármely személy vagy szervezet kérheti a felvételét, aki az elektronikus árverési rendszer árverezőként történő használatának feltételeit rögzítő felhasználási szabályzatban foglaltakat elfogadta.

(2) Az árverezők elektronikus nyilvántartása az árverező következő adatait tartalmazza:

a) a természetes személy neve, anyja neve, születési helye és ideje, lakóhelye, állampolgársága, személyi azonosítója, adóazonosító jele, személyazonosítás céljából bemutatott okmányának típusa és száma, valamint törvényes képviselőjének neve, lakóhelye és személyazonosítás céljából bemutatott okmányának típusa, száma;

b) a szervezet elnevezése, székhelye, a nyilvántartását vezető bíróság vagy hatóság elnevezése, nyilvántartási száma, statisztikai jelzőszáma, adószáma, valamint a képviselőjének neve, lakóhelye és személyazonosítás céljából bemutatott okmányának típusa, száma;

c) az együttes árverezők tulajdonszerzési aránya;

d) az elektronikus árverési rendszer árverezőként történő használatához szükséges felhasználói neve és jelszava;

e) az árverező által az ajánlattevőként történő beazonosítására megadott egyedi azonosítója (árverező egyedi azonosítója);

f) az árveréssel kapcsolatos iratok kézbesítésére szolgáló elektronikus levelezési címe.

(3) Az árverezők elektronikus nyilvántartásába történő bejegyzés és az adatváltozás bejegyzése az árverező adatainak igazolására szolgáló iratok bemutatása és a bejegyzés díjának megfizetése mellett, személyesen, a vagyonfelügyelőnél kérhető. A vagyonfelügyelő a bejegyzés előtt a 17. § szerint ellenőrzi a személyazonosság, az állampolgárság és a lakóhely igazolására bemutatott okirat érvényességét és adatainak valóságát.

(4) Ha az árverező nem szolgáltatja a (2) bekezdésben meghatározott adatokat és az azok igazolására szolgáló iratokat, vagy a személyazonosságával kapcsolatban kétség merül fel, a vagyonfelügyelő a bejegyzést megtagadja.

(5) Az árverező köteles a (2) bekezdésben meghatározott adataiban bekövetkezett változást 2 munkanapon belül bejelenteni.

(6) Árverezőként - a tulajdonszerzési arány megjelölésével - több személy, szervezet is kérheti az árverezők elektronikus nyilvántartásába történő együttes bejegyzését; az együttesen bejegyzett személyeknek, szervezeteknek és a tulajdonszerzési arálynak a nyilvántartásban történő megváltoztatása csak az első ajánlattételük előtt lehetséges.

(7) A vagyonfelügyelő kérelemre törli az árverezőt az árverezők elektronikus nyilvántartásából.

(8) Az árverezők elektronikus nyilvántartásába csak a vagyonfelügyelők tekinthetnek be; annak adatai pedig csak a bíróság, a nemzetbiztonsági szolgálatok és a büntetőügyben eljáró hatóság részére továbbíthatók.

52. §

(1) Az árverést lefolytató vagyonfelügyelő kérelemre aktiválja az elektronikus árverési rendszer árverezőként történő használatához szükséges felhasználói nevet és jelszót, ha az árverezők nyilvántartásában szereplő személy vagy szervezet

a) a becsérték 10%-ának megfelelő árverési előleget a vagyonfelügyelőnél letétbe helyezte, vagy átutalta és azt a vagyonfelügyelői letéti számlán jóváírták;

b) az árverésből nincs kizárva; és

c) igazolta azt, hogy üzletrész árverésén a törvény szerint elővásárlásra jogosult.

(2) Az árverező az árverési hirdetménynek az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában történő közzétételét követően az árveréshez tartozó licitnapló lezárásáig az

aktivált felhasználói nevének és jelszavának, valamint a vételi ajánlat összegének megadásával elektronikus úton vételi ajánlatot tehet az ingóságra.

(3) A vételi ajánlatot az elektronikus árverési rendszer automatikusan rögzíti, és egyidejűleg közzéteszi az árveréshez tartozó licitnaplóban. Nem teszi közzé a vételi ajánlatot az elektronikus árverési rendszer, ha az nem éri el a becsérték egynegyedét.

(4) Az árverező az elektronikus vételi ajánlatot nem vonhatja vissza.

(5) A licitnapló az érkezés sorrendjében a következő adatokkal tartalmazza a megtett vételi ajánlatokat:

a) a vételi ajánlat összege,

b) az árverező egyedi azonosítója,

c) a vételi ajánlat közzétételének időpontja.

(6) Az árverés az árverési hirdetmény közzétételét követő 20. nap 20 órájáig tart; az árverés befejezésének időpontjában az elektronikus árverési rendszer a licitnaplót automatikusan lezárja és közzéteszi abban a lezárás időpontját, továbbá azt, hogy az árverési hirdetmény a közzétételi időtartam hány százalékában nem volt elérhető a felhasználók számára.

(7) Ha a gyorsított csodeljárás a licitnapló automatikus lezárása előtt befejeződik, vagy már nem állnak fenn az ingóság árverési értékesítésének feltételei, a vagyonfelügyelő - ennek feltüntetésével - zárja le a licitnaplót.

(8) A licitnapló nyilvános, díjmentesen megtekinthető; de az utolsóként közzétett vételi ajánlatokat megelőzően közzétett vételi ajánlatokat csak az elektronikus árverési rendszer árverezőként történő használatára jogosult felhasználók tekinthetik meg.

53. §

(1) Az ingóság árverési vevője - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - az automatikusan lezárt licitnaplóban utolsóként közzétett ajánlatot tevő árverező.

(2) Üzletrész árverezése esetén az elővásárlásra jogosult

a) valamennyi közzétett ajánlat vonatkozásában az árverés befejezéséig,

b) az utolsóként közzétett vételi ajánlat vonatkozásában a licitnapló lezárását követő 3. munkanap 20 órájáig

az aktivált felhasználói nevének és jelszavának megadásával gyakorolhatja elővásárlási jogát; az elővásárlási jogot gyakorló nyilatkozatot az elektronikus árverési rendszer automatikusan közzéteszi az árverési hirdetményen.

(3) A vagyonfelügyelő az árverés befejezését követően felhívja az árverési vevőt, hogy az árverési jegyzőkönyv aláírása és a vételár kifizetése céljából a vagyonfelügyelő irodájában vagy az ingóság tárolási helyén a megadott időpontban jelenjen meg; ha ezt elmulasztja, előlegét elveszti. A jegyzőkönyv aláírását és a vételár kifizetését követően a vagyonfelügyelő átadja az ingóságot az árverési vevőnek.

(4) Az elektronikus árverési rendszer a licitnapló lezárását követő 30. napon automatikusan törli az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásából az árverési hirdetményt és a hozzá tartozó licitnaplót.

(5) Az árverés sikertelen, ha nem tettek közzé a licitnaplóban vételi ajánlatot, vagy az árverési vevő a vételárat nem fizette meg a (3) bekezdésben foglaltak szerint.

(6) Az árverés sikertelensége esetén a második árverést az általános szabályok szerint kell megtartani. Nem kell megtartani a második árverést, ha az árverési vevő annak megkezdése előtt befizette a vételárat (vagy átutalta és az arról szóló terhelési értesítőt a vagyonfelügyelőnek bemutatta), továbbá megtérítette a második árverés kitűzésével felmerült költséget; ilyenkor az utólag megfizetett vételárba nem lehet beszámítani a (3) bekezdés alapján elvesztett előleget.

Értékpapír értékesítése

54. §

- (1) A bemutatóra szóló vagy egyébként korlátozás nélkül forgalomba hozható értékpapírt a vagyonfelügyelő bizományi értékesítésre befektetési vállalkozásnak adja át.
- (2) A befektetési vállalkozás köteles az értékesítés során befolyt összeget - a bizományi díj levonása után - 1 munkanapon belül átutalni a vagyonfelügyelői letéti számlára.
- (3) Ha a bizományi értékesítés sikertelen volt, a befektetési vállalkozás az értékpapírt visszavásárlásra felajánlja az értékpapír kibocsátójának.
- (4) Ha az értékpapír kibocsátója az értékpapírt visszavásárolta, köteles az értékpapír ellenértékét haladéktalanul átutalni a vagyonfelügyelői letéti számlára.
- (5) Ha az (1)-(4) bekezdés szerinti értékesítés sikertelen volt, a vagyonfelügyelő az értékpapírt árverésen értékesíti.

55. §

- (1) A névre szóló, tagsági jogról szóló vagy egyébként korlátozottan forgalomba hozható értékpapír értékesítése céljából a vagyonfelügyelő befektetési vállalkozást bíz meg azzal, hogy az értékpapírt zárgondnokként kezelje, és a belőle származó jövedelmet utalja át a vagyonfelügyelői letéti számlára. Dematerializált értékpapír értékesítésével elsősorban a számlavezető befektetési vállalkozást kell megbízni; ha ez nem lehetséges, bármely befektetési vállalkozás részére adható megbízás.
- (2) Ha a hitelezők a 24. § szerinti többsége kívánja, az (1) bekezdés alkalmazása helyett az értékpapírt - a forgalmi korlátozására vonatkozó rendelkezésre tekintet nélkül - árverésen kell értékesíteni. Ilyenkor az adóssal azonos jellegű tagsági joggal rendelkező másik tagot az értékpapírra elővásárlási jog illeti meg.
- (3) Az első árverés sikertelensége esetén az (1) bekezdés szerint kell eljárni.

Ingatlan értékesítésének általános szabályai

56. §

- (1) Az adós tulajdonában levő ingatlant az ingatlan jellegére, művelési ágára és az ingatlant terhelő jogra vagy tilalomra, továbbá az ingatlanhoz kapcsolódó, az ingatlan-nyilvántartásba feljegyzett tényekre tekintet nélkül értékesíteni lehet.
- (2) A gyorsított csődeljárás keretében az ingatlant megszerző új tulajdonos tulajdonjogát csak a következő jogok terhelhetik:
 - a) a telki szolgalm,
 - b) a közérdekű használati jog,
 - c) az ingatlannyilvántartásba bejegyzett haszonélvezeti jog,
 - d) a törvényen alapuló haszonélvezeti jog akkor is, ha nincs az ingatlannyilvántartásba bejegyezve.
- (3) Nem terheli az ingatlant megszerző tulajdonos tulajdonjogát a haszonélvezeti jog - függetlenül attól, hogy az ingatlan-nyilvántartásba be van-e jegyezve -, ha annak jogosultja a hitelező követelésének kielégítéséért felelős, vagy ha azt a jelzálogjog keletkezése után szerződéssel létesítették.

Az ingatlan értékesítésének időpontja

57. §

(1) A vagyonfelügyelő az eljárás alá vont vagyonba tartozó ingatlan értékesítése iránt intézkedhet.

(2) A vagyonfelügyelő az ingatlan árveréséről szóló hirdetményt a becsérték megállapításától, kifogás előterjesztése esetén a becsérték tárgyában hozott jogerős bírósági határozat kézhezvételétől számított 3 hónapon belül köteles közzétenni az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában.

Az ingatlan becsértéke

58. §

(1) A vagyonfelügyelő az ingatlan értékesítése előtt a 6 hónapnál nem régebbi adó- és értékbizonyítványt is figyelembe véve vagy - bármelyik fél erre irányuló kérelmére - szakértő becsüs véleménye alapján megállapítja az ingatlan becsértékét mind a beköltözhető, mind pedig a lakott állapotban történő értékesítés esetére. Az adó- és értékbizonyítványnak, illetve a szakértő becsüs véleményének tartalmaznia kell azt, hogy az ingatlan a lakóingatlannak minősül-e.

(2) A vagyonfelügyelő az ingatlan becsértékét közli a felekkel és azokkal, akiknek az ingatlanra vonatkozóan az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett joguk van.

(3) A vagyonfelügyelő a becsérték közlésével egyidejűleg tájékoztatja a feleket a részletfizetés lehetőségéről és feltételeiről.

(4) A vagyonfelügyelő a becsérték közlésével egyidejűleg tájékoztatja a zálogjogosultat arról, hogy a zálogjogból fakadó igényét a gyorsított csődeljárás során érvényesítheti, és az erre vonatkozó kérelmét az értesítés kézhezvételét követő 5 munkanapon belül kell bejelentenie a vagyonfelügyelőnél. A vagyonfelügyelő a kérelmet haladéktalanul, de legkésőbb annak kézhezvételét követő munkanapon továbbítja az eljáró bíróságnak.

(5) Ha a közléstől számított 15 napon belül kifogást terjesztettek elő, a becsértéket a bíróság - szükség esetén szakértő közreműködésével - állapítja meg.

Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogok jogosultjainak értesítése

59. §

(1) Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogok jogosultjai részére a vagyonfelügyelő valamennyi szükséges tájékoztatást - ha nem ismert más cím - az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett, illetőleg az ingatlanügyi hatóság által közölt címre küldi meg.

(2) A tájékoztatás megtörténtéhez fűződő jogkövetkezmények az (1) bekezdésben megjelölt címre történő kézbesítéshez fűződnek, az eljárás folytatásának nem akadálya az, ha e címre történt kézbesítés sikertelen.

Ingatlanárverés

60. §

(1) Az ingatlant - ha a törvény másképpen nem rendelkezik - rendszerint árverésen kell értékesíteni.

(2) Az ingatlant - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - beköltözhető állapotban kell árverezni.

(3) Lakottan kell árverezni az ingatlant.

a) ha abban a gyorsított csődeljárás megindulását megelőzően kötött, érvényes bérleti szerződés alapján bérlő lakik, kivéve ha az adós és a zálogjogosult korábban az ingatlan beköltözhető állapotban történő értékesítésében állapodott meg, és a bérleti szerződés megkötésére e megállapodás ellenére került sor,

b) ha abban - a 56. § (3) bekezdésben foglalt esetet kivéve - haszonélvező lakik,

c) ha az osztatlan közös tulajdonban levő ingatlanban a nem adós tulajdonostárs lakik,

d) ha a hitelezők 24. § szerinti többsége a lakottan történő értékesítést jóváhagyta, vagy

e) ha abban az adós egyenesági felmenője lakik, és lakóhelye a gyorsított csődeljárás megindítását megelőző 6 hónapban is ebben volt, az ingatlan tulajdonjogát az adós tőle ingyenesen szerezte, kivéve ha az adós és a zálogjogosult korábban az ingatlan beköltözhető állapotban történő értékesítésében állapodott meg.

(4) Ha a (3) bekezdés d) pontjában foglalt esetben a hitelezők nem egyeztek bele a lakottan történő értékesítésbe, az adósnak a lakásban maradására vonatkozó korábbi szerződéses kikötések a hatályukat veszítik.

61. §

Az árverést a következő helyeken lehet megtartani:

a) a bíróság épületében,

b) a községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzat épületében vagy a felsorolt önkormányzatok jegyzője által kijelölt helyiségben,

c) az ingatlan fekvésének helyén,

d) a vagyonfelügyelő által kijelölt más helyen.

62. §

Az árverést a vagyonfelügyelő árverési hirdetménnyel tűzi ki, és ebben feltünteti:

a) a bíróság nevét, az ügy számát

b) a vagyonfelügyelő nevét, hivatali helyiségének címét, telefonszámát, letéti számlájának számát,

c) a hitelezők nevét, a főkövetelések jogcímét és összegét,

d) az ingatlan ingatlan-nyilvántartási adatait (helyrajzi szám, művelési ág, a fekvés helye, tulajdonos, a 56. § (2) bekezdése szerinti terhek),

e) az ingatlan tartozékait, jellemző sajátosságait,

f) az ingatlan lakott vagy beköltözhető állapotban történő értékesítését,

g) az ingatlan becsértékét,

h) az árverési előleg (a továbbiakban: előleg) összegét,

i) azt, hogy az árverésen a kikiáltási ár összege a 68. §-ban foglaltak alapján milyen mértékben csökkenthető, és hogy a lakóingatlanra van-e a lakóingatlan fekvése szerinti települési önkormányzatnak az árverésen gyakorolható elővásárlási joga,

j) az árverés helyét és időpontját,

k) 10 millió Ft-ot meg nem haladó becsérték esetén a becsérték 2%-ának megfelelő, de legalább 1000 Ft összegű, 10 millió Ft-ot meghaladó becsérték felett a becsérték 1%-ának megfelelő összegű licitkülöbséget,

l) e törvénynek az árverezőket közvetlenül érintő rendelkezéseit (árverési feltételek, vételár megfizetése, vagyonfelügyelői letéti számla száma, második árverés tartása),

m) az elektronikus ajánlattétel feltételeit és határidejének lejártát.

63. §

Az árverési hirdetményt kézbesíteni kell

- a) a hitelezőknek,
- b) azoknak, akiknek az ingatlanra vonatkozólag az ingatlannyilvántartásba bejegyzett joguk van,
- c) az ingatlan fekvése szerinti községi, városi, fővárosi kerületi jegyzőnek,
- d) az ingatlanügyi hatóságnak.

(2) Az ingatlanügyi hatóság az árverés kitűzését bejegyzi az ingatlannyilvántartásba.

64. §

(1) Az árverési hirdetményt ki kell függeszteni:

- a) a bíróság hirdetőtábláján,
- b) az ingatlan fekvése szerinti községi, városi, fővárosi kerületi polgármesteri hivatal hirdetőtábláján,
- c) az ingatlanügyi hatóság hirdetőtábláján.

(2) Az árverési hirdetményt az árverést megelőzően legalább 15 napon át és legalább az árverést megelőző napig kell a hirdetőtáblán kifüggesztve tartani.

(3) A vagyonfelügyelő a hirdetmény kivonatát a honlapon közzéteszi. A kivonat a vagyonfelügyelő nevét, telefonszámát, az ügy azonosítására alkalmas számot, az ingatlan művelési ágát, helyrajzi számát, a tulajdoni hányadot, az ingatlan területét, lakott vagy beköltözhető állapotát, becsértékét, az árverésnek, valamint az ingatlan megtekintésének helyét és időpontját tartalmazza. A kivonatot legkésőbb az árverést megelőző 5. napon kell közzétenni.

(4) A vagyonfelügyelő bármelyik fél kérelmére gondoskodik arról, hogy az árverést egyéb megfelelő módon is közzétegyék.

65. §

(1) A vagyonfelügyelő az árverési hirdetményt közzéteszi az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában is; az árverés közzétételéhez fűződő jogkövetkezmény a licitnapló lezárásáig történő közzétételhez fűződik. Nem tekinthető közzétettnek az árverés, ha a közzétételi időtartamban az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartása a közzétételi időtartam 10%-át meghaladó időtartamban nem volt elérhető a felhasználók számára.

(2) Az elektronikus árverési rendszer az árverési hirdetmény közzétételének időpontját és a licitnapló lezárásának időpontját automatikusan rávezeti a hirdetményre, amely ezzel kiegészülve jelenik meg az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában.

(3) Az árverés időpontját úgy kell meghatározni, hogy az a hirdetmény elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában történő közzétételének napját követő 30. napnál későbbi időpontra essen.

66. §

(1) Az árverezők elektronikus nyilvántartásának vezetése az 51. §-ban foglaltak szerint történik.

(2) A vételi ajánlatok elektronikus úton történő megtételére az 52. § rendelkezéseit kell alkalmazni az e §-ban foglalt eltérésekkel.

(3) Ha az árvevő ingatlanszerzése engedélyhez kötött, az elektronikus árverési rendszer árvevőként történő használatához szükséges felhasználói név és jelszó aktiválásának az is feltétele, hogy az ingatlanszerzési engedélyét a vagyonfelügyelőnek bemutassa. A beköltözhetően értékesítendő lakóingatlan fekvése szerinti, külön törvény alapján elővásárlási joggal rendelkező települési önkormányzat felhasználói nevének és jelszavának aktiválása az elővásárlási jog gyakorlását lehetővé tévő módon történik meg.

(4) A vételi ajánlatot az elektronikus árverési rendszer akkor nem teszi közzé az árveréshez tartozó licitnaplóban, ha az

a) nem éri el a becsérték 50%-át, lakóingatlan esetében az 68. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén 70%-át, vagy

b) nem haladja meg legalább a licitküszöb összegével vagy annak többszörösével az előzőleg közzétett vételi ajánlatot.

(5) Ha az árvevő vételi ajánlatának közzétételét követően az elektronikus árverési rendszer újabb vételi ajánlatot tesz közzé a licitnaplóban, az árvevő kérelmére a vagyonfelügyelő 3 munkanapon belül intézkedik az árverési előleg visszautalásáról.

(6) Az elektronikus árverési rendszer az árverést megelőző munkanap 12 órakor zárja le automatikusan a licitnaplót.

(7) Az elővásárlásra jogosult települési önkormányzat valamennyi közzétett ajánlat vonatkozásában az árverés befejezéséig, az utolsóként közzétett vételi ajánlat vonatkozásában pedig a licitnapló lezárásának napján 24 óráig az aktivált felhasználói nevének és jelszavának megadásával, a közzétett vételi ajánlattal megegyező összegű vételi ajánlat tételével gyakorolhatja elővásárlási jogát. Az elővásárlási jog gyakorlására irányuló vételi ajánlatot az elektronikus árverési rendszer automatikusan közzéteszi az árverési hirdetményen.

67. §

(1) Ingatlanra az árvevő, aki előlegként az ingatlan becsértékének 10%-át legkésőbb az árverési ajánlatának megtétele előtt a vagyonfelügyelőnél letétbe helyezte. Az előleg letétbe helyezése átutalással is történhet, az előleg összegét olyan időpontban kell átutalni, hogy az az árverés időpontját megelőzően megérkezzen a vagyonfelügyelői letéti számlára. A letétbe helyező az utóbbi esetben akkor árvevő, ha az átutalásról szóló terhelési értesítőt legkésőbb az árverési ajánlatának megtétele előtt a vagyonfelügyelőnek bemutatja, annak másolatát pedig részére átadja.

(2) Akinak az ingatlanszerzése engedélyhez van kötve, az árvevő előtt igazolni köteles, hogy az engedélyt megkapta.

(3) A 40. §-nak az árvevésre vonatkozó rendelkezései ingatlanárverés esetén is irányadók.

(4) Az árverésen az a vételi ajánlat érvényes, amely az előző vételi ajánlatot a licitküszöb összegével vagy annak többszörösével meghaladja. A települési önkormányzat a külön jogszabály szerinti elővásárlási jogát - a felajánlott legmagasabb vételár háromszori kikiáltásáig - a vételi ajánlattal megegyező összegű vételi ajánlat megtételével gyakorolhatja.

68. §

(1) Az árverés megkezdésekor a vagyonfelügyelő közli az árvevőkkel a becsértéket és a kikiáltási árat, ismerteti az árverési feltételeket és felhívja az árvevőket ajánlatuk megtételére. A kikiáltási ár a becsérték összege. Ha a licitnaplóban tettek közzé vételi ajánlatot, a kikiáltási ár az utolsóként közzétett vételi ajánlat összege.

(2) Ha a felajánlott vételár nem éri el a kikiáltási árat, azt fokozatosan lejjebb kell szállítani a becsérték feléig. Ha a licitnaplóban már tettek közé vételi ajánlatot, a kikiáltási ár nem szállítható le.

(3) Lakóingatlan esetén a kikiáltási ár a becsérték 70%-ának megfelelő összegre szállítható le, ha az adósnak ez az egyetlen lakóingatlana, lakóhelye ebben van, és az eljárás megindítását megelőző 6 hónapban is ebben volt.

(4) Lakóingatlannak kell tekinteni

a) a lakás céljára létesített és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott vagy ilyenként feltüntetésre váró ingatlant (tulajdoni illetőséget) a hozzá tartozó földrészlettel, ha arra használatbavételi engedélyt adtak ki,

b) az ingatlan-nyilvántartásban tanyaként feltüntetett lakó-, illetőleg gazdasági épületet, épüle cso portot és az azonos helyrajzi szám alatt hozzá tartozó föld együttesét.

(5) Az árverést addig kell folytatni, amíg ajánlatot tesznek. Ha nincs további ajánlat, a vagyonfelügyelő a felajánlott legmagasabb vételár háromszori kikiáltása után kijelenti, hogy az ingatlant a legtöbbet ajánló árverező, az elővásárlási jog gyakorlása esetén pedig az elővásárlásra jogosult települési önkormányzat megvette. Az árverési vétel tényét és az árverési vételár összegét a vagyonfelügyelő rögzíti az elektronikus árverési rendszerben, amelyet az automatikusan közzétesz az árverési hirdetményen.

69. §

(1) Az árverési vevő letétbe helyezett előlegét be kell számítani a vételárba.

(2) Az árverési vevőn kívüli többi árverezőnek az előleget az árverés befejezése után azonnal vissza kell adni, illetőleg visszautalásáról intézkedni kell.

70. §

(1) Az árverési vevő köteles a teljes vételárat az árveréstől - ha pedig az árverést jogorvoslattal támadták meg, a jogorvoslatot elbíráló határozat rendelkezése szerint annak jogerőre emelkedésétől - számított 15 napon belül befizetni vagy átutalni a vagyonfelügyelői letéti számlára; ha ezt elmulasztja, előlegét elveszti. Elektronikus úton tett vételi ajánlat esetében a vételár megfizetésének határideje -jogorvoslat előterjesztését kivéve - az árverési jegyzőkönyv aláírását követő napon kezdődik.

(2) A vagyonfelügyelő a vételár megfizetésére legfeljebb 2 hónapig terjedő halasztást adhat, ha ezt a vételár nagyobb összege (50 millió Ft. felett) vagy más fontos körülmény indokolta teszi.

(3) A vételár előleggel csökkentett összege után az esedékesség napjától a Ptk. szerinti késedelmi kamatot kell fizetni, amely az eljárás során befolyt összeget növeli.

71. §

(1) Az árverési vevő megállapodhat a jelzálogos hitelezővel, hogy a jelzálogjog - amennyiben a vételárból a jelzálogos hitelező kielégítéshez jutna - az ingatlanon továbbra is fennmarad.

(2) Ha az árverési vevő a vagyonfelügyelőnél a megállapodást igazolta, visszatarthatja a vételárat, illetőleg azt a részét, amely a jelzálogos hitelező követelésének kielégítéséhez szükséges.

72. §

(1) Az árverésről a vagyonfelügyelő árverési jegyzőkönyvet készít, és ebben – a 46. §-(1) bekezdés a)-g) pontban említetteken kívül – feltünteti:

a) az elárverezett ingatlannak az ingatlan-nyilvántartási adatait, lakott vagy beköltözhető állapotban történt értékesítését, a becsértéket, azt, hogy a becsérték leszállítása milyen szabályok szerint történt (68. §) és az árverési vételárát,

b) az árverési vevő nevét, személyazonosító adatait, lakóhelyét, illetőleg székhelyét.

(2) Az árverési jegyzőkönyvet az árverési vevő is aláírja.

(3) A vagyonfelügyelő az árverésről a jegyzőkönyv mellett kép- és hangfelvételt készít.

(4) Ha az árverési vevő elektronikus úton tett vételi ajánlatot,

a) a vagyonfelügyelő felhívja, hogy az árverési jegyzőkönyv aláírása céljából a vagyonfelügyelő irodájában a felhívás kézhezvételétől számított 15 napon belül jelenjen meg; ha ezt elmulasztja, előlegét elveszti;

b) a vagyonfelügyelő az árverési jegyzőkönyv aláírásával egyidejűleg adhat részére halasztást – az 70. § (2) bekezdése szerinti feltételekkel – a vételár megfizetésére.

73. §

(1) Az árverési jegyzőkönyv másolatát kézbesíteni kell a feleknek és azoknak, akiknek az ingatlanra vonatkozólag az ingatlannyilvántartásba bejegyzett joguk van.

(2) Ha az árverési vevő a teljes vételárát kifizette, és az árveréstől számított 30 nap eltelt, a vagyonfelügyelő megküldi az árverési jegyzőkönyv másolatát

a) az árverési vevő részére az árverési vétel igazolása céljából,

b) az ingatlanügyi hatóság részére az árverési vevő tulajdonjogának az ingatlannyilvántartásba való bejegyzése végett.

(3) A vagyonfelügyelő a tulajdonjog bejegyzési eljárás megindítása iránti megkeresésében tájékoztatja az ingatlanügyi hatóságot az adós adóazonosító jeléről, adóazonosító jel hiányában az adós nevééről, születési helyéről, idejéről, anyja születési nevééről és lakóhelyéről (nem magyar állampolgárságú természetes személynek az útleveleszámáról), továbbá arról, hogy az árverés jogerőre emelkedett, és az árverési vételárát kifizették.

(4) Az elektronikus árverési rendszer az árverést - ha pedig arra nem került sor, a licitnapló vagyonfelügyelő általi lezárását - követő 30. napon automatikusan törli az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásából az árverési hirdetményt és a hozzá tartozó licitnaplót.

74. §

(1) Ha az árverési vevő a teljes vételárát kifizette, és az árveréstől számított 20 nap eltelt, a vagyonfelügyelő az árverésen megvett ingatlant átadja az árverési vevőnek.

(2) Az ingatlan után az adó és más köztartozás az árverési vevőt az árverés napjától terheli.

(3) Az ingatlan után járó bér összege (haszonbér) az árverési vevőt az árverés utáni legközelebbi esedékességi időponttól illeti meg, feltéve, hogy az árverési vevő az árverésről a bérlőt (haszonbérlőt) ezelőtt az időpont előtt értesítette. Az értesítés elmulasztásából vagy a késedelmes értesítésből eredő kár az árverési vevőt terheli.

75. §

(1) Az adós és az adós jogán az ingatlanban lakó személyek – törvény eltérő rendelkezésének hiányában, valamint a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivétellel – az árveréstől számított 30. napig, ha a vagyonfelügyelő ennél hosszabb határidőt adott a vételár megfizetésére, eddig az

időpontig, jogorvoslat előterjesztése esetén pedig az azt elbíráló határozat rendelkezése szerint a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15. napig kötelesek az ingatlant ingóságaiktól kiürítve elhagyni, és biztosítani, hogy a vagyonfelügyelő átadja azt az árverési vevőnek.

(2) A bíróság a jogorvoslat benyújtásáról, a jogorvoslatot elbíráló bíróság pedig a jogorvoslatot elbíráló határozat jogerőre emelkedéséről tájékoztatja a vagyonfelügyelőt, és részére a határozatot megküldi.

(3) Az adós és a vele lakó személyek ideiglenesen mentesülnek a kiköltözési kötelezettség alól, ha a vételár kifizetése határidőben nem történt meg; ebben az esetben a teljes vételár kifizetésétől számított 30 napon belül kell kiköltözni az ingatlanból.

(4) A bíróság az adósnak a - becsérték közlésének kézhezvételétől számított 8 napon belül előterjesztett - kérelmére az ingatlan elhagyására egyszeri halasztást adhat, ha az ingatlan az 68. § (3) és (4) bekezdésében foglaltaknak megfelel, és az adós az elhelyezését ideiglenesen sem tudja biztosítani. Nincs helye halasztásnak, ha az adóst az eljárás során korábban rendbírsággal sújtották, vagy kérelmére a bíróság legalább 6 hónapra a halasztásra is okot adó körülmény miatt az eljárást felfüggesztette.

(5) A halasztás időtartama legfeljebb az árverés időpontjától számított 6 hónapig terjedhet.

(6) A halasztás iránti kérelemben meg kell jelölni a halasztás indokát és a kérelem alaposágát valószínűsítő körülményeket, azt, hogy a kérelmező mely címről, illetve rövid úton milyen módon idézhető a meghallgatáson való megjelenésre, a kérelmet alátámasztó iratokat pedig csatolni kell. Ha a kérelem elbírálásához a kérelmező meghallgatása szükséges, a bíróság a meghallgatásra a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belüli határnapot tűz ki, és erre a kérelmezőt azzal idézi, hogy távolmaradása (képviselőjének távolmaradása) a kérelem elintézésének nem akadály.

(7) A kérelemről a beérkezését követő 8 napon belül, meghallgatás tartása esetén a meghallgatáson kell dönten.

(8) A halasztás tárgyában hozott döntést haladéktalanul kézbesíteni kell a kérelmezőnek. A halasztást elrendelő végzést, illetve az elutasító végzés elleni fellebbezésről szóló értesítést a vagyonfelügyelő részére is meg kell küldeni.

(9) A kérelmet elutasító végzés ellen a kérelmező fellebbezhet. A fellebbezést a végzés kézbesítésétől számított 8 napon belül, meghallgatás esetén a végzés kihirdetésekor lehet bejelenteni. Fellebbezés esetén az árverés megtartható, de az árverési vevőt tájékoztatni kell a halasztás tárgyában folyamatban levő eljárásról.

(10) Ha a kiköltözésre az (1) és (5) bekezdésben foglalt időpontig nem került sor, a vagyonfelügyelő az árverési vevőnek a kiköltözési határidő lejártát követő 15. napig előterjesztett kérelmére - szükség esetén rendőrség közreműködésével - haladéktalanul intézkedik az ingatlan kiürítése iránt a Vht. megfelelő alkalmazásával.

76. §

Az árverés sikertelen, ha

a) nem tettek vételi ajánlatot, vagy a felajánlott vételár nem érte el az ingatlan becsértékének felét vagy lakóingatlan esetében a 68. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén a 70%-át;

b) az elektronikus úton vételi ajánlatot tevő árverési vevő az árverési jegyzőkönyvet nem írta alá;

c) az árverési vevő nem fizette be vagy nem utalta át a teljes vételárat az árveréstől számított 15 napon belül, illetőleg a vagyonfelügyelő által a vételár megfizetésére adott határidőn belül.

77. §

- (1) Az első árverés sikertelenségének megállapításától számított 40 napon belül - a vagyonfelügyelő által kitűzött időpontban - második árverést kell tartani.
- (2) Nem kell megtartani a második árverést, ha az árverési vevő az árverési jegyzőkönyvet aláírta és befizette a vételárat (vagy átutalta és az arról szóló terhelési értesítőt a vagyonfelügyelőnek bemutatta), továbbá megtérítette a második árverés kitűzésével felmerült költséget, mielőtt a licitnaplóban vételi ajánlatot tesznek közzé. A vételár megfizetését a vagyonfelügyelő haladéktalanul rögzíti a licitnaplóba, és a licitnaplót lezárja.
- (3) A második árverésen a korábbi árverési vevő nem árverezhet.
- (4) A vételi ajánlatok összegére, a kikiáltási árra és annak leszállítására az első árverésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
- (5) Ha a második árverésen az ingatlant alacsonyabb áron adták el, mint amelyet az első árverésen a korábbi árverési vevő felajánlott, a különbözetet a korábbi árverési vevő köteles a bíróság végzése alapján megtéríteni. A megtérítendő összegbe az elvesztett előleget be kell számítani.
- (6) Az elvesztett előleg és a korábbi árverési vevő által megtérített különbözet a gyorsított csődeljárás során befolyt összeget növeli.

Ingatlan árverésen kívüli eladása Az ingatlan átvétele a hitelező által

78. §

- (1) Ha a 77. § alapján megtartott második árverés is sikertelen volt, úgy bármely hitelező átveheti az ingatlant az e törvényben szabályozottak szerint.
- (2) Ha több hitelező is át kívánja venni az ingatlant, a vagyonfelügyelő megállapítja a becsérték felét meghaladó legmagasabb árajánlatot. Az ingatlant az veheti át, aki a becsérték felét meghaladó legmagasabb árajánlatot tette. Ha a becsérték felének megfelelően vagy azt meghaladóan több egyenlő árajánlatot tettek, az átvételi jogosultság a 82. §-ban meghatározott sorrend szerint alakul.
- (3) A becsérték felének, illetőleg az azt meghaladó átvételi árnak megfelelő összeget be kell számítani a hitelező követelésébe.
- (4) Ha a hitelező követelésének összege nem éri el az ingatlan becsértékének felét, a különbözetet a hitelező köteles az árverési vevőre nézve irányadó szabályok szerint befizetni.
- (5) Ha az árverésen a kikiáltási ár csak a becsérték 70%-ának megfelelő összegig szállítható le, az ingatlant ennél alacsonyabb összeg fejében nem lehet átvenni; az átvételre megfelelően alkalmazni kell a (2)-(4) bekezdésben foglalt rendelkezéseket is.
- (6) Az átvétel jogkövetkezménye azonos az árverési vétel jogkövetkezményével.

79. §

- (1) Ha a hitelező nem vette át az ingatlant, a gyorsított csődeljárás a második árverésről szóló jegyzőkönyvnek a hitelező részére történt kézbesítésétől számított 15 nap elteltétől mindaddig szünetel, amíg a hitelező újabb árverés kitűzését nem kérte.
- (2) A szünetelés kezdő időpontjától számított 6 hónapnál korábban nem lehet újabb árverést kitűzni.
- (3) Az újabb árverésre a második árverés szabályait kell megfelelően alkalmazni.

80. §

(1) Ha az újabb árverés is sikertelen volt, a hitelezők 24. § (1) bekezdés szerinti többsége kívánsága szerint a 78., illetőleg a 79. §-nak megfelelően kell eljárni.

(2) Az (1) bekezdésben említett árverést követően tartott újabb árverésekre is a második árverés szabályait kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a kikiáltási árat lakóingatlan esetén is a becsérték feléig lehet leszállítani, sikertelen árverés esetén pedig a becsérték felének megfelelő összeg fejében vehető át az ingatlan.

Közös tulajdonban levő ingatlan árverése

81. §

(1) Oszthatlan közös tulajdonban levő ingatlan esetében az árverést csak az adós tulajdoni hányadára lehet kitűzni.

(2) Az adós tulajdonostársai az árverés kitűzéséig együttesen kérhetik, hogy az egész ingatlant árverezzék el. A kérelmet a vagyonfelügyelő által jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatban vagy közjegyzői okiratban kell előterjeszteni.

(3) A (2) bekezdésben szabályozott esetben

a) az ingatlanra az adós kivételével bármelyik tulajdonostárs is árverezhet,

b) az árverező tulajdonostárs a tulajdoni hányadának megfelelően arányosan csökkentett előleget köteles letétbe helyezni, és ha az ingatlant megvette, nem kell megfizetnie a vételárnak azt a részét, amely az ő tulajdoni hányadára esik,

c) a tulajdonostárs hozzájárulásával lehet az ő tulajdoni hányadát a becsértékénél alacsonyabb áron elárverezni,

d) a tulajdonostárs tulajdoni hányadának értékesítéséből befolyt összegből a vagyonfelügyelő levonja az értékesítésnek a tulajdoni hányadra eső, külön jogszabályban meghatározott költségét.

Kielégítési sorrend

82. §

(1) Ha a befolyt összeg nem fedezi a 19. § (2)-(4) bekezdés alapján nyilvántartásba vett hitelezők valamennyi követelését, a kielégítési sorrend - a követelések jogcímét alapul véve - a következő:

a) a gyorsított csődeljárás (2) bekezdés szerinti költségei,

b) a gyorsított csődeljárás kezdő időpontja előtt zálogjoggal biztosított követelések a zálogtárgy értékének erejéig, figyelembe véve a Cstv. 49/D. § (2) bekezdése alapján már kifizetett összeget is; ha ugyanazon vagyontárgyat több zálogjog terheli, akkor a kielégítés sorrendjére a Ptk. 256. §-ának (1) bekezdése az irányadó,

c) az adóst terhelő gyermektartásdíj,

d) az adóst terhelő egyéb tartásdíj, életjáradék, kártérítési járadék,

e) a büntető és a büntetésvégrehajtási, valamint a szabálysértési eljárásban az adóssal szemben megállapított, az állam javára fizetendő összeg, a vagyonekbevételezésből eredő követelés (a polgári jogi igény kivételével),

f) adó, társadalombiztosítási követelés és más köztartozás, a visszafizetendő állami támogatások, valamint a közüzemi díjak,

g) természetes személy nem gazdasági tevékenységből eredő követelése, a kis- és mikrovállalkozás, valamint a mezőgazdasági őstermelő követelése,

- h)* egyéb követelés,
i) a keletkezés idejétől és jogcímétől függetlenül a késedelmi kamat és késedelmi pótlék, továbbá a pótlék és bírság jellegű tartozás,
j) azok a követelések, amelyek jogosultja az adós közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § *b)* pont], illetve élettársa, az adós többségi befolyása (Ptk. 685/B. §) alatt álló gazdálkodó szervezet, valamint az adós ingyenes szerződése alapján fennálló követelések,
- (2) Az eljárási költségek a következők:
a) a vagyon értékesítésével és a követelések érvényesítésével kapcsolatos igazolt költségek;
b) a bírósági eljárás során felmerült, az adóst terhelő költségek;
c) a vagyonfelügyelő díja.
- (3) Ha a vagyon a költség, a zálogjoggal biztosított hitelezői követelések és valamennyi más tartozás kielégítésére nem elegendő, a költség és a biztosított hitelezők kielégítését követően először az (1) bekezdés *c)*, *d)* majd *g)* pontja szerinti hitelezőket követeléseik arányában kell kielégíteni.
- (4) Ha az (1) bekezdés *f)*, *h)*-*i)* pontjában szereplő követelések kielégítésére nincs elegendő fedezet, az egyes csoportokba tartozó hitelezőket - először az *f)*, a *h)*, majd az *i)* pontban szereplőket - követeléseik arányában kell kielégíteni.
- (5) Ha az (1) bekezdés *f)* pontjába tartozó hitelezők teljes kielégítésére nincs elegendő fedezet, a csoporton belül először a társadalombiztosítási tartozásokat kell kielégíteni teljes egészében, majd pedig a többi hitelezőt követeléseik arányában.
- (6) Az (1)-(5) bekezdés szerinti sorrendben előbb álló követelés teljes kielégítése után lehet a sorrendben hátrább álló követelést kielégíteni.

A gyorsított csődeljárás lezárása

83. §

- (1) A gyorsított csődeljárás lezárásaként a gyorsított csődeljárás megindításától számított 270 napon belül a vagyonfelügyelő záróelszámolást készít, amely tartalmazza:
a) az adós eljárásba bevont vagyontárgyai felsorolását,
b) a teljesített és a ki nem elégített hitelezői követeléseket
c) az adós megmaradt vagyontárgyait.
- (2) A vagyonfelügyelő haladéktalanul gondoskodik a záróelszámolás honlapon való közzétételéről, illetőleg megküldi az adósnak és az ismert hitelezőknek.
- (3) Az adós és a hitelező észrevétellel, illetve kifogással élhetnek a záróelszámolásban foglaltakkal kapcsolatban.
- (4) Kifogás esetén a bíróság nemperes eljárásban soron kívül jár el és határoz.
- (5) A bíróság haladéktalanul gondoskodik a záróelszámolás honlapon történő közzétételéről.
- (6) Amennyiben az adós illetőleg a hitelezők (a hitelezői választmány) nem jelentettek be kifogást, vagy a kifogás elutasításra került, és a záróelszámolás megfelel a törvényben előírtaknak, a bíróság végzéssel jóváhagyja azt.
- (7) A bíróság a záróelszámolás jóváhagyásával egyidejűleg dönt a gyorsított csődeljárás megszüntetéséről.
- (8) A bíróság haladéktalanul gondoskodik a végzésnek a honlapon történő közzétételéről.
- (9) Az gyorsított csődeljárás megszüntetéséről szóló, közzétételre kerülő végzésnek tartalmaznia kell
a) a bíróság nevét és az ügy számát;
b) az adós nevét és lakóhelyét;
b) az eljárás kezdő időpontját;
c) a bíróság által kirendelt vagyonfelügyelő nevét és székhelyét;

- d) azt, hogy a bíróság a vagyonfelügyelő által benyújtott felosztási tervet jóváhagyta;
- e) az egyes hitelezőknek kifizetett összeg megjelölését;
- f) azon követelések és a követelések jogosultjai megjelölését, amelyek kielégítésére az adós eljárás alá vont vagyonából nem volt fedezet;
- g) az adós megmaradt vagyontárgyai megjelölését;
- h) azt, hogy a bíróság a gyorsított csődeljárást megszünteti.

84. §

A hitelező a gyorsított csődeljárásban sikertelenül érvényesített követelést az eljárás lezárását követően a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 3. §-a (4) bekezdésének 10. pontja szerinti behajthatatlan követelésnek minősül.

IV. fejezet

Tartós törlesztési eljárás

A tartós törlesztési eljárás megindítása

85. §

- (1) Az adós a gyorsított csődeljárást lezáró záróelszámolás közzétételét megelőzően kérheti a bíróságtól, hogy az adósságrendezési eljárás tartós törlesztési eljárásként folytatódjon.
- (2) Az adósnak kérelméhez csatolnia kell nyilatkozatát, amelyben
 - a) a vagyonfelügyelőre ruházza át – az eljárás alól kivett vagyona (3. § 11.) kivételével – meglévő és jövőbeli vagyona, jövedelme feletti teljes körű rendelkezési jogát;
 - b) vállalja, hogy új kötelezettséget – a mindennapi élet szokásos, kisértékű ügyletei kivételével – csak a vagyonfelügyelő hozzájárulásával vállal;
 - c) kötelezettséget vállal arra nézve, hogy eleget tesz a munkahely keresésére, átképzésben illetőleg továbbképzésben való részvételre vonatkozó jogszabályi kötelezettségének;
 - d) vállalja a vagyonfelügyelővel és a hitelezői választmánnyal való együttműködést, ideértve a törlesztéssel összefüggő információk haladéktalan átadását is.
- (3) A bíróság a kérelemben foglaltakat 15 munkanapon belül megvizsgálja és haladéktalanul gondoskodik a kérelem honlapon történő közzétételéről.
- (4) A bíróság egyben tájékoztatja a hitelezőket arról, hogy a közzétételtől számított tizenöt munkanapon belül a tartós törlesztési eljárás megindítását a hitelezők 24. §-ban meghatározott többsége külön-külön elutasíthatja. Ez esetben az elutasítást nem kell megindokolni.
- (5) A hitelezők kifogással élhetnek az adós kérelmében foglaltakkal kapcsolatban, amennyiben
 - a) az nem felel meg e törvény rendelkezéseinek, vagy
 - b) valószínűsítik, hogy a konkrét körülményekre figyelemmel a tartós törlesztési eljárás szabályainak alkalmazása – más igényérvényesítési módokhoz, illetve eljárásokhoz képest – a hitelezők jogos érdekeinek jelentős sérelmét okozná.

86. §

- (1) A bíróság a tartós törlesztési eljárás elrendeléséről, illetőleg a hitelezői kifogásról a hitelezői elutasításra nyitva álló határidő leteltét követő tizenöt munkanapon belül határoz.
- (2) A bíróság a tartós törlesztési eljárást végzéssel elrendeli, ha megállapította, hogy
 - a) a gyorsított csődeljárás jogszerűen lefolytatásra került,

- b) az adós kérelmében vállalta a törvényben meghatározott kötelezettségeket, és
 - c) a hitelezők a törvényben előírt határidőn belül nem utasították el az eljárás megindítását, vagy a hitelezői kifogást a bíróság megalapozatlannak találta és elutasította, valamint a tartós törlesztési eljárás megindításának más jogi akadályja sem merült fel.
- (3) A bíróság haladéktalanul gondoskodik a tartós törlesztési eljárást megindító végzés honlapon történő közzétételéről.
- (4) A közzétételre kerülő végzésnek tartalmaznia kell
- a) a bíróság nevét és az ügy számát;
 - b) az adós nevét és lakóhelyét;
 - b) az eljárás kezdő időpontját;
 - c) a bíróság által kirendelt vagyongfelügyelő nevét és székhelyét;
 - d) azt, hogy gyorsított csődeljárás jogszerűen lefolytatásra került,
 - e) azt, hogy az adós kérelmében vállalta a törvényben meghatározott kötelezettségeket, és
 - f) a hitelezők a törvényben előírt határidőn belül nem utasították el az eljárás megindítását, illetőleg a hitelezői kifogást a bíróság elutasította.

A tartós törlesztési eljárás időtartama

87. §

- (1) A tartós törlesztési eljárás időtartama öt naptári év, amelyet a bíróság az adós vagy a hitelezők 24. § szerinti többségének kezdeményezésére két évvel lerövidíthet vagy egy évvel meghosszabbíthat.
- (2) Az eljárás időtartama az adós, vagy a hitelezők 24. § szerinti többségének kérelmére három naptári évre akkor csökkenthető, ha az adós vagyoni-jövedelmi helyzetében értékelhető változás nem várható és az eljárás költségei tartósan meghaladják az adós jövedelmét.
- (3) Az eljárás időtartama az adós, vagy a hitelezők 24. § szerinti többségének kérelmére legfeljebb hat évre meghosszabbítható, ha az adós vagyoni-jövedelmi helyzetében olyan kedvező változás következik be, amely a hitelezői követelések teljesítését érdemben elősegítheti.
- (4) A bíróság az adós ismétlődő vagy súlyos jogsértése esetén bármely hitelező kérelmére határoz a tartós törlesztési eljárás megszüntetéséről. Ha az eljárás megszüntetésére az adós magatartása illetve mulasztása miatt kerül sor, az adós viseli az eljárás költségeit, valamint a hitelezők mindazon kárát, amely enélkül nem következett volna be.

A vagyongfelügyelő feladatai a tartós törlesztési eljárásban

88. §

- (1) A vagyongfelügyelő – az adós jognyilatkozata alapján – az eljárás alól kivett vagyon (3. § 11.) kivételével a hitelezők javára kezeli az adós eljárás alá vont vagyonát, jövedelmeit, valamint az eljárás alá vont vagyon terhére a 82. §-ban meghatározott kielégítési sorrend szerint a hitelezők számára arányos törlesztést teljesít.
- (2) A törlesztő részletek folyósítására negyedévente kerül sor és ahhoz az adós esetenkénti hozzájárulására, rendelkezésére nincs szükség.
- (3) A hitelezők, a hitelezői választmány és az adós a vagyongfelügyelő döntéseivel szemben kifogással élhet.
- (4) A kifogásról a bíróság soron kívül határoz.

89. §

(1) A vagyonfelügyelő

a) ellenőrzi, felügyeli, hogy az adós eleget tesz-e az eljárás kezdeményező kérelmében vállalt kötelezettségeinek,

b) dönt az adós új kötelezettségvállalásainak jóváhagyásáról, szükség szerint kikérve a hitelezők hozzájárulását,

c) indokolt esetben felhívja az adóst a korábban tett vállalásának teljesítésére.

(2) Amennyiben az adós a vagyonfelügyelő felhívása ellenére nem tesz eleget kötelezettségének, a vagyonfelügyelő a bíróságtól kérheti az eljárásnak az adós mulasztása miatti megszüntetését.

(3) A bíróság a kérelemről 8 munkanapon belül határoz.

90. §

A vagyonfelügyelő évente elszámolást készít, amelyet megküld az adós, a hitelezői választmány és a bíróság részére.

A tartós törlesztési eljárás lezárása, a mentesítő határozat

91. §

(1) Ha a tartós törlesztési eljárás időtatama a törvényben előírtaknak megfelelően telik le, a vagyonfelügyelő a 27. §-ban foglaltaknak megfelelően záróelszámolást készít.

(2) A bíróság gondoskodik a záróelszámolás honlapon történő közzétételéről.

(3) A záróelszámolás tartalmazza az arra vonatkozó adatokat, hogy az adós az adósságrendezési eljárás kezdetén (az egyezségkötési eljárásban) regisztrált hitelezői követelések közül melyiket, milyen mértékben teljesítette a törlesztési eljárás befejezéséig.

92. §

(1) A tartós törlesztési eljárás időtartamának leteltekor az adós – ha az eljárás során maradéktalanul teljesítette vállalásait – kérheti a bíróságtól, annak megállapítását, hogy az adósságrendezési eljárásban regisztrált elismert (nem vitatott) követelések közül a tartós törlesztési eljárás befejezésekor nem teljesített követelések a továbbiakban bírósági úton nem érvényesíthetők.

(2) A bíróság az adós kérelmére felhívást tesz közzé, amely alapján a hitelezők (hitelezői választmány) és a vagyonfelügyelő – harminc napon belül – kifogással élhetnek, amelyben bizonyíthatják, hogy az adós nem jogosult a törvényi mentesítés kedvezményének igénybevételére.

(3) Megalapozott kifogás hiányában a bíróság végzéssel határoz a törvényi mentesítés megadásáról, egyben gondoskodik a végzés honlapon való közzétételéről.

(4) A közzétett végzés tartalmazza:

a) a bíróság nevét és az ügy számát;

b) az adós nevét és lakóhelyét;

b) az eljárás kezdő időpontját;

c) a bíróság által kirendelt vagyonfelügyelő nevét és székhelyét;

d) azt, hogy gyorsított csődeljárás jogszerűen lefolytatásra került,

- e) azt, hogy az adós teljesítette a törvényben meghatározott kötelezettségeket, és
- f) azt, hogy a hitelezők a törvényben előírt határidőn belül nem jelentettek be eredményes kifogást a mentesítéssel szemben,
- g) annak kimondását, hogy az adósságrendezési eljárásban regisztrált elismert (nem vitatott) követelések közül a tartós törlesztési eljárás befejezésekor nem teljesített követelések a továbbiakban bírósági úton nem érvényesíthetőek,
- h) azt, hogy a mentesítés feltételes, a bíróság három éven belül utóellenőrzést rendelhet el.

93. §

- (1) A mentesítés feltételes jellegű. A bíróság utóellenőrzési eljárás lefolytatását követően a mentesítő végzés hatályon kívül helyezéséről határozhat.
- (2) A vagyongfelügyelő a mentesítő végzés jogerőre emelkedését követően figyelemmel kíséri az adós pénzügyi helyzetét, vagyoni jellegű ügyleteit, amelyről félévente köteles a hitelezőket tájékoztatni.
- (3) A végzés jogerőre emelkedésétől számított három naptári éven belül a hitelezők 24. § szerinti többsége (hitelezői választmány) kezdeményezésére a bíróság utóellenőrzést rendelhet el, ha az adós vagy a vele közös háztartásban élő személyek magatartása (így különösen. az általuk megkötött szerződésekre tekintettel) alapján valószínűsíthető, hogy megsértették a tartós törlesztési eljárás során vállalt együttműködési kötelezettségüket.
- (4) Az utóellenőrzési eljárás lefolytatását követően a bíróság határoz a mentesítés fenntartásáról (annak véglegessé nyilvánításáról), vagy a mentesítő végzés hatályon kívül helyezéséről. Ez utóbbi esetben az adós fennmaradt kötelezettségei az általános szabályok szerint, az elévülési időn belül a hitelezők által behajthatók maradnak.
- (5) Az adós a mentesítési határozat hatályon kívül helyezése ellen kifogással élhet, amelyet a bíróság 5 munkanapon belül elbírál.
- (6) Abban az esetben, ha a hitelezői választmány az utóellenőrzési eljárás lefolytatását nem kezdeményezte, az adós jogosult a mentesítő határozat hatályban tartását kérni az illetékes helyi bíróságtól.
- (7) A tartós törlesztési eljárás az utóellenőrzési eljárás lezárásakor, utóellenőrzési eljárás hiányában pedig a bíróság mentesítést véglegesítő jogerős határozatának meghozatalával fejeződik be.
- (8) A bíróság jogerős végleges mentesítő határozata nem zárja ki azt, hogy a hitelező utóbb az adóssal szemben a mentesítés hatálya alá tartozó követelést beszámítsa az adós által vele szemben érvényesített követeléssel szemben.

Elévülési idő számítása

94. §

Az adósságrendezési eljárás, a gyorsított csődeljárás és a tartós törlesztési eljárás időtartama alatt – az adósságrendezési eljárás megindítása iránti kérelem beadásának napjától az eljárások jogerős befejezéséig – a hitelezői követelések elévülése szünetel.

V. fejezet

Egyéb rendelkezések

A vagyonfelügyelő díjazása

95. §

- (1) A vagyonfelügyelőt a tevékenységéért - a külön jogszabályban meghatározott vagyonfelügyelői díjszabás szerint megállapított - díj és költségtérítés illeti meg.
- (2) A vagyonfelügyelő díja munkadíjból és jutalékból áll, ezen felül jogosult az eljárással kapcsolatban felmerült költségei megtérítésére.
- (3) A munkadíj az eljárásba vont vagyon értékéhez vagy az eljárásra fordított időhöz, továbbá az elvégzett eljárási cselekményekhez igazodik.
- (4) Jutalék az adósságrendezési eljárás eredményessége vagy részbeni eredményessége esetén jár a vagyonfelügyelőnek.
- (5) A vagyonfelügyelő díjazását és költségeinek megtérítését megállapító rendelkezése ellen jogorvoslatnak van helye.
- (6) Amennyiben befizetett illeték, a hitelezők által befizetett díj, továbbá az adós eljárás alá vont vagyona nem fedezi a vagyonfelügyelő díját, úgy a külön törvény alapján létrehozott adósságrendezési díjfedezeti alapból (a továbbiakban: alap) kerül megtérítésre.
- (7) Az alap felhasználásáért a közigazgatásért és igazságügyekért felelős miniszter felel.
- (8) Az alap az IH kezelésében működik.
- (9) Az alap bevételeit
 - a) költségvetési támogatás és
 - b) azon hitelezői befizetések, melyek meghaladják az adott eljárásban a vagyonfelügyelő díját alkotják.

96. §

Az eljárásban résztvevő adósok nyilvántartása, az eljárás eseményeinek helyet adó honlap

- (1) Az adós az eljárás kezdeményezésével ahhoz is hozzájárul, hogy az IH által vezetett elektronikus nyilvántartásban a rá vonatkozó azonosító adatok illetőleg a folyamatban lévő eljárás ténye feltüntetésre kerüljön.
- (2) Az eljárás sikeres befejeződése esetén, az adósra vonatkozó információk a nyilvánosság számára nem hozzáférhetők.
- (3) Az adatbázis az adós adatait az eljárás lezárultát követően tovább kezeli.
- (4) Az adatbázisból az adósnak felróható okból idő előtt lezáruló eljárásokról az eljárás befejezését követő 10 éven belül kérhető le adat.
- (5) A nyilvántartás folyamatosan aktualizálva tartalmazza az adott eljárásokra vonatkozó adatokat.

97. §

Az adós oktatáson való részvétele

Az adós az adósságrendezési eljárás során köteles a számára a Kormány által rendeletben meghatározott pénzügyi ismereteket oktató tanfolyamon, illetőleg tanácsadáson részt venni.

VI. Fejezet

Záró rendelkezések

Hatályba léptető rendelkezések

98 §

- (1) E törvény 2011. január 1-én lép hatályba.
(2) A 100. § 2011. január 2-án hatályát veszti.

Felhatalmazó rendelkezések

99. §

- (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy
- a) a vagyonfelügyelői névjegyzékbe történő felvétel követelményeit,
 - b) az adós vagyoni helyzetére, jövedelmére, tartozásaira és hitelezőire vonatkozó, az egyezségkötési eljárás során igazolandó adatokat és csatolandó okiratokat,
 - c) az eljárásban résztvevő adósok elektronikus nyilvántartása vezetésének, kezelésének részletes szabályait,
 - d) az eljárás eseményei közzétételének helyet adó honlap működtetésének szabályait
- rendeletben állapítsa meg.
- (2) Felhatalmazást kap a közigazgatásért és igazságügyekért felelős miniszter, hogy
- a) az adósok számára kötelező pénzügyi ismereteket oktató képzés részletes szabályait,
 - b) az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen az adósságrendezési díjfedezeti alap működésére, az abból történő kifizetés rendjére vonatkozó részletes szabályokat,
 - c) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben az árverési vételár megfizetésének az e törvényben meghatározottaktól eltérő módját,
 - d) az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen a vagyonfelügyelő fizetési számlájának illetve alszámlájának adósonkénti elkülönítésére és kezelésére vonatkozó részletes szabályokat
- rendeletben határozza meg.

Módosító rendelkezések

100. §

- (1) A hiteleintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 51. §-a (2) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
/Az (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján a bankitok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn/
- „c) a csődeljárás, felszámolási eljárás, önkormányzati adósságrendezési eljárás, adósságrendezési eljárás, illetve végelszámolás ügyében eljáró vagyonfelügyelővel, felszámolóval, pénzügyi gondnokkal, illetve végelszámolóval.”.
- (2) A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 118. §-a (3) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
/Az (1) bekezdésben meghatározott titoktartási kötelezettség nem áll fenn/

„d) a csődeljárás, felszámolási eljárás, önkormányzatok adósságrendezési eljárása, adósságrendezési eljárás, bírósági végrehajtási eljárás, illetve végelszámolás ügyében eljáró vagyongfelügyelővel, felszámolóval, pénzügyi gondnokkal, végrehajtóval, illetve végelszámolóval.”.

(3) A biztosítóról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény 157. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

/A biztosítási titok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn/

„c) büntetőügyben, polgári ügyben, valamint a csődeljárás, illetve a felszámolási eljárás ügyében eljáró bírósággal, a végrehajtási ügyben eljáró önálló bírósági végrehajtóval, továbbá a természetes személyek adósságrendezési eljárása keretében a vagyongfelügyelővel.”.

(4) A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 79. §-a (1) bekezdésének i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

/A pénztártitok és üzleti titok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn a feladatkörében eljáró/

„i) a büntető-, valamint hagyatékkal kapcsolatos polgári ügyben, a csőd-, felszámolási eljárás és a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárása keretében a bírósággal, a természetes személyek adósságrendezési eljárása keretében a vagyongfelügyelővel.”.

(5) Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 40/B. §- (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

/A pénztártitok és az üzleti titok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn a feladatkörében eljáró/

„h) a büntető-, valamint hagyatékkal kapcsolatos polgári ügyben a csőd-, felszámolási eljárás és a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárása keretében a bírósággal, a természetes személyek adósságrendezési eljárása keretében a vagyongfelügyelővel.”.

I N D O K O L Á S

A törvényjavaslat célja megteremteni az adósságspirálba került adósok számára a hitelezőkkel való egyezségkötés – szabályozott keretek között történő – megkísérlésének lehetőségét, ennek sikertelensége esetén pedig az adós döntése alapján a szigorú feltételekhez kötött mentesítést a fennmaradó kötelezettségeik alól, ezáltal elősegítve az adósok társadalomba történő reintegrálását, a lakossági eladósodás megelőzését, esetleg csökkentését, a felelős hitelezői magatartás kialakítását.

I. Általános szabályok

Előjáróban megjegyzendő, hogy a törvényjavaslat számos helyen látszólag a Cstv, illetőleg a Vht. rendelkezéseivel párhuzamos szabályozást tartalmaz. Az előterjesztő célja ezzel az, hogy a törvény, amelyet várhatóan nagyszámú laikus fog forgatni, a lehető legdidaktikusabb módon, kódexjellegű szabályozást tartalmazzon, elősegítve ezáltal az egyszerűbb jogalkalmazást.

1. Az adósságrendezési eljárás szakaszai

Az adósságrendezési eljárás három, egymásra épülő eljárási szakaszból áll, egy-egy konkrét ügyben azonban nem feltétlenül kerül sor mindhárom szakasz szerinti eljárás lefolytatására, ez – mint az alábbiakban ismertetésre kerül – részben az adós, részben az adós hitelezőinek a döntésétől függ. A három eljárási szakasz a következő:

- egyezségkötési eljárás,
- gyorsított csődeljárás,
- tartós törlesztési eljárás.

2. Az adós fogalmának meghatározása az adósságrendezési eljárás szempontjából

Az adósságrendezési eljárásban adósnak minősül az a természetes személy, aki nem képes vagy várhatóan nem lesz képes a hat hónapon belül esedékessé váló tartozásainak kiegyenlítésére.

A szabályozás hatálya nem terjed ki arra a természetes személyre, aki saját neve alatt folytat üzletszerű gazdasági tevékenységet (pl. az egyéni vállalkozó).

3. A hitelező fogalmának meghatározása az adósságrendezési eljárás szempontjából

Az adósságrendezési eljárásban a hitelező regisztrációjára, követeléseinek a vagyonfelügyelő által történő csoportosítására illetve osztályozására, a hitelezői választmány megalakítására és működésére, a hitelezők gyűlése döntéshozatalára (így a szavazati jog gyakorlására) irányadó szabályok a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi LI. törvény által bevezetett szabályokkal lényegében azonosan kerülnének megállapításra. Az adósságrendezési eljárásban a magukat határidőben regisztráltató hitelezők vehetnének részt, szavazati jog pedig az elismert (nem vitatott) követelésekhez kapcsolódna azzal, hogy ha a vagyonfelügyelő a hitelezői követelést vitatott követeléssé minősíti, úgy az ezen döntéssel szemben előterjesztett hitelezői kifogás tárgyában a bíróság soron kívül, nemperes eljárásban határozna.

4. Az adósságrendezési eljárás során illetékes bíróságok

Az adósságrendezési eljárással kapcsolatos bírósági döntésekre az adós lakóhelye (állandó tartózkodási helye) szerinti helyi bíróságok rendelkeznének hatáskörrel, illetékességgel. (Ez eltérést jelentene a cégekre irányadó csődszabályozástól, ahol is a megyei bíróságok járnak el.) A javasolt megoldás révén az adós a hozzá legközelebb található bírósághoz fordulhat kérelmével. Az elektronikus fizetési meghagyásról szóló eljárás kialakítása nyomán a helyi bíróságokon az adminisztratív dolgozók munkaterhe csökken, az így felszabaduló kapacitások az adósságrendezési eljárásban is hasznosíthatók.

5. Eljárási illeték – illetékfeljegyzés, illetékmentesség kezdeményezése

Az adósságrendezési eljárás megindítása a kezdeményező adós részéről – csakúgy mint más nemperes eljárásoknál – illetékfizetési kötelezettséggel járna együtt. Az illetéket főszabály szerint az adós előlegezi és viseli. Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy erre az eljárásra az adós fizetéseképtelensége vagy fenyegető fizetéseképtelensége miatt kerül sor. A törvény ezért módot adna arra, hogy az adós az eljárás megindításának kezdeményezését megelőzően a bíróságtól személyes illetékfeljegyzést vagy illetékmentességet kérjen. Megfontolandó továbbá, hogy az állam pártfogó ügyvédi szolgáltatást is biztosítson az adós számára az adósságrendezési terv kidolgozása során.

Az eljárás költségei elsősorban a befizetett illetékből, illetve a hitelezők által a csődtörvény szabályaihoz hasonlóan fizetett regisztrációs díjból kerülnének fedezésre, azzal, hogy az állam bizonyos eljárási költségeket (eljárással összefüggő költségeket) átvállal azáltal, hogy ingyenesen rendelkezésre bocsátja az adós-ügyfelek számára azt az állami szolgáltató hálózatot, amely tanácsadással, közreműködéssel elősegíti az adós döntésének kialakítását (beadja-e a kérelmét, milyen alternatívák vannak a csődegyezés kialakítása kapcsán stb).

6. Tanácsadás, segítségnyújtás az adós számára az adósságrendezési eljárásban

Az adósságrendezési eljárásban fontos tanácsadói, közreműködői feladatokat látnának el a családsegítő szolgálatok hasonlóan ahhoz a szerepkörhöz, amit a szociális törvény alapján jelenleg is betöltenek. Emellett a megalkotandó törvény a KIM Igazságügyi Hivatala (a továbbiakban: IH) ügyfélszolgálatai számára is feladatul szabná az odaforduló adósok tanácsokkal való segítségét. Indokolt, hogy a törvény ösztönözze a kiemelten közhasznú nonprofit szervezetek ezzel kapcsolatos szerepvállalását is. A szolgáltatás igénybevétele az adósok számára ingyenes lenne.

Kiemelendő, hogy a jogi segítségnyújtás funkciója – bár van néhány átfedés – eltérő a vagyongfelügyelő által ellátott feladatokétól. A jogi segítségnyújtás szerepe az eljárás megindítását megelőzően fontos, mivel az adósnak segítséget nyújt az eljárás megindítására vonatkozó döntés meghozatalában, tájékoztatja a hatályos szabályozásról, az eljárás által nyújtott lehetőségekről. Maga az adósságrendezési eljárás azonban ezen nagyságrendekkel túlmutat, hiszen a vagyongfelügyelőnek az adós vagyonát kell felmérnie, a hitelezőkkel való egyezségkötést elősegítenie, a későbbiekben pedig az gazdálkodását kell figyelemmel kísérnie, ami értelemszerűen nem fér bele a jogi segítségnyújtás kereteibe.

7. A vagyonfelügyelő feladatai az adósságrendezési eljárásban

A vagyonfelügyelő az adósságrendezési eljárás mindhárom szakaszában fontos feladatot kapna, munkája hasonló lenne ahhoz, amit a csődtörvény alapján a vagyonfelügyelő és a felszámoló végez a cégek csődeljárása és felszámolási eljárása során. Így pl. a vagyonfelügyelő dolga lenne a hitelezői követelések számbavétele, minősítése és besorolása, az adós vagyónával kapcsolatban a törvényben előírt rendelkezési jog gyakorlása, a csődvagyon értékesítése, felosztási terv készítése, a hitelezők javára történő kifizetésről illetve teljesítésről történő rendelkezés, a bíróság, a hitelezők és az adós irányában tájékoztatási és elszámolási kötelezettség teljesítése stb.

A vagyonfelügyelő az adós vagyoni helyzetének áttekintése során az adós vagyontárgyait, kötelezettségeit, szerződéseit, bankszámláit megvizsgálhatja, így képet kap az adós valós vagyoni, jövedelmi helyzetéről. Erről a vagyonfelügyelő a hitelezőket kérésükre tájékoztatni köteles. A vagyonfelügyelő számbavételi-ellenőrzési jogköre – az eljárást megelőzően adott kifejezett hozzájárulása alapján – kiterjedne az adóssal közös háztartásban élő személyek vagyonára is.

Az adósságrendezési eljárás eredményes lefolytatása érdekében a vagyonfelügyelő beszerzi az adós személyének azonosítására szolgáló, továbbá az adós lakóhelyére (tartózkodási helyére), munkahelyére (egyéni vállalkozására), jövedelmére és a végrehajtás alá vonható vagyontárgyaira (ingó, ingatlan vagyon, bankszámla, betét, értékpapír, érdekelttség gazdasági társaságban stb.) vonatkozó adatokat.

A vagyonfelügyelő eljárása során megkeresheti az adósról és vagyonára vonatkozó adatokat kezelő hatóságokat, szervezeteket, így különösen a rendőrséget, a gépjárműveket nyilvántartó hatóságot, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartó szervezet, okmányirodát, nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet, az egészségbiztosítási szervet, adóhatóságot, cégbíróságot, pénzügyi intézményeket, befektetési vállalkozásokat, ingatlanügyi hatóságot, a vízi és légi járművek lajstromát, illetve nyilvántartását vezető szervezetet, a távközlési szervezeteket, az ingó jelzálogjogi nyilvántartást (a továbbiakban: zálogjogi nyilvántartás), vezető közjegyzőket a nyilvántartásba történő betekintés céljából.

A nyilvántartásokat vezető hatóságok és szervezetek a vagyonfelügyelő megkeresésének 8 napon belül, illeték- és díjmentesen kötelesek eleget tenni.

Kiemelendő, hogy a vagyonfelügyelő a hitelezői érdekek védelmének szem előtt tartásával, és a hitelezőkkel kötendő egyezség előkészítése érdekében jár el.

A vagyonfelügyelő szerepkörében a bírósági végrehajtók és a felszámolói tevékenység folytatására jogosult személyek és cégek járhatnak el, feltéve, hogy teljesítik az ezzel kapcsolatos jogszabályi követelményeket és regisztráltatják magukat. A névjegyzékben szereplő vagyonfelügyelő kirendeléséről az illetékes helyi bíróság határozza.

A vagyonfelügyelő díjazására a bírósági végrehajtás során irányadó szabályokhoz hasonló előírások vonatkoznának. A vagyonfelügyelő azonban érdekelt az egyezségkötés előmozdításában, mivel ez esetben a csődeljáráshoz hasonlóan többletdíjazásban részesülne. Célszerű tehát a vagyonfelügyelő díjazását a hitelezői megtérülés arányához kötni.

A vagyonfelügyelő díjának fedezetét két forrás biztosítaná:

- a vagyonfelügyelő díja privilegizált hitelezői követelésnek minősülne éppúgy, mint a csődtörvény szerint az költségként elszámolható lenne az adós vagyonával szemben;
- másrészt – elsősorban arra az esetre, amikor az adósnak praktikusán nincs vagyona (és ez lesz a jellemző) – szükség van egy olyan díjkiegészítő alap létrehozására, amely ilyen esetben is biztosítja a vagyonfelügyelő munkájának az ellenértékét (mint azt a csődtörvény a felszámolások tekintetében ma is biztosítja).

8. Az adósnek az adósságrendezési eljárással összefüggésben releváns vagyona (csődvagyon)

Mindazok a vagyontárgyak és jövedelmek, amelyek a bírósági végrehajtási eljárásról szóló törvény alapján mentesek a végrehajtás (számláról történő levonás stb.) alól, az adósságrendezési eljárásban sem válhatnak a hitelezők kielégítése céljából felhasználható csődvagyon részévé. Az eljárás alá tartozó jövedelem és vagyon meghatározásakor a Vht. 74. §-a, továbbá a 90. §-96/B §-ai irányadóak.

Mentes tehát a végrehajtás alól

- a nemzeti gondozási díj és a hadigondozottak pénzbeli ellátása, az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvény szerint járó életjáradék,
- az átmeneti segély, ideértve a meghatározott célra kapott segélyt is, a rendszeres szociális segély, a rendelkezésre állási támogatás, az időskorúak járadéka, a munkanélküliek jövedelem pótló támogatása, az ápolási díj,
- az anyasági segély,
- a rokkantsági járadék és a vakok személyi járadéka,
- a megváltozott munkaképességű, illetve egészségkárosodást szenvedett személyt erre tekintettel megillető juttatás (keresetkiegészítés, átmeneti keresetkiegészítés, jövedelemkiegészítés, átmeneti jövedelemkiegészítés, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka),
- a törvényen alapuló tartásdíj, ideértve a bíróság által előlegezett gyermektartásdíjat is, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényen alapuló gyermekvédelmi pénzbeli ellátások,
- a nevelőszülő részére az államilag gondozott gyermek tartásáért fizetett gondozási díj,
- az ösztöndíj, a tudományos továbbképzési ösztöndíjas munkabér jellegű ösztöndíjának kivételével [66. § d) pont],
- a kiküldetéssel, külszolgálatlaltal és munkába járással összefüggő költség térítés,
- a meghatározott kiadás fedezésére szolgáló összeg,
- a fogyatékosági támogatás.
- a kitüntetéssel, kitüntető címmel, díjjal, jelvénnnyel, oklevéllel együtt járó összeg,
- a biztosítási összeg, a lefoglalt ingóságért járó összeg kivételével,
- a szakszervezet sztrájkalapjába helyezett összeg.
- a szerzőt és a jogutódját megillető szerzői jog
- a szerzői díj 50%-a
- a szövetkezeti tag részjegye,
- a saját jogon szerzett kárpótlási jegy, amíg a kárpótlásra jogosultnak a tulajdonában van.
- a postára feladott pénz és más küldemény, továbbá a közforgalmú fuvarozónak fuvarozásra átadott dolog mindaddig, amíg azt a posta, illetőleg a fuvarozó az átvételre jogosultnak nem adta át.
- a közraktárban elhelyezett dolog.

Az adósnak vagy az óvadék jogosultjának kérelmére a végrehajtó mentesíti a végrehajtás alól az óvadékként nyújtott pénzt, takarékbetétkönyvet vagy értékpapírt mindaddig, amíg az óvadék visszaadásának feltételei nem állnak fenn. A mentesítésnek akkor van helye, ha a kérelmező igazolja, hogy az óvadékkal biztosított jogügyletet nem a hozzátartozójával vagy olyan jogi személlyel kötötte, amellyel való viszonyában többségi befolyás áll fenn, illetve a gazdálkodó szervezet nem a tagjával kötötte.

Mentesek a végrehajtás alól a következő ingóságok:

- az olyan eszköz, amely nélkül az adós foglalkozásának (hivatásának) gyakorlása lehetetlenné válik, így különösen a nélkülözhetetlen szerszám, műszer, technikai, katonai és egyéb felszerelési tárgy, egyenruha, önvédelmi fegyver, szállítóeszköz, ide nem értve a gépjárművet,
- a rendszeres tanulmányok folytatásához nélkülözhetetlen eszköz, így különösen a tankönyv, tanszer, hangszer,
- a szükséges ruházati cikk, felsőruházatból 3 felsőruha, 1 télikabát, 1 felöltő, 3 pár lábbeli,
- a szükséges ágynemű: személyenként 1 készlet a hozzávaló 2 huzattal,
- az adós háztartásához tartozók számára megfelelően szükséges bútor, legfeljebb 3 asztal és 3 szekrény vagy azonos célt szolgáló más bútor, személyenként 1 ágy vagy más fekvőhely és 1 szék vagy más ülőbútor,
- a szükséges fűtő- és világító eszköz,
- az adós háztartásához nélkülözhetetlen konyhai és háztartási felszerelés, továbbá 1 hűtőgép vagy fagyasztószekrény és 1 mosógép,
- az a kitüntetés (érdemrend, érem, jelvény, plakett), amelyet az adós kapott, ha ezt okirattal igazolta,
- az adós betegsége és testi fogyatékosága miatt szükséges gyógyszer, gyógyászati és technikai segédeszköz, a mozgásában korlátozott adós gépjárműve,
- az adós háztartásához tartozó kiskorú gyermek által használt - jellegénél fogva gyermekek részére szolgáló - tárgy,
- az adós és a háztartásához tartozók részére 1 hónapra szükséges élelmiszer és 3 hónapra szükséges tüzelőanyag,
- a lábon álló, illetőleg be nem takarított termés, gyümölcs,
- az a dolog, amelyet a felszámolási eljárás során sem lehet az adós vagyonához tartozóként figyelembe venni,
- még nem közzétett (nyilvánosságra hozott) mű, illetőleg példányai.

Ha az adós élethivatásszerűen mezőgazdasági termeléssel foglalkozik - a felsoroltakon kívül - mentes a végrehajtás alól:

- az adós földjének megműveléséhez szükséges vetőmag, mezőgazdasági gép és felszerelés, igavonó állat és takarmány,
- 1 tehén vagy más haszonállat és a részére 3 hónapra szükséges takarmány.

9. Dologi hitelbiztosítékok az adósságrendezési eljárásban

Az adósságrendezési eljárás a jelzáloggal biztosított jogosult szempontjából az eljárás egyetlen részzszakaszában sem jelentene eltérést az általános (így mindenekelőtt a bírósági végrehajtás során, valamint a zálogtárgy végrehajtáson kívüli értékesítése esetén irányadó) szabályokhoz képest. A zálogjogosult zálogtárgyból történő kielégítési lehetőségét az új jogintézmény a Vht-hez képest nem korlátozná.

Az egyezségkötési eljárásban az adós számára biztosított 90 napos moratórium a zálogjoggal biztosított követelés jogosultjára is vonatkozik, azonban a biztosított követeléssel rendelkező hitelező a gyorsított csődeljárás és a tartós törlesztési eljárás során a zálogjoggal biztosított

követelés érvényesítésére vonatkozó általános szabályok szerint (vagyis a zálogtárgy végrehajtás keretében vagy végrehajtáson kívül történő értékesítése révén) kereshet kielégítést.

10. A bírósági végrehajtási eljárás és az adósságrendezési eljárás közötti összefüggések

Ha az adós ellen a Vht. szerint bírósági végrehajtási eljárás indult, a bírósági végrehajtási eljárás időszakában az adós nem kezdeményezhetné az adósságrendezési eljárás megindítását. Hasonlóképpen, az adósságrendezési eljárás időszakában a bírósági végrehajtást kezdeményező kérelem hivatalból felfüggesztésre kell hogy kerüljön és a végrehajtás megindítására utóbb csak akkor lenne törvényes lehetőség, ha az adósságrendezési eljárás valamely okból (annak valamely fázisában) megszüntetésre kerül. Ez azt jelenti, hogy ha pl. az egyezségkötési eljárás sikertelenül zárul, úgy a korábban felfüggesztett bírósági végrehajtási eljárás folytatódik.

Azonban ha a végrehajtási eljárás során a hitelezői választmány hozzájárul, az adós kezdeményezheti adósságrendezési eljárás megindítását.

11. Érdemtelenység az adósságrendezési eljárásban való részvételre

A törvény az adósságrendezési eljárásban való részvételt nem tenné lehetővé akkor, ha

- az adóst gazdasági bűncselekmény elkövetése, illetve a hitelezők megkárosítása miatt jogerősen elítélték, mindaddig, amíg nem mentesül a büntetett előélet következményei alól;
- az adós valótlan adatok szolgáltatása miatt a banki negatív adósnylvántartásba bejegyzésre került;
- az adóst jogerősen marasztalták a bírósági végrehajtási eljárás vagy az adóigazgatási eljárás során elkövetett rosszhiszemű magatartása illetve mulasztása miatt, az erre vonatkozó döntés jogerőre emelkedésétől számított három évig;
- az adós munkaviszonyát a kérelem előterjesztésétől számított három éven belül a munkavégzéssel összefüggő normák súlyos megsértése miatt szüntette meg a munkáltató.

Nem minősülne azonban érdemtelenégi oknak önmagában az a körülmény, hogy az adós foglalkoztatására ún. feketefoglalkoztatás keretében került sor, ez a jogviszony ugyanis jellemzően nem a munkavállaló szabad elhatározásából jön létre, hanem egy olyan kiszolgáltatott helyzet következménye, amelyet méltánytalan volna az adósságrendezési eljárásban történő részvételt kizáró okként értékelni. (Az eljárás bármelyik szakaszában azonban a feketemunka vállalása az eljárás megszüntetésére okot adó körülmény volna.) Az eljárás kezdeményezésének nem jelentené továbbá akadályát önmagában az sem, ha az adós eladósodottságának súlyossága miatt a hitelezőkkel való megegyezés esélye csekélynek tekinthető, de az sem, ha az adós vagyoni helyzete a hitelezői követelések teljesítésére valószínűsíthetően kellő fedezetet biztosít. Ez utóbbi esetben az eljárási illeték és az az adóstól megkövetelt önkorlátozó döntések alkalmasak lennének meggátolni az alaptalan kezdeményezéseket.

12. Az adósságrendezési eljárás ismételt kezdeményezésének lehetősége

A törvény kizárná annak a lehetőségét, hogy az adós tíz éven belül ismételten részt vegyen adósságrendezési eljárásban. A részvételi korlátra vonatkozó szabály alkalmazásánál – főszabályként – az adóssal esnének egy tekintet alá a vele közös háztartásban élő személyek. Kivételt képezne azonban az az eset, amikor az adóssal közös háztartásban élő személy akkor vette igénybe az adósságrendezési eljárás kezdeményezésének lehetőségét, amikor még nem élt együtt az adóssal.

II. Az egyezségkötési eljárás

13. Az eljárás kezdeményezésének feltételei

Az egyezségkötési eljárást kezdeményező adósnak

- nyilatkoznia kell arról, hogy fizetéseképtelen (nem képes esedékességgel tartozásai megfizetésére) vagy fenyegető fizetéseképtelenségi (várhatóan – nagy valószínűséggel – nem lesz képes hat hónapon belül tartozásai megfizetésére) helyzetbe került,
- tartozáselismerő nyilatkozatot kell tennie mindazon hitelezői követelések vonatkozásában, amelyekre figyelemmel fizetéseképtelenségének, fenyegető fizetéseképtelenségének bekövetkeztét alapozza,
- csatolnia kell a vagyoni helyzetére, jövedelmére, tartozásaira, hitelezőire vonatkozó adatokat, az eljárás lefolytatásához szükséges, a törvényben előírt okiratokat, valamint a vele közös háztartásban élő személyek hozzájárulását ahhoz, hogy a vagyonfelügyelő számbavételi-ellenőrzési jogköre vagyonaikra kiterjedhessen,
- csatolnia kell az eljárás kezdeményezését megelőző 5 naptári éven belül megkötött vagyonátruházási jogügyleteire, az engedélyezett követelésekre, a harmadik személytől átvállalt tartozásokra vonatkozó kimutatást és az erre vonatkozó okiratokat,
- vállalnia kell, hogy az egyezségkötési eljárás sikertelensége esetén a gyorsított csődeljárásban a vagyonfelügyelő csődvagyonba tartozó vagyonával, jövedelmével a törvény keretei között a hitelezők javára rendelkezhet,
- nyilatkoznia kell arról, hogy nem esik valamely, törvényben meghatározott kizáró feltétel alá,
- igazolnia kell, hogy az eljárási illetéket megfizette vagy annak megfizetése illetve előlegezése alól mentességet kapott.

14. A bíróság által történő „csődnyitás” szabályai

Az illetékes helyi bíróság nemperes eljárásban tizenöt munkanapon belül határoz az egyezségkötési eljárás elrendeléséről, ha annak nincs törvényes akadálya. A bíróság az eljárást elrendelő végzését az e célra létrehozott honlapon hozza nyilvánosságra, egyidejűleg kirendeli a vagyonfelügyelőt. (A vagyonfelügyelő az ismert hitelezőket közvetlenül is értesíti.) Az adóst a végzés közzétételétől számított legfeljebb kilencven napra fizetési haladék illeti meg.

A törvényben meghatározott kivételektől (így pl. tartással összefüggő fizetési kötelezettség, jogerős pénzbüntetés megfizetése) eltekintve az adós az esedékes hitelezői követeléseket csak

a vagyonfelügyelő ellenjegyzésével teljesítheti. A fizetési haladék tartama alatt a hitelezői követelések - ha a szerződés másként nem rendelkezik - kamatoznak.

15. A vagyonfelügyelő feladatai az egyezségkötési eljárásban

A vagyonfelügyelő feladatai közé tartozik, hogy

- a hitelezőket nyilvános felhívás útján (az ismert hitelezőket közvetlenül is) felszólítsa arra, hogy követelésüket legfeljebb harminc napon belül jelentsék be, tegyenek eleget a törvényben előírt hitelezői regisztráció feltételeinek;
- a magukat regisztráló hitelezők követeléseit osztályozza, döntsön azok vitatott vagy nem vitatott (nem vitatható) voltáról, lényegében a csődtörvényben a fizetéseképtelen cégekre vonatkozó szabályokkal azonos módon;
- ellenjegyezze az adósnak mindazokat a ügyleteit, amelyek meghaladják a mindennapi élet kisjelentőségű kifizetéseit illetve kötelezettségvállalásait;
- a vagyonfelügyelő keresettel megtámadhatja az adós az egyezségkötési eljárás kezdő napját megelőző öt éven belül és az eljárás kezdetét követően megkötött szerződését vagy jognyilatkozatát, ha az a hitelezői érdekeket sértő fedezetelvonást valósít meg.
- áttekinti az adós vagyoni helyzetét, ennek során az adós vagyontárgyait, kötelezettségeit, szerződéseit, bankszámláit megvizsgálhatja, így képet kap az adós valós vagyoni, jövedelmi helyzetéről, erről a vagyonfelügyelő a hitelezőket kérésükre tájékoztatni köteles.

Az eljárás eredményes lefolytatása érdekében a vagyonfelügyelő beszerzi az adós személyének azonosítására szolgáló, továbbá az adós lakóhelyére (tartózkodási helyére), munkahelyére (egyéni vállalkozására), jövedelmére és a végrehajtás alá vonható vagyontárgyaira (ingó, ingatlan vagyon, bankszámla, betét, értékpapír, érdekeltiség gazdasági társaságban stb.) vonatkozó adatokat.

A vagyonfelügyelő az eljárása során megkeresheti az adósra és vagyonára vonatkozó adatokat kezelő hatóságokat, szervezeteket a nyilvántartásba történő betekintés céljából. A nyilvántartásokat vezető hatóságok és szervezetek a vagyonfelügyelő megkeresésének illeték- és díjmentesen lennének kötelesek eleget tenni.

16. Hitelezői pozíciók az egyezségkötési eljárásban

A hitelezők az egyezségkötési eljárás során választmányt alapíthatnak, az erre vonatkozó szabályok nem térnének el a csődtörvényben a cégek csődeljárására vonatkozóan előírt szabályoktól. Az adósságrendezési eljárásban is különbséget tenne a törvény a regisztrált és a magát nem regisztráló hitelező között, valamint a szavazati joggal rendelkező hitelezők és a nyilvántartásba vett, de a követelés vitatott volta miatt az adott követelés vonatkozásában nem szavazó hitelező pozíciója között. Az egyezségkötési eljárás tekintetében is különbséget tenne a törvény a hitelezői követelések között aszerint, hogy az biztosított (pl. jelzáloggal) vagy nem biztosított követelés, valamint hogy a hitelező az adós hozzátartozója-e (Ptk. 685. § b) pontja) vagy a hitelező üzleti kapcsolatban áll-e az adóssal. Ez utóbbiak nem rendelkeznek szavazattal, továbbá valamennyi egyéb hitelezőt követően kaphatnak csak kielégítést.

Abban az esetben, ha a hitelező – bár erre lehetősége volt – elmulasztotta regisztráltatni magát, ez a követelés tekintetében jogvesztést nem von maga után, de kizárja a hitelezői választmányban való részvételét, valamint azt, hogy a hitelező követelését a vagyonfelügyelő az előzőekben írottak szerint besorolhassa.

17. Az adós feladata az egyezségkötési eljárásban

Az adós legfontosabb feladata, hogy olyan adósságrendezési tervet ajánljon hitelezőinek, amely alkalmas a hitelezők – törvényben előírt mértékű – többségi támogatásának elnyeréséhez. Az adósságrendezési terv előkészítésében az adós számára a családsegítő szolgálat tanácsadói, az IH által biztosított tanácsadói szolgáltatás vagy az IH által kirendelt pártfogó ügyvéd nyújthat segítséget.

18. A hitelezők gyűlésének döntése az egyezségről (adósságrendezési tervről)

A hitelezők gyűlése határoz az adósságrendezési tervről az eljárás megindításától számított kilencven napon belül. A terv elfogadásához a biztosított és a nem biztosított regisztrált, nem vitatott követelések külön-külön számított többségi támogatására lenne szükség. (Jelenleg az adósságrendezési szabályok hiányában az adósnak valamennyi hitelezőjével meg kell egyeznie a köztük lévő szerződéses jogviszony módosításáról.) Ugyanilyen arányú többséget igényelne az egyezségkötési eljárás – maximum három hónappal történő – meghosszabbítása.

Ha az adós és a hitelezők az egyezségkötési eljárás kezdetétől számított kilencven napon belül nem kötnek egyezséget (a hitelezők nem fogadják el az adósságrendezési tervet) vagy a hitelezők nem járulnak hozzá az eljárás legfeljebb három hónappal történő meghosszabbításához, a fizetési haladék a törvény erejénél fogva a kilencvennegyedik napon megszűnik és az egyezségkötési eljárás gyorsított csődeljárásként folytatódik. (Az adósságrendezési eljárás így módon a második szakaszába lép.)

19. Az egyezségkötési eljárás lezárása

Sikeres egyezségkötési eljárás esetén az elfogadott adósságrendezési tervet a vagyonfelügyelő – ha az abban foglaltakat jogszerűnek ismeri el – ellenjegyzi, majd azt a bíróság végzéssel jóváhagyja. Ha az eljárás sikertelenül ér véget, a bíróság a vagyonfelügyelő által előterjesztett kérelem alapján határozatban állapítja meg, hogy az adósságrendezési eljárás a második szakaszába, vagyis a gyorsított csődeljárás fázisába lépett. (Kivételt képez az az eset, amikor a korábban felfüggesztett bírósági végrehajtási eljárás – a felfüggesztésre okot adó körülmény megszűnése miatt – folytatódik.) A bíróság végzése mindkét esetben a nyilvános honlapon közzétételre kerül. A végzéssel szemben az adós és a hitelezői választmány jogorvoslattal élhet.

III. A gyorsított csődeljárás

20. A vagyonfelügyelő szerepe a gyorsított csődeljárásban

A vagyonfelügyelő az egyezségkötési eljárásban számbavett adósi vagyon és tartozások alapján – ha az adósnak nincs értékesíthető ingatlana, nagyobb értékű ingósága – felosztási tervet készít és tesz közzé. A felosztási tervvel szemben a hitelezői választmány és az adós kizárólag akkor jelenthet be kifogást, ha az törvénysértő. Ebben az esetben a bíróság a kifogásról nemperes eljárásban legkésőbb huszonegy napon belül határoz.

A felosztási terv tesz javaslatot az adósnak a hitelezők kielégítésére fordítható vagyona arányos szétosztására. A jogerős felosztási terv alapján a vagyonfelügyelő legkésőbb a

felosztási terv jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül elszámol a regisztrált hitelezőkkel illetőleg a távollevő hitelezők számára járó összeget bírósági vagy ügyvédi, közjegyzői letétbe helyezi.

Ha az adós értékesíthető ingó vagy ingatlan vagyonnal rendelkezik, a vagyonfelügyelő – az adós által az adósságrendezési eljárás megindítása előtt adott felhatalmazó döntése alapján – tulajdonosként a hitelezők javára rendelkezik a vagyonnal, annak értékesítéséről, a befolyó bevétel hitelezők közötti felosztásáról. Az értékesítésre vonatkozó szabályok megegyeznének a bírósági végrehajtási eljáráson kívüli értékesítés szabályaival, az ezen szabályok szerinti értékesítés sikertelensége esetén pedig a bírósági végrehajtási eljárás során irányadó szabályok alapján történne az értékesítés..

21. A gyorsított csődeljárás lezárása

A gyorsított csődeljárás lezárásaként a vagyonfelügyelő elszámolást készít, amelyben feltünteti az adósnak az eljárásba bevont vagyont, a teljesített és a ki nem elégített hitelezői követeléseket stb. A záróelszámolást a vagyonfelügyelő közzéteszi, illetőleg megküldi az adósnak és az ismert hitelezőknek. Az adós és a hitelező észrevétellel, illetve kifogással élhetnek a záróelszámolásban foglaltakkal kapcsolatban. Kifogás esetén a bíróság nemperes eljárásban soron kívül jár el és határoz. A bíróság a vagyonfelügyelő záróelszámolását az adósságrendezési eljárás jogilag releváns eseményeinek helyet adó honlapon teszi közzé.

22. A gyorsított csődeljárás lezárásának jogkövetkezménye

A hitelező a gyorsított csődeljárásban sikertelenül érvényesített követelést – csakúgy, mint a bírósági végrehajtási eljárás sikertelensége esetén – a behajthatatlan követelések között jogosult kimutatni könyveiben.

IV. A tartós törlesztési eljárás

23. A tartós törlesztési eljárás kezdeményezése

Az adós a gyorsított csődeljárást lezáró záróelszámolás közzétételét megelőzően a bíróságtól kérheti, hogy az adósságrendezési eljárás tartós törlesztési eljárásként folytatódjon. Az adósnak kérelméhez csatolnia kell nyilatkozatát, amelyben

- a vagyonfelügyelőre ruházza át meglévő és jövőbeli vagyonának, jövedelmének a csődvagyonba tartozó hányada feletti teljes körű rendelkezési jogát;
- vállalja, hogy új kötelezettséget – a mindennapi élet szokásos, kisértékű ügyletei kivételével – csak a vagyonfelügyelő hozzájárulásával vállal;
- kötelezettséget vállal arra nézve, hogy eleget tesz a munkahely keresésére, átképzésben illetőleg továbbképzésben való részvételre vonatkozó jogszabályi lehetőségének;
- vállalja, hogy a vagyonfelügyelővel és a hitelezők választmányával együttműködik, ideértve a törlesztéssel összefüggő információ haladéktalan átadását is.

A bíróság a kérelemben foglaltakat tizenöt munkanapon belül megvizsgálja és azt az adósságrendezési eljárás honlapján a hitelezők számára közzéteszi. A bíróság egyben tájékoztatja a hitelezőket arról, hogy a közzétételtől számított tizenöt munkanapon belül a

tartós törlesztési eljárás megindítása ellen eredményesen akkor tiltakozhatnak, ha az eljárást a regisztrált hitelezők számszerű és követelésarányos többsége külön-külön elutasítja. A hitelezők indokolási kötelezettséget nem igénylő elutasítás joga mellett törvényességi kifogással is élhetnek az adós kérelmében foglaltakkal kapcsolatban, pl. ha az adós nem tett eleget a törvényben előírt tartalmú kötelezettségvállalásnak vagy valószínűsítik, hogy a konkrét körülményekre figyelemmel a tartós törlesztési eljárás szabályainak alkalmazása – más igényérvényesítési módokatokhoz, illetve eljárásokhoz képest – a hitelezők jogos érdekeinek jelentős sérelmét okozná.

A bíróság a tartós törlesztési eljárás elrendeléséről a hitelezői elutasításra biztosított határidő leteltét követően tizenöt munkanapon belül határoz. A tartós törlesztési eljárást végzéssel elrendeli, ha megállapította, hogy

- a gyorsított csődeljárás jogszerűen lefolytatásra került,
- az adós kérelmében vállalta a törvényben meghatározott kötelezettségeket, és
- a hitelezők a törvényben előírt határidőn belül nem jelentettek be eredményes tiltakozást (elutasítást) az eljárással szemben, valamint
- a tartós törlesztési eljárás megindításának más jogi akadályai sem merültek fel.

Csődvagyon a tartós törlesztési eljárásban

A tartós törlesztési eljárás időszakában a törvénynek biztosítania kell az adós és a vele közös háztartásban élő, önálló jövedelemmel nem rendelkező kiskorú személyek számára, hogy az eljárás ezen, több évig tartó időszakában megélhetésük, létfenntartásuk biztosított legyen. Ennek érdekében a törvényben olyan keretjellegű (minimális és maximális összeget tartalmazó) szabályok rögzítésére van szükség, amely kereteken belül a bíróság meghatározhatja a csődvagyonból kivett vagyon illetve jövedelem mértékét illetőleg annak a teljes jövedelemhez viszonyított arányát. Az adós eljárás alól kivett jövedelme és vagyona megegyezik a Vht-ben foglaltakkal.

24. A tartós törlesztési eljárás időtartama, idő előtti megszüntetése, meghosszabbítása

A tartós törlesztési eljárás időtartama öt naptári év, amelyet a bíróság az adós vagy a hitelezői választmány kezdeményezésére két évvel lerövidíthet vagy egy évvel meghosszabbíthat. Az eljárás időtartama három naptári évre akkor csökkenthető, ha az adós vagyoni-jövedelmi helyzetében (a törvényben meghatározott esetekben, például munkaképtelenné vagy csökkent munkaképességűvé vált) értékelhető változás nem várható és az eljárás költségei tartósan meghaladják az adós jövedelmét. Az eljárás időtartama legfeljebb hat évre meghosszabbítható, ha az adós vagyoni-jövedelmi helyzetében olyan kedvező változás következik be, amely a hitelezői követelések teljesítését érdemben elősegítheti.

A bíróság az adós ismétlődő vagy, a törvényben meghatározott súlyos jogsértése (például jövedelmet eltitkol, ún. „fekete” munkaviszony keretében helyezkedik el) esetén a vagyonfelügyelő, vagy a hitelezői választmány kérelmére határoz a tartós törlesztési eljárás „idő előtti” megszüntetéséről. Ha az eljárás megszüntetésére az adós magatartása illetve mulasztása miatt kerül sor, az adós viseli az eljárás költségeit, valamint a hitelezők mindazon kárát, amely enélkül nem következett volna be.

25. A vagyonfelügyelő feladatai a tartós törlesztési eljárás időszakában

A vagyonfelügyelő – az adós tulajdonosként tett engedményező jognyilatkozata alapján – a hitelezők javára kezeli az adós vagyont, jövedelmeit, az ún. csődvagyon terhére a törvényben meghatározott kielégítési sorrend szerint a hitelezők számára arányos törlesztést teljesít. A törlesztő részletek folyósítására – főszabályként – negyedévente kerül sor és ahhoz az adós esetenkénti hozzájárulására, rendelkezésére nincs szükség. A tartós törlesztési eljárásban a kielégítési sorrend a Vht. vonatkozó szabályaival megegyezne. A vagyonfelügyelő döntéseivel szemben a hitelezői választmány és az adós kifogással élhetne, ha a döntés álláspontjuk szerint jogsértő. A jogorvoslati eljárásban a bíróság soron kívül jár el és határoz.

A vagyonfelügyelő ellenőrzi, felügyeli, hogy az adós eleget tesz-e az eljárás kezdeményező kérelmében vállalt kötelezettségeinek, dönt az adós új kötelezettségvállalásainak jóváhagyásáról, szükség szerint kikérve a hitelezői választmány hozzájárulását. Indokolt esetben felhívja az adóst a korábban tett vállalásának teljesítésére vagy a bírósághoz fordulhat, kérve az eljárásnak az adós mulasztása miatti megszüntetését.

A vagyonfelügyelő évente elszámolást készít, amelyet megküld az adós, a hitelezői választmány és a bíróság részére.

26. A tartós törlesztési eljárás lezárása – a mentesítő határozat

Ha a tartós törlesztési eljárás a törvényben előírtaknak megfelelően ér véget, a vagyonfelügyelő záróelszámolást készít hasonlóképpen, mint a gyorsított csődeljárásra vonatkozó eljárási szakasz végén. A bíróság által közzétett elszámolás alapján megállapítható, hogy az adós az adósságrendezési eljárás kezdetén (az egyezségkötési eljárásban) regisztrált hitelezői követelések közül melyiket, milyen mértékben teljesítette a törlesztési eljárás befejezéséig.

A tartós törlesztési eljárás lezárásakor az adós – ha az eljárás során maradéktalanul teljesítette vállalásait – kérheti a bíróságtól annak kimondását, hogy az adósságrendezési eljárásban regisztrált elismert (nem vitatott) követelések közül a tartós törlesztési eljárás befejezésekor nem teljesített követelések a továbbiakban bírósági úton nem érvényesíthetők. A bíróság az adós kérelmére felhívást tesz közzé, amely alapján a hitelezők – harminc napon belül – kifogással élhetnek, amelyben bizonyíthatják, hogy az adós nem jogosult a törvényi mentesítés kedvezményének igénybevételére. A mentesítő határozat ellen a vagyonfelügyelő is élhet kifogással. Megalapozott kifogás hiányában a bíróság végzéssel határoz a törvényi mentesítés megadásáról, amelyet az adósságrendezési eljárás releváns adatait tartalmazó honlapon tesz közzé.

A mentesítés feltételes jellegű, a végzés tartalmazza, hogy a vagyonfelügyelő figyelemmel kíséri az adós pénzügyi tevékenységét, amelyről meghatározott időközönként köteles a hitelezőket tájékoztatni, továbbá, hogy a jogerős végzés közzétételétől számított 3 naptári éven belül bármely hitelező, vagy a vagyonfelügyelő kezdeményezésére a bíróság utóellenőrzést rendelhet el, ha az adós vagy a vele közös háztartásban élő személyek magatartása alapján (pl. az általuk megkötött szerződésekre, megszerzett vagyontárgyakra tekintettel) valószínűsíthető, hogy megsértették valamely, a gyorsított csődeljárás, vagy a tartós törlesztési eljárás során vállalt kötelezettségüket. Az utóellenőrzés nem csak az adós,

hanem – előzetes, az eljárást megelőzően adott hozzájárulása alapján – az adóssal közös háztartásban élő személyek vagyonára is kiterjed.

Az utóellenőrzési eljárás lefolytatását követően a bíróság határoz a mentesítés fenntartásáról (annak véglegessé nyilvánításáról), vagy a mentesítő végzés törléséről. Ez utóbbi esetben az adós fennmaradt kötelezettségei az általános szabályok szerint, az elévülési időn belül a hitelezők által behajthatók maradnak. Abban az esetben, ha a hitelezői választmány az utóellenőrzési eljárás lefolytatását nem kezdeményezte, az adós jogosult a mentesítő határozat véglegesítését kérni az illetékes helyi bíróságtól.

A bíróság jogerős végleges mentesítő határozata nem zárja ki azt, hogy a hitelező utóbb az adóssal szemben a mentesítés hatálya alá tartozó követelést beszámítsa az adós által vele szemben érvényesített követeléssel szemben.

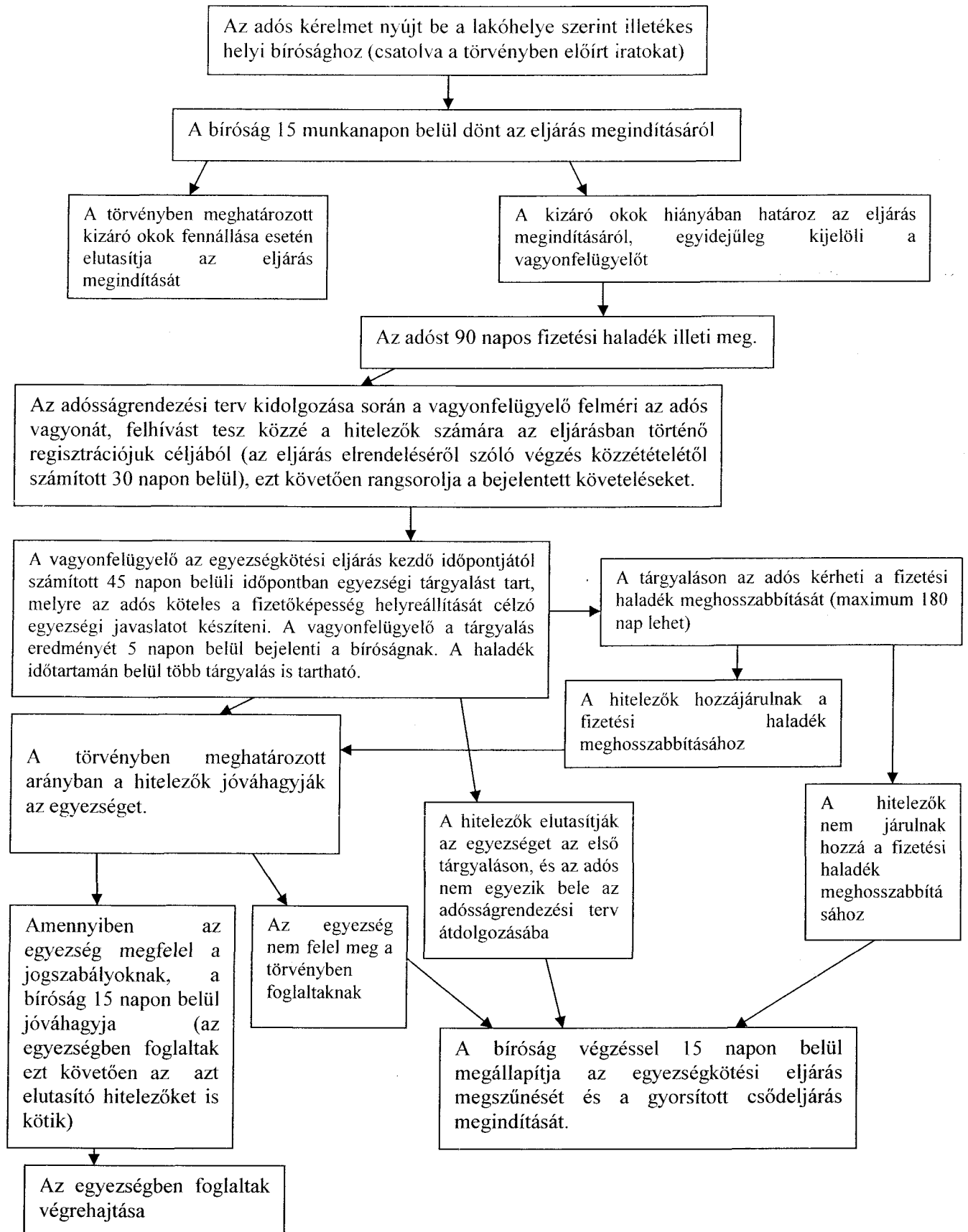
V. Összegzés

Összegzőképpen elmondható, hogy az adósságrendezési eljárás három, egymásra épülő szakasza

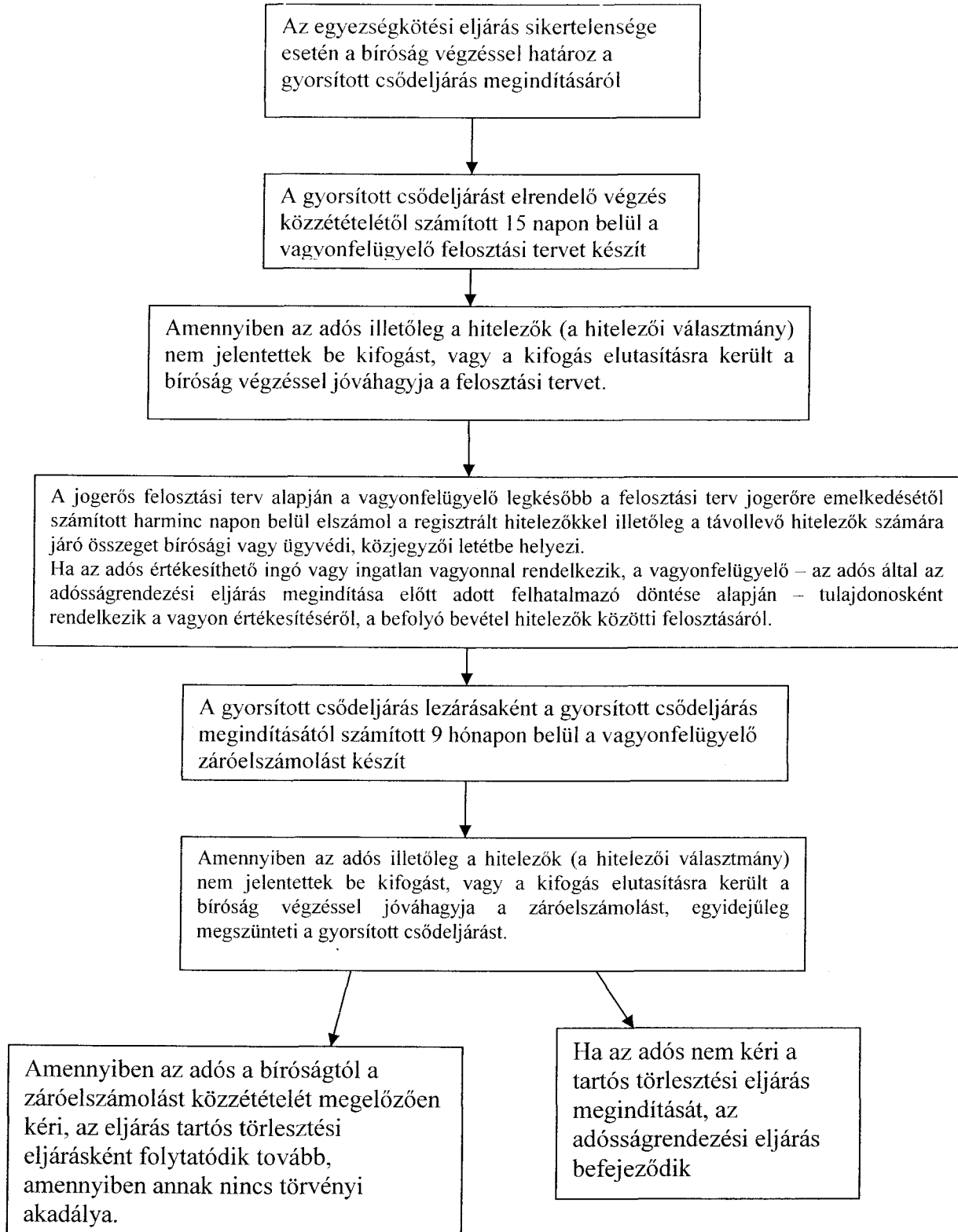
- erősíti az adós és a hitelezők közötti szabályozott együttműködést;
- csökkenti a szürke és feketegazdaságba menekülés társadalmi szintű kockázatát;
- nem rontja az adósok teljesítési-együttműködési készségét, hajlandóságát, mivel minden, törvényben biztosított kedvezménynek, jogosultságnak „ára” lenne, azt a hitelezők felé tett adósi vállalásokkal kellene ellensúlyozni;
- úgy ad esélyt a hitelezők követeléseinek legalább részleges megtérülésére, hogy egyben az adós számára is új távlatot nyit a tehermentes élet, újrakezdés törvényi feltételeinek szabályozásával.

Egyezségkötési eljárás

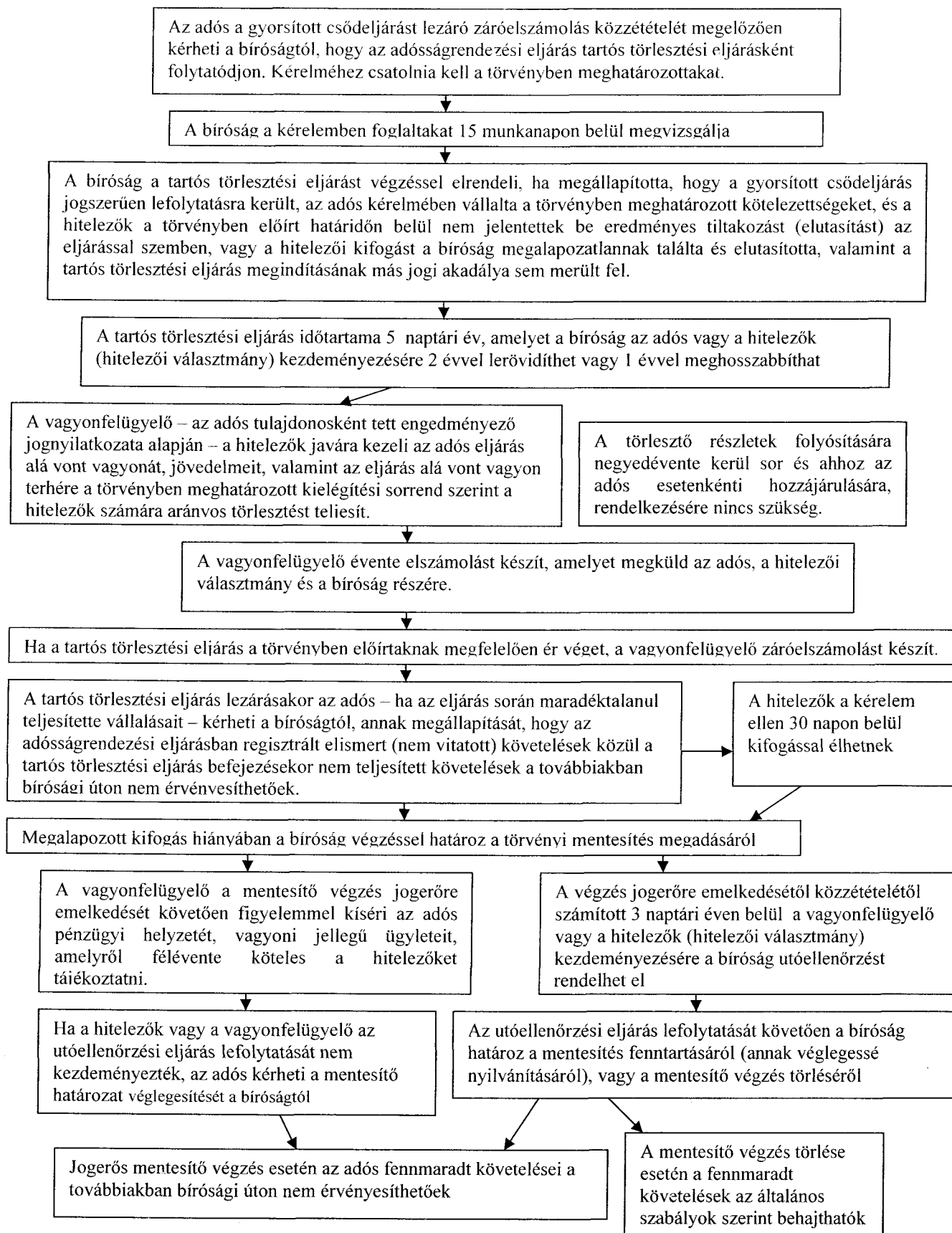
1. Függelék

A gyorsított csődeljárás

A tartós törlesztési eljárás

Európai minták a természetes személy csődszabályozására

A fogyasztói eladósodás problémáinak enyhítésére számos európai ország vállalkozott az elmúlt 20-25 évben az adósságrendezési illetve csődeljárás szabályainak bevezetésére. A magáncsőd jogintézménye Európában több évtizedes múltra tekint vissza, az első ilyen tárgyú szabályozás Dániában született 1984-ben. A legtöbb fejlett európai ország rendelkezik vonatkozó szabályozással, illetve az USA és Kanada is.

A sort tehát 1984-ben Dánia nyitotta meg, 1986-ban az Egyesült Királyságban, 1989-ben Franciaországban, 1993-ban Finnországban és Norvégiában került ún. fogyasztói csődszabályozás elfogadásra. Svédországban, Ausztriában és Németországban 1994-ben született e tárgyban törvény (a német javaslat végül csak 1999-ben lépett hatályba), Hollandia és Belgium 1998-ban, illetve 1999-ben rendelkezett a természetes személyek csődjéről. Az elmúlt években több helyütt már a gyakorlati tapasztalatokra reagáló módosításokra is sor került, így pl. 2002-ben Angliában, 2004-ben Németországban és 2007-ben Hollandiában, Finnországban és Svédországban. 2008. január 1-jén hatályba lépett az új cseh csődtörvény, amely a nem vállalkozó személyek sajátos csődszabályozását is tartalmazza.

A természetes személyek fizetéseképtelenségi eljárásának szükségessége tehát már az 1980-as évek elején felismerésre került, azonban a jogalkotók igen komoly kétségekkel kerültek szembe.

Figyelembe kellett venniük, hogy az új jogintézmény megtöri a pacta sunt servanda évezredes elvét, ráadásul az állam beleavatkozik a felek között fennálló jogviszonyba. A szerződéskötés szabadsága mindig szorosan kapcsolódott a döntésért való felelősség vállalásának kötelezettségével, így a szabadság és a felelősségvállalás között hosszú idő óta fennálló egyensúly megbontásakor körültekintően kellett eljárni. Két, egymással szorosan összefüggő kérdés merült fel: miért pont abban az időben kell megváltoztatni, felülvizsgálni a közel kétezer éve fennálló kötelmi jog egyik legalapvetőbb doktrínáját, és miért szükséges egyáltalán beavatkozni a jogosultságok és kötelezettségek fennálló egyensúlyi helyzetébe?

A válasz több tényezőből áll össze, az első, hogy az 1980-as évek elején a szabad piaci verseny ösztönzésére a jogalkotók lebontották a fogyasztói hitelpiacok korlátait, liberalizálták a szabályozást, így a fogyasztók számára elérhető hitelek nagyarányban nőttek, becslések szerint a hitelvolumen a 80-as évek végére a duplájára nőtt. Ezzel egy időben, a technológiai fejlődésnek köszönhetően a hitelezők nagy volumenben és a hitelfelvevőket rizikófaktor szerint szegmentálva nyújtottak hitelt, azonban az agresszív hirdetések és az élesedő verseny következtében nagyobb kockázatokat vállaltak, és nem vizsgálták megfelelően a hitelfelvevők egyéni pénzügyi helyzetét. Nem teremtették meg továbbá azokat a beruházásokat, amelyek az egyes adósok egyéni helyzetének vizsgálatához lettek volna szükségesek. Az adósokat továbbá természetesen nem figyelmeztették ezen hitelek magasabb kockázatára, és arra, hogy esetükben nagyobb a valószínűsége a nem-teljesítésnek.

Köszönhetően a gazdasági recessziónak, a növekvő munkanélküliségnek, a helyzet a 90-es évek közepére igen súlyossá vált, Belgiumban például 1995-ben a fogyasztói hitelszerződések 14 %-ánál regisztráltak nemteljesítést, Németországban pedig 1989-ben a háztartások közel 3 %-a rendelkezett túlzott hitelállománnyal, míg 1994 és 2002 között az eladósodott háztartások száma 57%-al nőtt, így 2002-re 3,13 millió háztartás adósodott el. 1996-ban Belgiumban a

háztartások 64 %-a, Luxemburgban a 29 %-a túlzottan el volt adósodva (a felmérésben a jelzálog alapú hitelek nem is vették figyelembe).

A hitelezők által az adósságok behajtása érdekében az állami szervek előtt indított eljárások száma olyan mértékben növekedett, hogy érezhető részét kötötte le a bíróságok és egyéb végrehajtási intézmények erőforrásainak. Az ügyeknek azonban csak elenyésző százalékában volt esély arra, hogy a hitelező bármennyit is visszakapjon követeléséből.

Minderre a jogalkotók is felfigyeltek, felismerték ugyanis, hogy a megfelelő döntés tekintetében nem csupán a fogyasztóknak van felelőssége, hanem a nem elég körültekintően eljáró hitelezőknek és a liberalizált szabályozás által generált hitelnövekedés okán bizonyos mértékig az államnak is.

A törvényhozó tehát az európai államok többségében azt az utat választotta, hogy a jog eszközeivel teremti meg a helyzet kezeléséhez szükséges intézményt, nem csupán az egyes szerződésekre és kötelezettekre, hanem a hitelezőktől elvárható felelősségteljes magatartásra, az állami intézmények és hatalom felelősségteljes igénybevételére, és az egyéni és nemzetgazdasági érdekek közötti egyensúly megteremtésére koncentrálna.

A tartozásteljesítési – szerződésteljesítési – kötelezettség tiszteletben tartásának és a tartozások alóli mentesítésnek egyensúlyoznia kell a hitelezők jogai, és a nehéz helyzetbe került adósnak való „megbocsátás” között. Az INSOL International¹ jelentése a következőképpen fogalmaz:

„A mentesítés elérésének feltételei nem szabad, hogy olyan szigorúak legyenek, hogy elriasszák az adósokat az eljárás igénybevételétől, másfelől fontos a rendszer hatékony elfogadtatása, hogy a társadalom úgymond megbocsásson és megengedje a tiszta lappal indulást.”

Fontos azonban rávilágítani, hogy a pacta sunt servanda elvéhez való merev ragaszkodás esetében az adósnak igen kevés ösztönzője van arra, hogy mindent megtegyen kötelezettségei teljesítésére, ha az adósságoktól való szabadulás az igen távoli jövőben válik számukra lehetségessé. Ez hosszabb távon (és akkora volumenben, amely Nyugat Európában a 80-as 90-es években tapasztalható és hazánkban jelenleg fennáll) az államot fosztja meg az adóból származó jövedelmek egy részétől, növeli a jóléti kiadásokat, csökkenti a fogyasztók általános bizalmát, a termelékenységét és végső soron a gazdaság versenyképességét.

A szabályozások kialakítása során mindenképpen szükséges tehát az egyensúly megteremtése a pacta sunt servanda évezredes elve, a hitelezők jogai és az adósok társadalomba történő visszavezetésének szükségessége között.

Fontos megjegyezni, hogy az intézmény Hollandiában igen hatékornak bizonyult, a szabályozás hatálybalépése óta 3 utólagos hatástanulmány készült az eljárás tapasztalatairól, 2004-ben és kettő 2007-ben. A tanulmányok alapján a hollandok hasznosnak és eredményesnek ítélik meg az adósságrendezési eljárás intézményét, az utolsó, 2007-es jelentés arról ír, hogy a résztvevők 71 %-ának sikerült „tisztá lappal” indulnia 1998-tól 2007-ig. A legtöbb hitelező előnyben részesíti az adósságrendezési szolgáltatást, tekintettel arra, hogy így több pénzhez juthatnak, ráadásul „barátságos” megoldás segítségével, és viszonylag rövid időn belül.

¹ INSOL International, Consumer Debt Report, Report of Findings and Recommendations, 2001

Az Európai Unió nem harmonizálja a jogterületet, azonban a magáncsödre vonatkozó szabályozással rendelkező tagállamok esetében a részleteiben sok ponton egymástól eltérő törvényi megoldások több közös vonással rendelkeznek.

Kötelező bíróságon kívüli megállapodás megkísérlése a bírósági eljárást megelőzően

A legtöbb európai országban az adósnak meg kell kísérelnie megegyezés létrehozását a hitelezőkkel, ez a fogyasztói fizetéseképtelenségi eljárás bíróságon történő megindításának előfeltétele (Dánia és Anglia kivétel ez alól). A bíróságon kívüli szakasz szabályozottsága országonként eltérő, van ahol részletesen szabályozott és intézményesített, mint például Franciaországban, Belgiumban és Luxemburgban (az eljárások kötve vannak a bírósági eljáráshoz, és a jogszabályok meghatározhatják a békés megegyezésre nyitva álló határidőt is, amely Belgiumban 4 hónap, Franciaországban 2 hónap, Luxemburgban 6 hónap). Hollandiában az önkéntes egyezségekre irányuló eljárás már a természetes személyek fizetéseképtelenségi eljárásáról szóló jogszabály hatálybalépése² előtt is létezett, az új jogszabály csupán ennek megerősítésére törekedett.

Az eljárás megindításának feltételei országonként változnak, Finnországban elegendő az adós arra vonatkozó kijelentése, hogy a hitelező nem kíván vele együttműködni, míg Németországban, Ausztriában és Hollandiában ügyvéd vagy hivatásos adósságkezelési tanácsadó által ellenjegyzett irat szükséges a sikertelen egyeztetések vonatkozásában.

Az eljárás tehát – az Egyesült Királyság és Dánia kivételével – két részből áll, egy a bíróságon kívüli megegyezést megkísérlő részből, és a békés megoldás híján a bíróság előtt folyó fizetéseképtelenségi eljárásból. A bíróságon kívüli megegyezés megkísérlése az adós részéről a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltétele. A bírósági szakaszban a legtöbb országban az adós valamennyi hitelezője részt vesz, az eljárás során döntés születik arról, hogy az adós vagyontárgyai hogyan kerülnek a hitelezők között felosztásra, illetőleg, hogy a jövőbeni jövedelme hogyan kerül felhasználásra a kötelezettségei egy részének teljesítésére az adósságrendezési terv keretében, az eljárás végén pedig az adóst mentesítik a terv eredményes végrehajtását követően fennmaradt kötelezettségei teljesítése alól.

Az eljárás leglényegesebb eltérése a hagyományos fizetéseképtelenségi (felszámolási) eljárástól, hogy *a bíróság a hitelezők jóváhagyásától függetlenül dönt az adósságrendezési tervről és végső soron az adós mentesítéséről.*

Az eljárás megindításának feltételei és az adós jóhiszemősége

Gyakori, hogy a szabályozás az adós jóhiszemőségéhez köti az eljárásban történő részvétel lehetőségét. Ez alól Ausztria és Németország a kivétel, ahol a természetes személyek fizetéseképtelenségi eljárás a többi fizetéseképtelenségi eljárással együtt van szabályozva. A többi országban azonban az adósnak bizonyítania kell jóhiszemőségét. Franciaországban nyilvánvalóan lehetetlennek kell lennie annak, hogy az adós jóhiszeműen eljárva eleget tegyen kötelezettségeinek, amikor azok esedékessé válnak. Finnországban meg vannak határozva azok az esetek, amikor az adós nem veheti igénybe a jogintézményt, például amennyiben bűncselekményt követ el, vagy annak gyanúja merül fel, egyéb, a hitelezők érdekeit sértő magatartást tanúsít, hamis adatot szolgáltat.

A jóhiszemőség mindig kapcsolódik a tartozások alól történő mentesítéshez. A fogalom meghatározása azonban problematikus, és országonként eltérő. Van, ahol általánosságban

² Natural Persons Debt Relief Act 1998. december 1-én lépett hatályba

határozzák meg (Németország), más esetekben részletes feltételei vannak, a bíróságnak figyelembe kell vennie például a tartozás fennállásának időtartamát, eredetét, a visszafizetési próbálkozásokat illetve az adós viselkedését (Dánia és Svédország). A legtöbb esetben mindössze annyit mond ki a jogszabály, hogy az adósnek jóhiszeműnek kell lennie (Hollandia).

A kötelezettségek teljesítésének felfüggesztése (haladék)

Fontos kiemelni, hogy a hitelezők általi követelés-érvényesítés felfüggesztése a legtöbb szabályozás esetében a bírósági szakaszhoz kapcsolódik. Svédországban, Franciaországban és Luxemburgban azonban az adósnek lehetősége van már a bíróságon kívüli eljárás során is kérnie a teljesítések felfüggesztését. A haladék intézménye fontos az adós jövőbeni fizetőképességének helyreállítása szempontjából, továbbá az eljárás során megfelelő teret biztosít számára, emellett elősegíti a hitelezők közötti diszkrimináció elkerülését is, mivel így egyik hitelező sem presszionálhatja az adóst, hogy javára más hitelezőket megelőzően teljesítsen.

Megérdemelt „tisztta lap”

A tiszta lappal történő indulás lehetőségét ki kell érdemelni. Ez erőfeszítéseket kíván meg az adós oldaláról, egy kötelezően végrehajtandó adósságrendezési terv formájában. A természetes személyek fizetéseképtelenségi eljárását szabályozó valamennyi országban van adósságrendezési terv. A tartozások alól történő mentesítés a terv teljesítésének függvénye. A terv teljesítésére nyitva álló időtartam változó, 3 évtől 7 évig terjed (Hollandiában 3 év, Belgiumban, Finnországban és Svédországban 5 év, Franciaországban, Ausztriában és Németországban 6-7 év, Angliában és Írországban meghatározott körülmények között ennél is hosszabb lehet).

Az adósságrendezési terv minden esetben valamilyen fizetési kötelezettséget is előír az adós részére. A jó fizetési morál a hitelezők érdekeinél is fontosabb. Bizonyos országokban lehetséges a mentesítés anélkül, hogy az adós bármennyit is törlesztett volna, azonban csak meghatározott esetekben. Ausztriában azonban legalább 10 százalékot vissza kell fizetni a mentesítéshez, kivételek csupán az igazán szegény adósok. A terv végrehajtása során az adósnek együttműködést kell tanúsítania, munkát kell keresnie, és tartózkodnia kell új adósság felhalmozásától.

Az adós képzése

Minden szabályozásban fellelhető az a nézet, hogy az adósnak az eljárás befejezését követően vissza kell nyernie a pénzügyei feletti irányítást, és mivel egyszer már adósságokat halmozott fel, meg kell változtatnia szokásait annak érdekében, hogy ez ne forduljon többet elő, így szükséges, hogy az eljárásnak legyen bizonyos nevelési oldala is. A legtöbb esetben az adósságrendezési terv önmagában a nevelés eszköze, azonban az adósnek speciális pénzügyi tanácsadáson kell is részt vennie. A pénzügyi ismeretek, pénzügyi műveltség oktatása az egész világon terjedőben van, Kanadában például kötelező az eljárásban résztvevő adósok számára, és számos európai ország is fontolóra vette a képzés fizetéseképtelenségi eljárásba való integrálását.

Az adós rehabilitációja

A természetes személyek fizetéseképtelenségi eljárásának fő célja az adós rehabilitálása. Az újrakezdés a tartozások részleges megfizetése és tanácsadási szolgáltatás igénybevétele útján érhető el. Annak érdekében, hogy adós pénzügyi helyzetében lényeges változás következzen be, és újra ellenőrzést gyakorolhasson pénzügyei felett, a mentesítésnek lehetőleg minden tartozásra ki kell terjednie. Az adósságoktól való mentesítés azonban nem minden rendszerben a fő célja az eljárásnak. Franciaországban inkább a különböző egyéb megoldásokat, mint a halasztott fizetést, a kamatok mérséklését, a biztosítékok kiegészítését, a tartozás engedményezését, a büntetőkamat, kártérítés és egyéb költségek elengedését helyezik előtérbe, a tartozások alóli teljes mentesítés csak a nagyon problémás esetekben lehetséges, 3 év eltelte után.

A szabályozások többségében a mentesítés általában minden tartozásra kiterjed, azonban néhány kivétel mindenhol van. Ausztria kizárja a tartozások bizonyos fajtáit, mint például a biztosított követeléseket, a tartásdíjat és büntetéseket, a szerződésen kívüli károkozásból származó kötelezettségeket, a társadalombiztosítási hozzájárulást. A legtöbb ország kizárja a mentesítés alól a büntetéseket és a bűncselekményből vagy egyéb tevékenységből eredő károkozásból fakadó kötelezettségeket (Belgium, Franciaország, Németország, Anglia). A tanulmányi kölcsönök is általában ki vannak zárva. Az adótartozások és egyéb fiskális kötelezettségek azonban mentesítés alá tartoznak, Franciaország kivételével.

Az adósságok alóli mentesítéssel végződő eljárások között eltelt időtartam

Az adósságok alól történő mentesítésnek egyszeri lehetőségnek kell lennie. Az adósságrendezési eljárásban nem vehet részt (vagy legalábbis nem mentesíthető a kötelezettségei alól) az az adós, akinek a megelőző 10 évben ilyen eljárás keretében elengedték a tartozását (Németország, Hollandia). Ausztriában ez az időtartam 20 év.

Kivételek, az eljárás során kezelésbe adott vagyontárgyak alól

Az adós meghatározott vagyonelemeket megtarthat tulajdonából. Az azonban, hogy mit tarthat meg, nagyon szűken van meghatározva, bizonyos szabályozások esetében pedig részletesen fel vannak sorolva a tárgyak (Belgium). A legtöbb országban az adós csak annyi vagyontárgyat tarthat meg, amely a szerény életszínvonal fenntartásához szükséges szintet nem haladja meg. Az adós általában a háztartásához szükséges berendezéseket és szerszámokat tarthatja meg, azonban van arra példa, hogy felső értékhatárt szabnak meg. A lakástulajdonosok Franciaország és Finnország kivételével nem élveznek mentességet.

A hitelezők számára nyújtott teljesítés prioritásai

A hitelezők közötti egyenlő elbánás és az arányos elosztás a legfontosabb elvek közé tartozik. Az adótartozások – Luxemburg és Hollandia kivételével – nem tartoznak a privilegiált követelések közé. Az egyetlen fő kivétel az arányosság elve alól a tartásdíjak és a gyermektartás, amelyek minden esetben elsőbbséget élveznek. Finnországban az adós és családja megélhetéséhez szükséges összeg elsőbbséget élvez. Ausztriában és Németországban létezik egy kivétel a hitelezők közötti egyenlőség elve alól, mégpedig az, hogy a hitelező és az adós megállapodhatnak, hogy az adós fizetéséből az adós munkaadója egy bizonyos összeget közvetlenül a hitelező számára utal át.

Összegzés

A fentiek alapján kirajzolódik a „magáncsőd” intézményének lényege, mely arra irányul, hogy az adóst rehabilitálják és integrálják újra a társadalomba, úgy, hogy az eljárásban való részvételben az adós kifejezetten érdekelt, mivel az eljárás részét képező adósságrendezési terv teljesítése esetén esélye van a kötelezettségei alól történő mentesítésére. Az intézmény ösztönzi a felelős hitelezői magatartást, elősegíti az adós és hitelező közötti együttműködést, továbbá a hitelezők egymás közötti kooperációját. Az eljárás során való együttműködés a hitelezőknek is érdekében áll, mivel az eddigi európai és amerikai tapasztalatok alapján a megtérülési ráta a fogyasztói fizetéseképtelenségi eljárás esetén magasabb, mint más, a kötelezettségek teljesítésére irányuló eljárások esetében.

Az időközben bekövetkezett módosításokból levonható tapasztalatok

Hollandiában az önkéntes megegyezésre törekvés nagy múltra tekint vissza, és mint fentebb említésre került, a „magáncsőd” intézménye mindössze az adósok és hitelezők közötti bíróságon kívüli megegyezés erősítésére irányult. A végeredmény azonban egészen más lett, mint amire a jogalkotók számítottak. A bíróságon kívül rendezésre került esetek száma az 1998-as 35%-ról 1999-re 28%-ra, 2001-re pedig 26%-ra csökkent. A tanácsadók tájékoztatása alapján csökkent a hitelezők hajlandósága az eljárás igénybevételére, mivel az újonnan hatályba lépett szabályozás által bevezetett bírósági eljárás tisztább és kiszámíthatóbb alternatívát jelent számukra. 2008. január 1-én hatályba lépett módosítás nyomán azok a hitelezőknek, akik ok nélkül elutasítják az eljárásban való közreműködést a bíróságon kívül, kötelezően részt kell venniük az adósságrendezés bírósági szakaszában.

Budapest, 2010. október 4.

Dr. Szekeres Imre

országgyűlési képviselő

MSZP

Országgyűlési képviselő

Képviselői önálló indítvány
Törvényjavaslat kezdeményezése

Dr. Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének
Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 85. § (2) bekezdés d) pontja alapján mellékelten az alábbi

törvényjavaslatot

nyújtom be a Tisztelt Országgyűléshez.

Budapest, 2010. október 4.

Előterjesztő:

Dr. Szekeres Imre

országgyűlési képviselő

MSZP